

Torsdag den 29. november 2012 (D)

1

28. møde

Torsdag den 29. november 2012 kl. 10.00

Dagsorden

1) 3. behandling af lovforslag nr. L 16:

Forslag til lov om ændring af forskellige lovbestemmelser om obligatorisk digital kommunikation m.v. (Obligatorisk digital kommunikation og tilpasninger som følge af ressortoverførsel m.v.). Af erhvervs- og vækstministeren (Ole Sohn). (Fremsættelse 03.10.2012. 1. behandling 09.10.2012. Betænkning 15.11.2012. 2. behandling 22.11.2012. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

2) 3. behandling af lovforslag nr. L 11:

Forslag til lov om ændring af færdselsloven. (Forsøgsordning vedrørende kommuners håndhævelse af bestemmelser om cykelparkering). Af justitsministeren (Morten Bødskov). (Fremsættelse 03.10.2012. 1. behandling 09.10.2012. Betænkning 15.11.2012. 2. behandling 22.11.2012).

3) 3. behandling af lovforslag nr. L 12:

Forslag til lov om ændring af retsplejeloven, straffeloven og lov om elektroniske kommunikationsnet og -tjenester. (Revision af reglerne om forkyndelse m.v.). Af justitsministeren (Morten Bødskov). (Fremsættelse 03.10.2012. 1. behandling 09.10.2012. Betænkning 15.11.2012. 2. behandling 22.11.2012. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

4) 3. behandling af lovforslag nr. L 45:

Forslag til lov om ændring af lov om Statens Istjeneste. (Nyordning af Statens Istjeneste og indførelse af beredskab for isbrydning i danske farvande). Af forsvarsministeren (Nick Hækkerup). (Fremsættelse 26.10.2012. (Omtrykt). 1. behandling 02.11.2012. Betænkning 22.11.2012. 2. behandling 27.11.2012. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

5) 2. behandling af lovforslag nr. L 18:

Forslag til lov om administration af Den Europæiske Unions forordninger om handel med træ og træprodukter med henblik på bekæmpelse af handel med ulovligt fældet træ. Af miljøministeren (Ida Auken). (Fremsættelse 04.10.2012. 1. behandling 11.10.2012. Betænkning 21.11.2012).

6) 2. behandling af lovforslag nr. L 19:

Forslag til lov om ændring af lov om miljøbeskyttelse. (Virksomheders adgang til genbrugspladser på tværs af kommunegrænser). Af miljøministeren (Ida Auken). (Fremsættelse 04.10.2012. 1. behandling 11.10.2012. Betænkning 21.11.2012).

7) 2. behandling af lovforslag nr. L 20:

Forslag til lov om ændring af lov om miljøbeskyttelse. (Ændring af godtgørelsesordningen i forbindelse med boringer). Af miljøministeren (Ida Auken). (Fremsættelse 04.10.2012. 1. behandling 26.10.2012. Betænkning 21.11.2012).

8) 2. behandling af lovforslag nr. L 21:

Forslag til lov om ændring af lov om miljøbeskyttelse, lov om betalingsregler for spildevandsforsyningsselskaber m.v. og lov om vurdering og styring af oversvømmelsesrisikoen fra vandløb og søer. (Bemyndigelse til fastsættelse af regler om oversvømmelseskort, digital fremsendelse af oversvømmelseskort og risikostyringsplaner m.v.). Af miljøministeren (Ida Auken). (Fremsættelse 04.10.2012. 1. behandling 26.10.2012. Betænkning 21.11.2012).

9) 2. behandling af lovforslag nr. L 22:

Forslag til lov om ændring af fiskeriloven. (Fiskerilicens til visse uddannelsesinstitutioner). Af fødevareministeren (Mette Gjerskov). (Fremsættelse 04.10.2012. 1. behandling 11.10.2012. Betænkning 21.11.2012).

10) 2. behandling af lovforslag nr. L 23:

Forslag til lov om ændring af lov om fødevarer og lov om hold af dyr. (Nedlæggelse af Fødevarekontroludvalget og revisionsenheden, bistand til eksporterhverv og udlægning af administration af frivillig mærkningsordning til en privat forening m.v.). Af fødevareministeren (Mette Gjerskov). (Fremsættelse 04.10.2012. 1. behandling 25.10.2012. Betænkning 21.11.2012).

11) 1. behandling af lovforslag nr. L 86:

Forslag til lov om ændring af lov om fremme af vedvarende energi, lov om elforsyning, lov om afgift af elektricitet og ligningsloven. (Støtte til solcelleanlæg og øvrige små vedvarende energianlæg m.v.). Af klima-, energi- og bygningsministeren (Martin Lidegaard). (Fremsættelse 20.11.2012).

12) 1. behandling af lovforslag nr. L 87:

Forslag til lov om ændring af lov om finansiel virksomhed, lov om værdipapirhandel m.v., lov om betalingstjenester og elektroniske penge og forskellige andre love. (Videregivelse af oplysninger til an-

klagemyndighed og politi, oprettelse af Det Systemiske Risikoråd, sammenlægning af Det Finansielle Virksomhedsråd og Fondsrådet, shortselling, ny tilgang til håndhævelse af solvenskrav og etablering af tilsyn med referencerenter m.v.).

Af erhvervs- og vækstministeren (Annette Vilhelmsen).
(Fremsættelse 21.11.2012).

13) Forespørgsel nr. F 8:

Forespørgsel til transportministeren om dansk arbejdskraft på Femern Bælt-forbindelsen.

Af Bent Bøgsted (DF) og Kim Christiansen (DF).

(Anmeldelse 01.11.2012. Fremme 06.11.2012. Eventuel afstemning udsættes til tirsdag den 4. december 2012).

14) 1. behandling af lovforslag nr. L 54:

Forslag til lov om ændring af lov om straffeloven. (Ophævelse af straffelovens blasfemibestemmelse).

Af Søren Espersen (DF) m.fl.

(Fremsættelse 02.11.2012).

15) Forespørgsel nr. F 7:

Forespørgsel til justitsministeren om afpresning af erhvervsdrivende i Danmark.

Af Martin Henriksen (DF) og Peter Skaarup (DF).

(Anmeldelse 01.11.2012. Fremme 06.11.2012. Eventuel afstemning udsættes til tirsdag den 4. december 2012).

Kl. 10:00

Meddelelser fra formanden

Formanden:

Mødet er åbnet.

I dag er der følgende anmeldelser:

Børne- og undervisningsministeren (Christine Antorini):

Lovforslag nr. L 96 (Forslag til lov om ændring af lov om folkeskolen. (Bemyndigelse til at fastsætte regler om minimumsstørrelsen for interne skoler i dagbehandlingstilbud og anbringelsessteder m.v.)).

Miljøministeren (Ida Auken):

Lovforslag nr. L 97 (Forslag til lov om ændring af lov om kemikalier og lov om afgift af bekæmpelsesmidler. (Ændringer som følge af biocidforordningen, digital kommunikation, indhentelse af oplysninger om andre varer og oprettelse af registre over stoffer, blandinger og andre varer)).

Merete Riisager (LA) m.fl.:

Beslutningsforslag nr. B 34 (Forslag til folketingsbeslutning om større ledelsesbeføjelser til skoleledelserne).

Peter Skaarup (DF) m.fl.:

Forespørgsel nr. F 11 (Hvad kan ministeren oplyse om brug af knive i nattelivet efter den seneste tids mange knivoverfald, og hvilke initiativer vil regeringen tage for at komme problemet til livs?).

Titlerne på de anmeldte sager vil også fremgå af www.folketingstidende.dk (jf. ovenfor).

Det første punkt på dagsordenen er:

1) 3. behandling af lovforslag nr. L 16:

Forslag til lov om ændring af forskellige lovbestemmelser om obligatorisk digital kommunikation m.v. (Obligatorisk digital kommunikation og tilpasninger som følge af ressortoverførsel m.v.).

Af erhvervs- og vækstministeren (Ole Sohn).

(Fremsættelse 03.10.2012. 1. behandling 09.10.2012. Betænkning 15.11.2012. 2. behandling 22.11.2012. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

Kl. 10:00

Forhandling

Formanden:

Ønsker nogen at udtale sig?

Det er ikke tilfældet, og så går vi til afstemning.

Kl. 10:01

Afstemning

Formanden:

Der stemmes om lovforslagets endelige vedtagelse, og vi kan stemme nu.

Afstemningen slutter.

Lovforslaget er enstemmigt vedtaget med 109 stemmer og vil nu blive sendt til statsministeren.

[For stemte 109 (V, S, DF, RV, SF, EL, LA og KF), imod stemte 0, hverken for eller imod stemte 0].

Det næste punkt på dagsordenen er:

2) 3. behandling af lovforslag nr. L 11:

Forslag til lov om ændring af færdselsloven. (Forsøgsordning vedrørende kommuners håndhævelse af bestemmelser om cykelparkering).

Af justitsministeren (Morten Bødskov).

(Fremsættelse 03.10.2012. 1. behandling 09.10.2012. Betænkning 15.11.2012. 2. behandling 22.11.2012).

Kl. 10:01

Forhandling

Formanden:

Ønsker nogen at udtale sig?

Det er ikke tilfældet, og så går vi til afstemning.

Afstemning**Formanden:**

Der stemmes om lovforslagets endelige vedtagelse, og der kan stemmes nu.

Jeg slutter afstemningen.

For stemte 105 (V, S, DF, RV, SF, EL og KF), imod stemte 5 (LA), hverken for eller imod stemte 0.

Lovforslaget er vedtaget og vil nu blive sendt til statsministeren.

Kl. 10:02

Det næste punkt på dagsordenen er:

4) 3. behandling af lovforslag nr. L 45:

Forslag til lov om ændring af lov om Statens Istjeneste. (Nyordning af Statens Istjeneste og indførelse af beredskab for isbrydning i danske farvande).

Af forsvarsministeren (Nick Hækkerup).

(Fremsættelse 26.10.2012. (Omtrykt). 1. behandling 02.11.2012. Betænkning 22.11.2012. 2. behandling 27.11.2012. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

Kl. 10:03

Forhandling**Formanden:**

Ønsker nogen at udtale sig?

Det er ikke tilfældet, og så går vi til afstemning.

Kl. 10:03

Det næste punkt på dagsordenen er:

3) 3. behandling af lovforslag nr. L 12:

Forslag til lov om ændring af retsplejeloven, straffeloven og lov om elektroniske kommunikationsnet og -tjenester. (Revision af reglerne om forkyndelse m.v.).

Af justitsministeren (Morten Bødskov).

(Fremsættelse 03.10.2012. 1. behandling 09.10.2012. Betænkning 15.11.2012. 2. behandling 22.11.2012. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

Kl. 10:02

Forhandling**Formanden:**

Ønsker nogen at udtale sig?

Det er ikke tilfældet, og så går vi til afstemning.

Kl. 10:02

Afstemning**Formanden:**

Der stemmes om lovforslagets endelige vedtagelse, og der kan stemmes nu.

Jeg slutter afstemningen.

For stemte 102 (V, S, DF, RV, SF, LA og KF), imod stemte 8 (EL), hverken for eller imod stemte 0.

Lovforslaget er vedtaget og vil nu blive sendt til statsministeren.

Afstemning**Formanden:**

Der stemmes om lovforslagets endelige vedtagelse, og der kan stemmes nu.

Jeg slutter afstemningen.

Lovforslaget er enstemmigt vedtaget med 111 stemmer og vil nu blive sendt til statsministeren.

[For stemte 111 (V, S, DF, RV, SF, EL, LA og KF), imod stemte 0, hverken for eller imod stemte 0].

Det næste punkt på dagsordenen er:

5) 2. behandling af lovforslag nr. L 18:

Forslag til lov om administration af Den Europæiske Unions forordninger om handel med træ og træprodukter med henblik på bekæmpelse af handel med ulovligt fældet træ.

Af miljøministeren (Ida Auken).

(Fremsættelse 04.10.2012. 1. behandling 11.10.2012. Betænkning 21.11.2012).

Kl. 10:03

Forhandling**Formanden:**

Ønsker nogen at udtale sig?

Det er ikke tilfældet. Så er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

6) 2. behandling af lovforslag nr. L 19:

Forslag til lov om ændring af lov om miljøbeskyttelse. (Virksomheders adgang til genbrugspladser på tværs af kommunegrænser).

Af miljøministeren (Ida Auken).

(Fremsættelse 04.10.2012. 1. behandling 11.10.2012. Betænkning 21.11.2012).

Kl. 10:04

Forhandling

Formanden:

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget også her går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

7) 2. behandling af lovforslag nr. L 20:

Forslag til lov om ændring af lov om miljøbeskyttelse. (Ændring af godtgørelsesordningen i forbindelse med borer).

Af miljøministeren (Ida Auken).

(Fremsættelse 04.10.2012. 1. behandling 26.10.2012. Betænkning 21.11.2012).

Kl. 10:05

Forhandling

Formanden:

Ønsker nogen at udtale sig?

Det er ikke tilfældet. Så er forhandlingen sluttet, og vi går til afstemning.

Kl. 10:05

Afstemning

Formanden:

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 1, tiltrådt af udvalget?

Det er vedtaget.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

8) 2. behandling af lovforslag nr. L 21:

Forslag til lov om ændring af lov om miljøbeskyttelse, lov om betalingsregler for spildevandsforsyningsselskaber m.v. og lov om vurdering og styring af oversvømmelsesrisikoen fra vandløb og

søer. (Bemyndigelse til fastsættelse af regler om oversvømmelseskort, digital fremsendelse af oversvømmelseskort og risikostyringsplaner m.v.).

Af miljøministeren (Ida Auken).

(Fremsættelse 04.10.2012. 1. behandling 26.10.2012. Betænkning 21.11.2012).

Kl. 10:05

Forhandling

Formanden:

Ønsker nogen at udtale sig? Hr. Henrik Høegh som ordfører for Venstre.

Kl. 10:06

(Ordfører)

Henrik Høegh (V):

Vi har i betænkningen til det har lovforslag skrevet, at vi nu er positive over for lovforslaget. Det har vi skrevet, fordi vi klart har fået det indtryk, at miljøministeren er lydhør over for de problemer, som virksomheder med stort vandforbrug lever med herhjemme, nemlig at der ikke er en trappemodel på spildevandstaksterne. Vi har nu både et spildevandsudvalg og vi har et vækstteam, som begge har udtalt, at af hensyn til de her virksomheders konkurrenceevne er det nødvendigt at indføre en trappemodel. Der er masser af eksempler på virksomheder, hvor det gør ondt, at vi ikke har en trappemodel på disse spildevandstakster.

Det er jo sådan i det her land, at uanset man som familie bruger 100 m³ eller 110 m³ vand, betaler man samme kubikmeterpris som en virksomhed, som måske bruger mellem 10.000 m³ og 12.000 m³ vand. For nogle virksomheder er det sådan, at den manglende trappemodel betyder en ekstra omkostning på 4.000 kr. pr. arbejdsplads. NNF og slagterierne arbejder på at gøre disse virksomheder konkurrencedygtige. En virksomhed har den omkostning på 4.000 kr. Fødevareministeren har igangsat et arbejde for at gøre bl.a. slagterivirksomhederne i Danmark konkurrencedygtige for at sikre de arbejdspladser.

Hvis ministeren ville indføre en trappemodel, ville det her klare mellem 20 pct. og 25 pct. af den opgave, de har sat sig for at løse. Derfor er vi glade for, at ministeren har udtrykt lydhørhed over for det her forslag. Vi giver sådan set nu hermed ministeren en chance ved at være positive over for det her. Vi har en klar forventning om, at der kommer et forslag til en trappemodel, og derfor er vi denne gang positive. Men vi er nødt til at have en aftale om en trappemodel, inden vi går i gang med den store regning på 2,5 mia. kr. til klimatilpasninger, som kommer i løbet af 2013.

Kl. 10:08

Formanden:

Tak til ordføreren. Ønsker flere at udtale sig? Hr. Per Clausen som ordfører for Enhedslisten.

Kl. 10:08

Per Clausen (EL):

Jeg ville nu foretrække, hvis det kunne blive en kort bemærkning. Jeg vil bare spørge hr. Henrik Høegh, om det ikke er rigtigt, at det, han lige har stået og talt for, er, at det skal være dyrere at være dansker, fordi erhvervslivet i hvert fald ikke skal betale for det her vand og for kloakafgiften. Hvem skal så betale for det? vil jeg spørge hr. Henrik Høegh. Er det ikke den almindelige danske forbruger, som hr. Henrik Høegh er ved at udskrive en regning til?

Formanden:

Hr. Henrik Høegh.

Kl. 10:09

udskrive ekstraregninger til borgerne i det her land; det er det, det handler om. Den megen snak om trappemodeller og om virksomheder, der lukker, osv., kan jo ikke dække over den kendsgerning, at hr. Henrik Høegh er villig til at stemme for forslag, som påfører danskerne ekstra udgifter, hvis bare han kan frede sine egne. Det er sådan set det, der er kernen i hr. Henrik Høeghs synspunkt.

Kl. 10:09

Henrik Høegh (V):

Det er rigtigt, at hvis man laver en trappemodel, vil spildevandstaksten for den enkelte forbruger i den enkelte kommune blive dyrere. I nogle kommunerne, måske i halvdelen af dem, vil den måske stige med 200-300 kr., og så er der 10-15 kommuner, hvor det vil stige med op i nærheden af 700-800 kr. om året. Det er rigtigt.

Men som borgere i f.eks. Hjørring har oplevet, steg deres spildevandstakster med 15 pct., da mejeriet lukkede. Jeg ville hellere have været borger i Hjørring og have beholdt arbejdspladserne og så have givet de ekstra 15 pct., for den stigning på 15 pct. ville under alle omstændigheder være kommet, da fødevarevirksomheden lukkede. Og det kunne jo være, at man i de kommuner, hvor man har en stor virksomhed, som betaler en stor del af omkostningerne, har billigere vand i dag. Jeg er helt sikker på, at de borgere hellere ville satse på at beholde deres arbejdspladser og så betale det samme som nabokommunen for deres vand.

Kl. 10:10

Formanden:

Hr. Per Clausen.

Kl. 10:10

Per Clausen (EL):

Nu tror jeg, at vi alle sammen godt ved, hvor mange fødevarevirksomheder der lukkede, da hr. Henrik Høegh var fødevareminister. Det var ikke få. Dengang faldt beskæftigelsen i den sektor dramatisk. Men jeg vil bare spørge hr. Henrik Høegh: Er det ikke sådan, at Venstre er gået til valg på – og har tænkt sig at gøre det igen næste gang – at det ikke må blive dyrere at være dansker? Hr. Henrik Høegh står her og siger, at han vil arbejde for, at det bliver dyrere at være dansker. Altså: Hvad er sammenhængen i Venstres politik?

Kl. 10:11

Formanden:

Hr. Henrik Høegh.

Kl. 10:11

Henrik Høegh (V):

Jeg troede egentlig, hr. Per Clausen var enig med regeringen. Det handler om at skabe vækst, det handler om at skabe konkurrenceevne, og det handler om at fastholde arbejdspladser, og det er det her et vigtigt led i. Vi kan derfor sige, at det er sådan, at borgerne i Hjørring har fået den her ekstraregning. Jeg er også ret overbevist om, at de, der i deres kommune har en virksomhed, der er så stor, har nogle vandregninger, der i dag er billige. Det, som det handler om, er, at man er på niveau med de andre. Det er en fordel for alle i kommunen, at man bevarer sine arbejdspladser, og at man betaler nogenlunde det samme for vandet, som de gør i nabokommunen.

Kl. 10:11

Formanden:

Ønsker flere at udtale sig? Nej. Så må det være hr. Per Clausen som ordfører.

Kl. 10:11

(Ordfører)

Per Clausen (EL):

Jeg synes jo bare, at hr. Henrik Høegh bør stå ved det, han siger, nemlig at når det handler om at varetage hr. Henrik Høeghs vælgeres og baglands økonomiske interesser, er hr. Henrik Høegh villig til at

Jeg kan så bare notere mig med en vis tilfredshed, at indtil nu har miljøministeren ikke givet noget løfte om at indføre nogen trappemodel; miljøministeren har ikke afgivet noget løfte om, at hun vil påføre almindelige danskere en ekstraudgift, fordi hr. Henrik Høeghs særlige venner i landbruget skal friholdes.

Men det ændrer jo ikke ved den kendsgerning, at det, vi her ser, er, at Venstres politik ikke handler om, at det ikke må blive dyrere at være dansker. Det må det nemlig gerne. Hvis pengene kan bruges til at gøre det nemmere at drive landbrug og nemmere at drive fødevarevirksomhed i det her land, må det gerne blive dyrere at være dansker.

Så Venstre har jo hermed givet et soleklart eksempel på, at man overhovedet ikke kan regne med det, som Venstre siger. Det må gerne blive dyrere at være dansker, bare pengene går til de rigtige.

Kl. 10:13

Formanden:

Vil hr. Henrik Høegh have en kort bemærkning her?

Kl. 10:13

Henrik Høegh (V):

Jeg skal gøre det kort. Der er jo sådan set kun at sige, at Venstre er et rigtig bredt parti. Jeg tror, at det er lidt svært for hr. Per Clausen at sætte alle vælgere i klasse og sige, hvem der stemmer på hvem. Jeg glæder mig over, at det her arbejde faktisk er noget, som NNF støtter. Så kan vi jo debattere, hvor de vælgere hører hjemme. Mange af dem hører sikkert hjemme hos Venstre. Det er noget, som fødevareministeren arbejder med, det er noget, som der står i regeringens strategi, altså at man vil arbejde for arbejdspladser. Det her handler om at skabe konkurrenceevne i Danmark og fastholde flest mulige arbejdspladser i Danmark. Det er der et bredt ønske om i Danmark, også fra nogle partier, som måske ikke stemmer på Venstre – selv om det ret utænkeligt.

Kl. 10:13

Formanden:

Hr. Per Clausen.

Kl. 10:14

Per Clausen (EL):

Tilbage står jo det bemærkelsesværdige og spændende i den her debat, at Venstre vil stemme for det her lovforslag, hvis de kan være sikre på, at det bliver dyrere at være dansker. Hvis almindelige forbrugere skal betale mere, siger hr. Henrik Høegh, så vil man godt stemme for. Det er den garanti, han vil have. Jeg synes, at man skal tænke over ude i Danmark, når man lytter til den her debat, at Venstre, når det kommer til stykket, er villig til at stemme for lovforslag, der gør det dyrere at være dansker, men de skal bare være sikre på, at det bliver dyrere for den almindelige forbruger, og at det ikke rammer Venstres kernevælgere.

Kl. 10:14

Formanden:

Hr. Henrik Høegh for den sidste korte bemærkning.

Kl. 10:14

Henrik Høegh (V):

Det ser ud, som om det her måske kunne have fortsat længe. Jeg synes, at det kunne være spændende, hvis man spurgte i Hjørring, hvor

de har fået den her ekstraregning, og de har mistet deres arbejdspladser. Hvis de havde haft mulighed for at lave en trappemodel inden og det havde reddet deres arbejdspladser, tror jeg godt, jeg ved, hvad de havde valgt.

Kl. 10:14

Formanden:

Hr. Per Clausen for det sidste svar.

Kl. 10:15

Per Clausen (EL):

Jeg tror da godt, at hvis man spørger de mennesker rundtomkring i landet, som har set deres arbejdspladser lukke, mens hr. Henrik Høegh var fødevareminister, mens de borgerlige partier havde regeringsmagten, ville de have foretrukket, at arbejdspladserne ikke lukkede. Men det er en underlig teoretisk diskussion. Kendsgerningen er jo, at de arbejdspladser er lukket under den tidligere regering og delvis på grund af den tidligere regerings politik, men det, der står tilbage, er, at Venstre fører sig frem som et parti, der siger, at det ikke må blive dyrere at være dansker, og så siger hr. Henrik Høegh i dag: Betingelsen for, at vi kan stemme for det her lovforslag, er, at det bliver dyrere at være dansker. Det er dog alligevel bemærkelsesværdigt.

Kl. 10:15

Formanden:

Er der flere, der ønsker at udtale sig?

Det er ikke tilfældet, så er forhandlingen sluttet, og vi går til afstemning.

Kl. 10:15

Afstemning

Formanden:

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 1, tiltrådt af udvalget?

Det er vedtaget.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

9) 2. behandling af lovforslag nr. L 22:

Forslag til lov om ændring af fiskeriloven. (Fiskerilicens til visse uddannelsesinstitutioner).

Af fødevareministeren (Mette Gjernskov).

(Fremsættelse 04.10.2012. 1. behandling 11.10.2012. Betænkning 21.11.2012).

Kl. 10:16

Forhandling

Formanden:

Ønsker nogen at udtale sig?

Det er ikke tilfældet, og så er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

10) 2. behandling af lovforslag nr. L 23:

Forslag til lov om ændring af lov om fødevarer og lov om hold af dyr. (Nedlæggelse af Fødevarekontroludvalget og revisionsenheden, bistand til eksporterhverv og udlægning af administration af frivillig mærkningsordning til en privat forening m.v.).

Af fødevareministeren (Mette Gjernskov).

(Fremsættelse 04.10.2012. 1. behandling 25.10.2012. Betænkning 21.11.2012).

Kl. 10:16

Forhandling

Formanden:

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Det er ikke tilfældet, og så er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at også dette lovforslag går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

11) 1. behandling af lovforslag nr. L 86:

Forslag til lov om ændring af lov om fremme af vedvarende energi, lov om elforsyning, lov om afgift af elektricitet og ligningsloven. (Støtte til solcelleanlæg og øvrige små vedvarende energianlæg m.v.).

Af klima-, energi- og bygningsministeren (Martin Lidegaard).

(Fremsættelse 20.11.2012).

Kl. 10:17

Forhandling

Formanden:

Forhandlingen er åbnet. Hr. Lars Christian Lilleholt som Venstres ordfører.

Kl. 10:17

(Ordfører)

Lars Christian Lilleholt (V):

På energiområdet har vi tradition for, at der er brede energiaftaler.

Det giver sikkerhed for, at de virksomheder og privatpersoner, der skal investere på området, også kan have tillid til beslutningerne her i Folketinget, og også at de virker langt ud i fremtiden. Det gælder, hvad enten det er DONG Energy, E.ON eller andre, der skal investere i et havvindmølleprojekt til 10-15 mia. kr., eller det er en privat husstand, der måske har investeret 125.000 kr. i et nyt solcelleanlæg. Derfor var det helt afgørende for Venstre i de forhandlinger, der var før det her lovforslag, at vi sikrede, at der ikke blev lovgivning med tilbagevirkende kraft, således at de mere end 40.000 familier, der har investeret i solcelleanlæg, også kan have tillid til den lovgivning, der

gjaldt, da de købte anlægget, og dermed de rammevilkår, der var gældende for deres køb af anlæg.

Derfor er vi også meget tilfredse med, at det lykkedes at komme igennem med det krav for Venstre og en række andre partier. Det er helt afgørende for os, at borgere, der investerer på det her område, også kan være sikre på, at der også, hvad angår de politiske rammer, er sikkerhed for den investering, de har bevæget sig ud i. Regeringen spillede ud med, at man kunne bevare støttere reglerne 10 år. Vi krævede, at de skulle gælde i hele anlæggets levetid. Det lykkedes os at komme igennem med det, og det er vi ganske godt tilfredse med.

Vi er også tilfredse med, at det er sket på en måde, så den samlede regning for det her går i nul, således at vi har fundet finansiering til de ekstra omkostninger, der er kommet, på Klima- og Energiministeriets område. Det har også været meget, meget vigtigt for Venstre.

Endelig er det også godt, at vi har fået skruet en ordning sammen, som nok er mindre lukrativ, men som forhåbentlig betyder, at der også fremadrettet opstilles solcelleanlæg i Danmark. Det håber og tror vi på. Selvfølgelig var det sådan, at den gældende ordning var blevet en anelse for lukrativ – ingen tvivl om det. Men det afgørende for os er, at vi nu får skruet en ordning sammen, som sikrer, at der også i fremtiden opstilles solcelleanlæg i Danmark.

Om hele forløbet i den her sag kan man vel nok sige, at det ikke er noget skønmaleri, der har malet sig op. Det kan man vel godt sige om de udmeldinger, der har været fra klima- og energiministeren. I første omgang sagde han, at der ikke kommer nogen lovgivning med tilbagevirkende kraft, men at der kommer til at ske et eller andet. Det sagde klima- og energiministeren i juni måned, og så gik der rent faktisk tid frem til nu, før der overhovedet skete noget. Det har skabt en kolossal usikkerhed for rigtig mange mennesker. Det er ikke tilfredsstillende. Det arbejde er ikke gjort godt nok.

Venstre kan støtte lovforslaget.

Kl. 10:20

Formanden:

Tak til ordføreren. Der er ikke nogen korte bemærkninger. Fru Pernille Rosenkrantz-Theil som socialdemokratisk ordfører.

Kl. 10:20

(Ordfører)

Pernille Rosenkrantz-Theil (S):

Det her er en udmøntning af den politiske aftale, som regeringen har lavet sammen med Venstre, Dansk Folkeparti, Enhedslisten og De Konservative, om en strategi for solcelleanlæg. Vi har i regeringen et ønske om at gennemføre en gennemgribende grøn omstilling af den danske energisektor, og vi har i den forbindelse skullet finde den hårdføre balance, der er ved gerne at ville have flere solceller op. Det er en rigtig god nyhed for Danmark, at så mange mennesker har påtaget sig et ansvar for den grønne omstilling og har bidraget ved selv at investere i solcelleanlæg på deres egne tage. Vi har på den ene side skullet tage hensyn til det engagement i og ønske om, at der kommer flere solceller i fremtiden, og på den anden side har vi skullet tage hensyn til, at de skattekrone, vi bruger, bliver brugt fornuftigt og bliver brugt mest effektivt i forhold til den grønne omstilling. Og der har vi kunnet konstatere, at den årsbaserede nettomåleordning og muligheden for, at private solcelleejere har kunnet anvende de erhvervsmæssige skatteregler, samtidig med at der har været et kraftigt prisfald i markedet for solcelleanlæg, har medført en eksplosiv stigning i antallet af små solcelleanlæg, som jo har afspejlet, at vi skulle ind at justere på den her ordning, sådan at man ikke fik brugt for mange skattekrone på noget, hvor det var rentabelt med en mindre lukrativ ordning. Så vi skal passe meget på med, hvordan vi får brugt skattekrone, vi skal gøre det på en måde, så det faktisk bliver muligt for os at lave den massive grønne omstilling, vi skal.

Den hidtige ordning har været indrettet på en måde, der gjorde, at alle danskere har været med til at betale for, at parcellhusejerne har

haft den her fordel ved at kunne sætte solcelleanlæg op på deres tage. Det vil altså sige, at hver eneste danske skatteborger har været med til at bidrage til den grønne omstilling. Det har der været en rimelighed i på den gamle ordning, inden prisfaldet kom på solcellemarkedet, men det er klart, at når man ser så kraftigt et fald i priserne på solcellemarkedet, bliver vi også nødt til at gå ind og se på, om man måske kunne lave en ordning, der stadig væk gjorde det rentabelt, men som ikke gjorde det til et ekstraordinært guldrandet papir.

For os i Socialdemokratiet har det også været vigtigt, at det ikke bare var parcellhusejerne, der kunne få adgang til at sætte solceller op, men at der også blev skruet en ordning sammen, som gjaldt eksempelvis andelsboligforeninger og almennyttige boligselskaber, og derfor lægger vi meget vægt på, at der i aftalen står, at der skal være en ligestilling mellem de ordninger, der gør sig gældende for parcellhusejere, og de ordninger, vi får skruet sammen for de almennyttige boligselskaber. Det er en passus, som vi vil følge nøje.

Så vil jeg sige, at det har været vigtigt for os, at vi fandt en balance i det her med, hvad der skal ske for dem, som allerede har investeret i solcelleanlæg. Vi er meget tilfredse med, at vi landede det på en 20-årig overgangsordning for alle dem, der allerede har investeret i solcelleanlæg, og jeg vil gerne understrege en ekstra gang, for der har været så mange myter og snak i aviserne om det her, at for alle dem, der har investeret i solcelleanlæg, gælder de regler, der gjaldt på det tidspunkt, de købte anlægget, i de kommende 20 år, og det er vi meget tilfredse med.

Til sidst vil jeg nævne, at en yderligere udbygning af solceller frem til 2020 skønnes at medføre en reduktion af drivhusgasemissionen på ca. 0,2 t svarende til 500 MW i 2015, og når den samlede udbygning overstiger 500 MW, er der eventuelt mulighed for at justere afregningsreglerne i forligskredsen. For os er det jo afgørende, at vi får løbet ud ad alle de forskellige spor, der skal til for at lave en grøn omstilling af den danske energisektor, og med solcellerne mener vi også vi opnår et ganske betydeligt folkeligt engagement i det, og derfor ser vi selvfølgelig frem til, at ordningen nu bliver justeret på en måde, så vi også kan se skatteyderne i øjnene, samtidig med at det stadig væk kan betale sig at sætte solceller op. Dermed kan Socialdemokratiet selvfølgelig støtte lovforslaget.

Kl. 10:25

Formanden:

Tak til ordføreren. Hr. Mikkel Dencker som Dansk Folkepartis ordfører.

Kl. 10:25

(Ordfører)

Mikkel Dencker (DF):

I Dansk Folkeparti er vi rigtig godt tilfredse med den aftale om en ny ordning for solceller, vi indgik med regeringspartierne og en række andre partier for 14 dage siden. Der er ingen tvivl om, at den ordning, som eksisterede indtil for 14 dage siden, og som selvfølgelig også løber videre for dem, som har installeret et anlæg under den ordning, var blevet for lukrativ for brugerne. Selv om der kan være alle mulige gode grunde, f.eks. miljømæssige, til at sætte solcelleanlæg op, var ordningen efterhånden blevet så god, at det var en majoritet af danskerne, der betalte for, at en minoritet kunne få lavere elregninger. Det mener vi grundlæggende ikke er rimeligt.

Nu har vi så aftalt en ny ordning med regeringspartierne og de fleste andre partier i Folketinget. Det er stadig væk attraktivt at investere under den ordning, men den er nok ikke helt så attraktiv, som den gamle ordning var. Men jeg er da helt sikker på, at der fortsat vil være folk, som vil investere deres sparepenge i et solcelleanlæg.

Det var en vigtig prioritet for Dansk Folkeparti i løbet af forhandlingerne, at vi fik sikret en rigtig god overgangsordning for de mennesker, som allerede havde købt et anlæg under den gamle ordning. Som bekendt spillede regeringen jo ud med, at der skulle være en

overgangsperiode på 10 år, hvor man kunne fortsætte under de gamle regler, mens vi fra Dansk Folkepartis side og flere andre partiers side stod fast på, at det skulle være en meget længere periode. Så det er meget tilfredsstillende, at vi landede på 20 år, hvor man kan fortsætte under de gamle regler.

En anden vigtig prioritet for Dansk Folkeparti var, at der skal være gode rammevilkår for kollektive solcelleanlæg. Det er tilfældet, når f.eks. en andelsboligforening, en ejerforening, et landsbysamfund, et øsamfund, eller hvad man kan finde på, investerer i et kollektivt solcelleanlæg. Det har været vigtigt for os at sikre, at der også er gode rammevilkår for en sådan investering. Jeg vil sige, at det har vi også fået med i den her aftale.

Alt i alt synes vi, det er en rigtig god aftale, som stadig væk sikrer, at der er gode investeringsvilkår, hvis man vil investere i solcelleanlæg. Vi tror også, at når der er de her gode rammevilkår, som både den nye og gamle ordning er og var, frigiver et enormt potentiale af folks egne sparepenge til investeringer i grønne teknologier og investeringer i elproduktionsanlæg. Vi tror simpelt hen, det er nogle investeringspotentialer, som aldrig havde været til stede, hvis der ikke havde været en ordning som den her. Derfor er vi rigtig godt tilfredse med aftalen.

Et element i aftalen, som ikke direkte er med i lovforslaget her, men som jeg alligevel vil berøre, er det, der står nævnt om, at vi skal have en nærmere analyse af vilkårene for husstandsvindmøller. Det ser vi også frem til at vi får. Målet er, at vi skal kunne se, om der skal være nogle særlige vilkår, der skal gælde for den type vedvarende energianlæg. Jeg håber, at ministeren i sin fremlæggelse vil komme ind på, hvornår vi kan vente en sådan analyse af de forhold.

Ellers vil jeg sige, at vi i Dansk Folkeparti, som jeg har sagt, er godt tilfredse med aftalens indhold og med det her lovforslag, så vi støtter lovforslaget.

Kl. 10:28

Formanden:

Tak til ordføreren. Jeg kan ikke lige se en radikal ordfører, så det er hr. Steen Gade som ordfører for SF.

Kl. 10:29

(Ordfører)

Steen Gade (SF):

Så er det jo godt, at vi har en radikal minister.

I SF støtter vi forslaget. Man skal måske kigge lidt tilbage til dengang, da vi lavede energiaftalen. Dengang for $\frac{3}{4}$ år siden skrev vi jo i energiaftalen, at der skulle laves en analyse af solcelleområdet. For SF er hele energiaftalen jo starten på et omfattende paradigmeskifte i vores energipolitik frem til tidspunktet med vedvarende energi, og heri spiller sol også en betydelig rolle.

Det, som jo nok har overrasket os alle sammen herinde i Folketinget, er, at kombinationen af de ordninger, vi fik lavet for nogle år siden, og det voldsomme prisfald på solceller førte til, at vi faktisk fik et økonomisk problem på den samlede energiaftales område. Derfor var det absolut nødvendigt at lave den nye tilpasning, så vi fortsat kan have en solcelleudbygning, og at det fortsat kan komme til at spille en rolle, oven i købet en større rolle, end vi forudså, da vi lavede energiaftalen. Vi er jo nu derhenne, at det betyder mere i 2020, end vi regnede med for $\frac{3}{4}$ år siden, da vi lavede aftalen.

Det betyder jo så ikke, at det her har været uden komplikationer. Da vi i sin tid lavede en nettomålerordning og der var nogle, der fandt ud af, at de kunne benytte mulighederne for, at det kunne trækkes fra som for en erhvervsvirksomhed, fik vi nok lavet en ordning, som ingen på det tidspunkt havde tænkt igennem hvor gunstig kunne blive. Det er så noget af det, vi faktisk reparerer fremadrettet.

Så har der været en diskussion om, hvorvidt vi, når vi laver det om, laver om på en måde, der er fornuftig for dem, der har investeret i god tro og regnet med et bestemt afkast. Det har der selvfølgelig

været lidt forskellige diskussioner om. Dem vil jeg ikke komme ind på her, for vi har sagt, at den almindelige periode, man har garanti, når man køber solceller, er 20 år. Jeg har heller ikke ude i landskabet hørt nogen kritisere det, og det vil sige, at det har vi gjort på en god måde, så der ikke er nogen af de eksisterende, som er utilfredse.

Det punkt, der møder kritik, finder man mest i diskussionen om det fremadrettede. Jeg læser tallene sådan, at det ikke går i stå. Det er jo ikke sådan, at man ikke kan lave en god investering som privatperson ved at lave solcelleanlæg. Vi har givet bedre muligheder for fællesanlæg. Her er også angående fællesanlæggene en diskussion om, hvorvidt vi har lavet det, som det var tænkt. Det må vi kigge på i udvalgsarbejdet, men intentionen er jo, at der skal være et mere ligeligt forhold mellem at eje det individuelt eller i fællesskab, beboerforeninger. Vi er tilhængere af og er glade for, at det er blevet opprioriteret.

Jeg vil godt her sige, at også husstandsmøllerne kigger vi på fremover, fordi de skal kigges efter i sømmene, i den forstand at økonomien ikke er lige så god som for solceller, og derfor må vi også kigge på det fremadrettet. Men det bliver ikke i det her lovforslag, som så vil omfatte dem indtil videre, indtil vi har lavet den politik.

Det sidste, jeg vil sige, er, at sådan noget gør man jo ikke, når det handler om penge, uden at finde pengene et andet sted. Det er så også det, vi har gjort. Jeg vil bare sige, at jeg synes, at vi kan forsvare, at vi har udskudt iværksættelsen af nogle af de vindmølleparker til havs og med kystnær placering. Det er ikke, fordi det nok fører til en konkret udskydelse af projekterne, for det tror jeg ikke kommer til at ske, men vi har altså indsnævret det antal år, hvori man kan lave udbud. Der er en lille risiko for, at vi ikke får de anlæg så billigt, som vi ellers ville have fået. Men man kan jo ikke både blæse og have mel i munden. Nu har vi løst et problem her, og jeg håber ikke, vi har skabt et problem, der viser sig om nogle år. Vi skal i hvert fald gøre, hvad vi kan, for at vi ikke har det.

Kl. 10:34

Formanden:

Der er en kort bemærkning fra hr. Villum Christensen.

Kl. 10:34

Villum Christensen (LA):

Jeg har bare et enkelt spørgsmål. Det er rigtigt, at vi meget let kan risikere at komme ind i en situation, som udgjorde det helt store problem ved Anholtparken, nemlig at en meget kort byggeperiode gjorde, at vi fik en meget, meget dyr aftale med 1,05 kr. for 1 kWh, og jeg kan forstå, at det er sådan, man netop har valgt at finansiere det. Det synes jeg selvfølgelig er bekymrende.

Men det væsentlige eller det overraskende, som jeg hører i hr. Steen Gades tale, handler egentlig om den analyse, som ordføreren er inde på, omkring en solcellestrategi. Jeg har læst mange steder, at der skulle laves en analyse, og det her blev jo betragtet som en strategi på baggrund af en analyse. Jeg har ikke kunnet finde den analyse. Er det sådan, at jeg kunne få lidt hjælp til at finde frem til den analyse? Jeg synes, det er spændende stof.

Kl. 10:35

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 10:35

Steen Gade (SF):

Jeg tror, jeg må sige, at analysen er den, der ligger bag det forslags fremsættelse og dermed de overvejelser, som på rigtig mange sider fremgår af netop lovforslaget.

Formanden:

Hr. Villum Christensen har ikke flere spørgsmål?

Så siger jeg tak til ordføreren, og så er det hr. Per Clausen som Enhedslistens ordfører.

Kl. 10:35

Kl. 10:36

(Ordfører)

Per Clausen (EL):

Der skal nok være dem, der stiller sig det spørgsmål, hvilken energipolitisk strategi der ligger bag, at vi forringer en støtteordning til solceller og finansierer det ved at udsætte udbygningen af vindenergi, for det er det, vi beslutter i dag. Der vil jeg bare sige, at den strategi, der ligger bag, har intet med energipolitik at gøre.

Der findes ingen energipolitisk analyse af solcellers placering i fremtidens energi bag det her lovforslag. Der ligger den banale kendsgerning, at man har indført nogle støtteordninger til solceller, som gav statskassen et problem. Så hvis der ligger nogen strategi bag det, er det Skatteministeriets og Finansministeriets strategi for, hvordan man får penge i statskassen, der ligger bag. Det er, fordi vi stadig væk har et energiafgiftssystem i Danmark, som er baseret på, at folk skal blive ved med at bruge rigtig meget energi. De må ikke selv producere deres energi. De skal i grunden heller ikke spare og i hvert fald ikke for hurtigt, for så kommer statskassen til at mangle penge.

Det er sådan den logik, der ligger bag det her, og det kunne såmænd godt have fået Enhedslisten til at sige, at det er et problem, som de partier, som har den opfattelse af statslig økonomi, som har været bærere af de tidligere aftaler på energiområdet, selv måtte finde en løsning på. Vi har så valgt alligevel at indgå i den her aftale, og det har vi, fordi vi faktisk synes, det er vigtigt, at der stadig væk er en energipolitisk målsætning bag de ting, vi foretager os, og en mulighed for at indrette os på det.

Det er jo rigtigt, at ud fra en energipolitisk målsætning, en energistrategisk målsætning, ville det være rigtig godt, hvis den nuværende udbygning af solenergi ville fortsætte, for så ville vi jo faktisk kunne komme i den situation, at vi i løbet af relativt kort tid ville have 10-20 pct. solenergi og 80 pct. vindenergi, og det kunne så komplementere hinanden. Det ville være en rigtig klog strategi. Jeg håber da også, at vi, når vi er færdige med at analysere energiudviklingen i det her land, ender med at have den strategi, men den har vi ikke i dag.

Vi synes også, at det er rigtigt, at man ikke skal lovgive med tilbagevirkende kraft, og det har man jo været utrolig optaget af fra de borgerlige partiers side, og man har vundet store sejre, og det har kostet dyrt. Da man jo i Venstre og Dansk Folkeparti ikke er så bekymret for at udsætte opsætningen af nogle vindmøller, har det selvfølgelig heller ikke gjort ondt på dem, men det har bestemt gjort ondt på os.

Det, vi synes var vigtigt i debatten, var at sikre, at der fortsat kan ske en udbygning af solenergi. Det mener vi at der kan. Vi har lavet vores egne beregninger og kan konstatere, at ikke alle de beregninger, der er lavet, er lige lødige. Det er ikke Energiministeriet, der har lavet de mindst lødige, skal jeg for at rose ministeren sige. Men pointen er jo, og det, der har været afgørende for os, er, at vi faktisk synes, at kollektive løsninger, solenergiløsninger, som giver mulighed for, at den almennyttige boligsektor, andelsboliger, landsbyfællesskaber kunne etablere solcelleanlæg og få udbytte af det, er det, vi skal satse på. Vi fik igennem forhandlingerne en række, synes vi selv, gode forbedringer og gode nye muligheder på det område.

Vi læser selvfølgelig høringssvarene, og jeg vil sige, måske i modsætning til mange andre politiske partier, som, når de engang har lavet en aftale, lukker ører og øjne og helst undlader at læse høringssvarene, fordi de jo kunne skabe forvirring i deres sind, at vi da

forventer, at der blandt forligspartierne bliver en drøftelse af de høringssvar, der er kommet ind, med henblik på at overveje, om der er behov for at ændre i det, vi har lavet. Vi var jo enige om, at der skulle være en tilbagebetalingstid på 10 år. Jeg forstår godt regeringens synspunkt, nemlig at det kan man ikke skrive ind i en lov, for så får det alle mulige uhyggelige konsekvenser med solcelleproducenterne og -opsætterne, der skruer prisen op osv., men hvis man har en målsætning, og hvis man ikke er i stand til at sandsynliggøre, at man lever op til den, må man jo diskutere det. Og hvis det er sådan, at der om det, som vi har ment var et lovforslag, som ville forbedre mulighederne for, at almennyttige boligselskaber kan bruge solenergi, kan argumenteres seriøst og sagligt for, at det ikke sker, skal vi selvfølgelig have mulighed for at vende det igen.

I diskussionen af, hvornår vi skal evaluere den ordning, har udgangspunktet jo været det spændende og interessante synspunkt, at vi skulle evaluere, når det igen løb løbsk. I Enhedslisten har vi nok det synspunkt, at hvis det ikke løber løbsk, hvis det faktisk går i stå, har vi også brug for at snakke om det her igen – meget alvorlig brug for at snakke om det igen.

Så jeg må sige, at fra Enhedslistens side betragter vi altså ikke det her lovforslag som et led i en eller anden god og klog strategisk beslutning om solenergiens placering i dansk energipolitik, men som en lille pragmatisk bøjelse nakken for den logik, som findes i Finansministeriet og Skatteministeriet, om et i virkeligheden ikke særlig fornuftigt skatte- og afgiftssystem – med den lille ambition, at vi så alligevel fremadrettet kan få vedtaget noget klogt om solenergiens placering i dansk energiforsyning, hvor det er vores klare opfattelse, at det har været håbløst undervurderet og håbløst fejlvurderede i rigtig mange år.

Kl. 10:41

Formanden:

Tak til ordføreren. Hr. Villum Christensen som Liberal Alliances ordfører.

Kl. 10:41

(Ordfører)

Villum Christensen (LA):

Tak for det. Jeg noterer mig, at Dansk Folkeparti er helt sikre på, at den her solcellefest fortsætter, og at Venstre tror og håber på det. Allerede når vi kommer ind i første halvår af 2013 er jeg bange for at vi vil opleve, at udbygningen af nytegnede private solceller vil gå fuldstændig i stå. Det synes jeg er ærgerligt, for uanset om der er folk, der går i skoven og kløver deres brænde til brændeovnen, og man sætter husstandsvindmøller op og får strøm til eget forbrug eller sætter solceller op, hvilket dette lovforslag handler om, så må vi indrette vores samfund, så det kan lade sig gøre, uden at statens og finansministerens lange fingre skal ned i det.

Der er meget få frirum tilbage for borgerne herhjemme, som staten ikke blander sig i. I sidste uge var det lystbådesejlerne, der fik et drag over nakken. Der fik vi også en skat på fritid. Jeg er overbevist om, at når denne ordning med solceller har været så succesrig, så er det, fordi man her kunne blive herre i eget hus, sørge for sig selv på en miljømæssig rigtig måde og komme ud af statens kløer i en lang periode. Altså, afgifterne på elregningen er jo kun gået én vej, nemlig opad og opad.

Det store engagement, som har knyttet sig til den her ordning, har også gjort, at man selvfølgelig er blevet meget mere optaget af at spare på energien, hvilket alle partier her i Folketinget jo er enige om er en god idé. Det bliver selvfølgelig også langt mere nærværende, når man selv har taget en stor beslutning, ved køkkenbordet måske, og hertil kommer, at ordningen med en måler, der løber baglæns, er forjættende let at forstå. Det står i skærende kontrast til den elregning med myriader af afgifter, som vi får en gang i kvartalet, og

som ingen forstår, og til den nye ordning med divergerende satser på afregning af solcellestrøm, som også er rigtig vanskelig at forstå.

Der er kommet en enorm reaktion, og jeg må sige, at jeg, når jeg kigger i mailboksen, aldrig har oplevet en reaktion af den her styrke. Jeg tror, at den er kommet, fordi det her rammer ned i en dybtfølt følelse af at gøre noget rigtigt og af at være herre i eget hus. Uanset den 20-årige indfasning af de nye regler vil det blive opfattet som en lovændring med tilbagevirkende kraft, og derfor føler folk sig langt hen ad vejen sårede.

De flotte ord i lovforslaget om strategi – jeg har lige været lidt inde på det i forbindelse med solceller – dækker for mig at se kort og godt over, at Finansministeriet regner baglæns ud fra en provenutabsanalyse. Så jeg tror ikke, at der er meget solcelleanalyse i det her. Det er ren økonomi. Der er heller ikke meget strategi i det, og det er ikke særlig helhedsorienteret. Jeg hørte også Enhedslistens ordfører filosofere lidt over den problematik. For ellers kan man jo ikke komme frem til de her besynderlige begrundelser: Det skal være attraktivt at bruge strømmen, når den bliver produceret, kan vi læse.

Man kunne spørge: Hvad er den energipolitiske, faglige begrundelse for, at det er godt at være hjemme om dagen og bruge strøm, når solen skinner? Det er jo det tidspunkt, hvor der er høj aktivitet i samfundet, mens vindmøllerne som bekendt også meget lystigt producerer strøm om natten, hvor forbruget er lavt, og hvor vi må sælge strømmen billigt til eksempelvis nordmændene, som så sælger den tilbage til Danmark til en høj pris, når deres vandreservoarer er blevet fyldt op og niveauet så falder igen om dagen. Det er der jo altså ikke meget strategi i. Det er faktisk ret dumt at indrette sig på den måde.

Man kunne også spørge: Hvad er forskellen på at sætte en sparepære op og sætte solceller op? Begge dele resulterer i besparelser på elnettet, men sparepærer bliver mig bekendt ikke beskattet. Så der er rigtig mange dilemmaer i det her.

Når jeg kigger på høringssvarene – og nu kigger jeg ned på nogle af dem – synes jeg også, det er tankevækkende, at det kun er Energi-styrelsen, der når frem til den her 10-årige tilbagebetalingsperiode. Jeg er ked af at sige det, men det er altså et skønmaleri. Folk ved jo ikke mange år frem, hvor meget de er hjemme, når solen skinner. De kan ikke lave de her regnestykker. Der er alt for stor usikkerhed, og derfor bliver folk forsigtige, og så går de i baglås, og så kommer de ikke ind i de her ordninger. Ministerens tal og forudsætninger vil aldrig holde. Jeg vil godt her fra talerstolen love en flaske vin til samtlige af Folketingets medlemmer, hvis det viser sig, at man bare tilnærmelsesvis opfylder de forudsætninger, som ligger i aftalen. Det er og bliver et skønmaleri. Men omvendt: Hvad skulle man ellers gøre? Man har regnet tilbage ud fra en logik om, at pengene jo skal passe i kassen.

Heller ikke den almenyttige sektor synes jeg har været særlig interesseret i den her ordning. Det helt store slagnummer var ellers, at vi nu skulle have gjort aftalen bred, så alle kunne deltage. Tommel-fingeren er i den grad vendt nedad, så jeg synes på mange måder faktisk, at man rammer forbi skiven, især fordi man går ind på folks enemærker, hvad angår at have frihed og klare sig selv og være herre i eget hus.

Kl. 10:47

Formanden:

Der er tre medlemmer, der har bedt om ordet for korte bemærkninger, først fru Pernille Rosenkrantz-Theil.

Kl. 10:47

Pernille Rosenkrantz-Theil (S):

Det her er da simpelt hen topmålet af populisme: Herre i eget hus, bliver der sagt. Jamen på hvis regning? Det er jo hver eneste skatteborger i Danmark, der har været med til at betale for et guldrandet

papir, efter at markedsprisen faldt med 50 pct. Det, vi gør med den her ordning, er jo at følge markedet og sige, at når der sker et knæk i prisen på markedet, skal man selvfølgelig gå ind og kigge på tilskudsordningerne, i stedet for at skatteyderne skal betale for, at nogle så bliver, undskyld, »herre i eget hus«. Det tror jeg vist ikke er sådan den normale definition på det med at være herre i eget hus.

Hvis staten skulle blande sig udenom – og det vil jeg gerne bede ordføreren om at bekræfte – altså, hvis staten skulle blande sig udenom, sådan som ordføreren står og siger heroppe, er det så ikke rigtigt, at det ville betyde, at det ikke kunne betale sig for ét eneste menneske at sætte solceller op på taget? For virkeligheden er jo, at den eneste årsag til, at der er solceller på tagene, og at den eneste årsag til, at der bliver ved med at være det, i øvrigt også i den almenyttige sektor, er, at vi ønsker en grøn omstilling, og at vi derfor laver tilskudsordninger. Og de tilskudsordninger skal selvfølgelig være så fornuftigt skruet sammen, at de følger markedet, når priserne falder.

Kl. 10:48

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 10:48

Villum Christensen (LA):

Hvis man sparer 100.000 kr. op som privatperson eller måske får dem ud fra en efterlønskonto og helt uafhængigt af både finansminister og energi- og klimaminister sætter solceller op, får sin varme og måske piller dem ned igen 25 år efter, hvad er så problemet? Jo, problemet er jo, at vi har lavet et så indviklet afgiftssystem, så vi nu går hen og kalder det tilskud. Jeg forstår godt, hvis man skulle betale en pris for at lagre strømmen, hvis det skulle være tilfældet, men det kunne jo være et par øre, det har vi jo set beregninger på, og det er helt fint. Men det er da at være herre i eget hus at sætte sin egen vindmølle op og sætte sine egne solceller op og så i øvrigt være uafhængig af statens lange fingre, som jeg forsøgte at forklare. Det er da rimelig logisk for mig, men det er muligt, det ikke er det for Socialdemokratiet.

Kl. 10:49

Formanden:

Fru Pernille Rosenkrantz-Theil.

Kl. 10:49

Pernille Rosenkrantz-Theil (S):

Nu taler vi jo altså om solcelleanlæg, der er koblet op på et elnet. Jeg går ud fra, at ordføreren kan bekræfte, at det elnet ikke er husstandens eget, men et elnet, som ligger ud over hele Danmark. Derfor bliver det en lille smule absurd at tale om at være herre i eget hus. Jeg vil gerne bede ordføreren om at bekræfte, at hvis staten blandede sig fuldstændig uden om her, ville der ikke tilnærmelsesvis være 10 års tilbagebetaling på de solcelleanlæg. Det er jo tilskudsordningerne, der har gjort, at solcellerne har gennemløbet det forløb, de har, hvor der er sket en eksplosion i antallet. Kan ordføreren ikke bekræfte det?

Kan ordføreren ikke også bekræfte, at der er sket en halvering af markedsprisen? Normalt synes jeg da at jeg hører Liberal Alliance sige, at vi skal være forsigtige med skatteyderkronerne. Det er jo præcis det, vi er her: Vi tager hensyn til, at de danske skatteydere ikke skal betale for de solcelleanlæg, der står, på urimelig vis. Skatteyderne skal være med til at finansiere en grøn omstilling, men jo ikke på en måde, sådan at folk tjener titusinder af kroner ud over, hvad man kan synes er rimeligt for at få tingene til at løbe rundt.

Formanden:
Ordføreren.

Kl. 10:50

stensen til at bekræfte, at Liberal Alliance faktisk er enige i nogle af de ting, som vi foretager os her.

Hvis Liberal Alliance er enige i det, kunne man måske filosofere over, at ordførertalen overhovedet ikke reflekterede, at man kunne se, at der set fra samfundets side var noget fornuft i det rent økonomisk.

Kl. 10:53

Villum Christensen (LA):

Problemet med den argumentation, som den socialdemokratiske ordfører fremfører, er, at et fravær af afgifter bliver betragtet som et tilskud. Jeg sagde før, at jeg synes, det er oplagt, at man skal betale den omkostning, der er forbundet med at lagre på et net, hvis man har brug for det, og det er der jo ikke noget nyt i; det kan man jo sagtens regne ud. Og i øvrigt er der en vis afbalancering i forhold til den måde, vi bruger strøm på i Danmark. Så det er ikke sikkert, at den bliver særlig stor, men et par øre er vel ikke helt skævt.

Jeg har stadig væk svært ved at forstå, at det ikke er at være herre i eget hus, at man betaler for den ydelse, man får. Det er jo, netop fordi vi har fået så mange afgifter, at lige meget hvad man gør, kommer det til at fremstå som et tilskud. Jeg synes, det er at være herre i eget hus at bygge sit eget anlæg, ligesom det er det at bygge sin egen vindmølle, og så få den strøm, man har brug for i sin husstand. Det vil jeg fastholde.

Kl. 10:51

Formanden:

Hr. Steen Gade for en kort bemærkning.

Kl. 10:51

Steen Gade (SF):

Ja, det er også de der formuleringer, der stod først i hr. Villum Christensens manuskript, jeg studerede over. Jeg har noteret ned, at han talte om, at det var ud af statens kløer. Og jeg er jo på samme boldgade som den tidligere spørger: Er det ikke rigtigt, at nettoordningen – som jeg selv har støttet og synes var rigtig med henblik på at sparke noget i gang, især kombineret med muligheden for at trække det fra som erhverv, selv om man sådan set ikke er erhvervsvirksomhed – da er et kraftigt supplement fra statens side? Så til det der med at blive fri for statens kløer vil jeg sige, at det vel er lidt modsat, altså at det vel nærmest er staten, der har fodret systemet.

Kl. 10:52

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 10:52

Villum Christensen (LA):

Tak. Jeg er fuldstændig enig med spørgeren i, at det har været alt for attraktivt, i den forstand at man kunne få tilskud tre steder fra på en gang. Vi har også boligjobordningen, og selvfølgelig skal vi afskaffe den der erhvervsmæssige ordning; den hører ingen steder hjemme. Og det er selvfølgelig også en af grundene til, at det er eksploderet.

Men isoleret set synes jeg faktisk, at det er et tolerant samfund, der kan acceptere det frirum for folk, som det er at kunne sætte sine egne solceller op og på den måde klare sin egen energi. Uanset om det er energi eller andre ting, vi tager os til, så går det for vidt med, hvor meget staten blander sig.

Kl. 10:53

Formanden:

Hr. Steen Gade.

Kl. 10:53

Steen Gade (SF):

Jamen tak for den afklaring, for så begynder vi jo måske at være enige om, at der i hvert fald var noget af det, vi havde før, som skulle afskaffes. Og det gør vi så nu. Så jeg vil gerne have hr. Villum Christensen

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 10:53

Villum Christensen (LA):

Det er ikke første gang, jeg oplyser, at den her tre i en-ting – eller det er nærmest et Kinderæg, som jeg tror jeg har kaldt det i pressen – jo skal få tingene til at eksplodere. Det har vel egentlig heller ikke været meningen, altså, man har ikke taget stilling til dem samtidig. Jeg tror, at det er kommet listende lidt ind, at der nu var den ordning, så den ordning og så den ordning, og lige pludselig er det blevet vanvittigt attraktivt.

Det er helt indlysende for mig, at de ordninger ikke skal rulle statspenge ud på den måde, hvis vi regner baglæns. Jeg har aldrig nogen sinde været i tvivl om, at selvfølgelig skal det være en ren ordning, altså at energipolitik er energipolitik. Vi får blandet tingene fuldstændig sammen på den måde, som det har fungeret her.

Kl. 10:54

Formanden:

Hr. Per Clausen for en kort bemærkning.

Kl. 10:54

Per Clausen (EL):

Jeg mener jo, at hvis man skal være ærlig, har hr. Villum Christensen fat i en rigtig, rigtig grim ting, nemlig at hvis man holder op med at bruge energi, man sparer eller man selv producerer sin energi, så er det en katastrofe for statskassen, og derfor bliver vi nødt til at gribe ind. Det er hele forklaringen på, at der bliver grebet ind her. Jeg synes ikke om al den der snak om strategi og klogskab. Hr. Villum Christensen har ikke noget imod, at statskassen går glip af en masse penge, for han vil gerne have skruet ned for staten og velfærden. Vi andre vil gerne bevare velfærden. Derfor har vi et vist ansvar for, at der kommer penge i statskassen. Derfor er vi med på det her.

Ellers synes jeg, at hr. Villum Christensen har fat i en rigtig god pointe, og det er vel også derfor, at vi har indført noget, vi kalder forsyningssikkerhedsafgift, som ikke har en pind at gøre med forsyningssikkerhed, men som har noget at gøre med, at vi vil lægge en afgift på vedvarende energi, fordi vi ellers ikke kan få penge i statskassen, når vi går over til vedvarende energi.

Men der var en ting, som hr. Villum Christensen sagde, som jeg synes er helt forkert. Han sagde, at man kunne tale om, at der blev lovgivet med tilbagevirkende kraft. Kan hr. Villum Christensen komme i tanke om et eneste område på skatteområdet, hvor man med så stor nidkærhed, som det er tilfældet her, har undgået at lovgive med tilbagevirkende kraft?

Kl. 10:55

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 10:55

Villum Christensen (LA):

Det, jeg sagde i min ordførertale, var, at folk vil opleve det som en lovgivning med tilbagevirkende kraft. Man kan jo altid diskutere, hvor længe sådan nogle anlæg kan holde. Nu har man så sagt 20 år, og der er nogle producenter, der reklamerer med, at de kan holde i

mere end 20 år. Jeg har set den meget strengt juridiske formulering, som energiministeren har gjort sig til talsmand for, altså at der ikke kunne være tale om tilbagevirkende kraft. For det er rigtigt, at skatteleve jo også ændrer sig.

Jeg forsøgte at give udtryk for – det var måske ikke så vellykket – at folk har en følelse af, at de gør det rigtige. Og det er jo derfor, at folk reagerer så kraftigt, for man føler, at tæppet bliver trukket væk under en. Og der er jo altså også sket ændringer. Det kører jo ikke bare videre, og der er kæmpe problemer med finansieringen af det. Hvem kommer til syvende og sidst til at finansiere det, hvis vi får en vindmøllepark, der bliver 5 mia. kr. for dyr på grund af det her? Der kan komme rigtig mange problemer.

Jeg hørte også, at hr. Per Clausen var meget bekymret for, at det her stopper fuldstændig, så vi skal have en evaluering allerede i sommeren 2013 i stedet for at vente til 2015, for vi ved jo ret hurtigt, om det her bliver en succes eller ej.

Jeg håber da meget, at man lytter til, hvad hr. Per Clausen siger om det her, for efter 1. januar vil det vise sig fuldstændig klart, for så vil man kunne se, at der ikke kommer flere registreringer på det her område.

Kl. 10:57

Formanden:

Hr. Per Clausen.

Kl. 10:57

Per Clausen (EL):

I forhold til skattelovgivningen tror jeg, at det er helt, helt usædvanligt, at man sikrer folks investering 20 år ud i fremtiden, når man laver ændringer i reglerne. Det er meget usædvanligt, og det har vi betalt meget dyrt for, og jeg tror, prisen bliver endnu dyrere, når vi får problemer med at få vindmøllerne finansieret på en fornuftig måde, fordi det hele bliver strammet op. Det er jeg enig med hr. Villum Christensen i.

Men netop derfor synes jeg, det er en dårlig idé at bære ved til det bål, at der skulle være tale om, at der er nogen som helst berettigelse i følelsen af, at man lovgiver med tilbagevirkende kraft. Det er der overhovedet ikke nogen berettigelse i.

Den her investering er blevet beskyttet ekstremt meget takket være en ihærdig indsats fra de borgerlige partier, der hellere vil udskyde vindmølleparker osv. end risikere, at de lovgiver normalt i skatteanliggender i forhold til det her. Det er ærgerligt, men det er sådan, det er. Derfor er det helt urimeligt, at hr. Villum Christensen siger, at der lovgives med tilbagevirkende kraft. Det er det eneste, man ikke med nogen som helst grad af saglighed kan anklage det her lovfor-slag for.

Kl. 10:58

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 10:58

Villum Christensen (LA):

Jeg synes faktisk, vi er ovre i en lidt anden boldgade, når der sammenlignes med skattelovgivningen. Der bliver hele tiden, nærmest hver eneste dag, rullet nye skatteregler ud over folk. Men her er der tale om, at man, som jeg udtrykte det, sidder ved køkkenbordet og træffer en meget stor privatøkonomisk beslutning ud fra nogle bestemte vilkår. Og så opdager man, at det bliver lavet om, og man får den der diskussion i pressen, og så reagerer folk.

Det er jo noget andet, end hvis man hver anden dag ruller nye regler ud, som ændrer på folks vilkår, hvilket vi gør herindefra – det er vi jo rigtig gode til. Det her er altså en stor, selvstændig privat beslutning, der er brugt meget krudt på, og det er derfor, at folk reagerer. Jeg udtrykte det også sådan, at folk *føler*, at det er med tilbage-

virkende kraft. Og det er, fordi man ikke kan sammenligne det her med alle mulige andre justeringer i skattelovgivningen. Det vil jeg klart plædere for.

Kl. 10:59

Formanden:

Tak til ordføreren. Der er ikke flere korte bemærkninger. Så er det hr. Mike Legarth som konservativ ordfører.

Kl. 10:59

(Ordfører)

Mike Legarth (KF):

Tak, hr. formand. Hvis man sådan lige ganske kort skal ridse situationen op i sin helhed, handler det jo om, at vi energipolitisk gerne vil omlægge til grøn energi, at vi gerne vil skabe en solid og effektiv energisektor med mange forskellige stabile kilder, og at vi gerne vil producere energien så rent som muligt – selvfølgelig under hensyntagen til, hvad prisen er; borgerne skal kunne betale, og virksomhederne skal kunne betale. Det må ikke være et samfundsregnestykke, der går i minus.

Hvad var så årsagen til, at vi havnede i en problemstilling, hvor vi skulle se på den ordning, vi her havde med hensyn til solcelleenergi og afregningspriser? Ja, det var jo, at man tidligere havde lavet en afregningspris, som gjorde, at ministeren manglede penge i kassen. Det er blevet meget attraktivt at sætte solcelleanlæg op, og det er godt. Vi støtter jo, at folk tager et personligt ansvar og medvirker til den grønne omlægning. Det synes vi er godt, og det roser og anerkender vi. Og det er også derfor, vi ikke vil være med til at gøre det med tilbagevirkende kraft, når vi nu skulle ændre på reglerne. Vi synes, de forudsætninger, vi har givet folk at investere efter, skal vi leve op til.

Med hensyn til prisen er jeg uenig med Enhedslistens hr. Per Clausen, der synes, det er for dyr en regning, at man må udskyde havvindmølleparkerne. Det synes jeg ikke, jeg synes, det er en o.k. pris at betale for at honorere borgernes forventninger og behandle borgerne ordentligt, for man kan ikke, synes jeg, fra politisk hold til-lade sig at ændre på præmisserne. Det sagde vi fra dag ét, da den her debat kom op, og over tid fik vi opbakning, først fra Venstre og senere også fra ministeren og andre partier, og det glæder os, for det her er meget vigtigt. Og jeg mener, at vi har fundet en model, der ikke er med tilbagevirkende kraft.

Da vi fastsatte støttebeløbet, var prisen for at sætte et solcelleanlæg op meget højere. Det er blevet billigere, og derfor er det også rimeligt at se på, at dem, der træder ind i en ny ordning, får et andet støttebeløb. Og det er der, vi har fundet en fin balance. Vi ville gerne have gjort overgangsordningen lidt længere, for vi ved, at der er mange små virksomheder, der havde købt ind til at levere de her anlæg, men mange mennesker blev usikre, fordi ministeren var lidt længe om at komme i et konkret mode, så vi kunne få en beslutning truffet, og der var derfor mange virksomheder, der brændte inde med et lager. Og der var måske nogle, der gerne ville have haft et solcelleanlæg og var klar til det, men som ikke kunne nå det efter den gamle ordning. Men vi fandt en passende overgangsordning.

Dem, der nu går ind i det, går jo ind i det med åbne øjne, og derfor kan man ikke sige, at man rammer nogle negativt. Vi er også nødt til at forstå, vil jeg sige til hr. Villum Christensen, at hvis vi var fortsat med det gamle system, var det jo alle dem, der køber almindelig el, strøm, energi, der måtte betale for den overpris, der var ved det. For det var blevet for favorabelt; det kan man jo ikke komme uden om. Det her må da være fair. Det kan jeg da slet ikke forstå at Liberal Alliance kan have nogen som helst form for modstand imod. For så er det jo direkte imod det, som Liberal Alliance den ene gang efter den anden har stået og talt om her i salen, nemlig at man ikke skal have for mange støtteordninger, der er unødvendige. Og det var

det her jo i den nye ordning, og derfor har vi lavet det om. Det synes jeg er fair.

Vi giver 20 år, hvor folk kan være på uændrede vilkår, og efter de 20 år kan man jo gå over på den nye ordning. Så man kan jo stadig væk bruge sit solcelleanlæg, og man kan stadig væk have en indtjening – ikke helt så høj som i dag, men man kan have en rimelig indtjening.

Jeg er også nervøs for, om der kommer en stopeffekt, fordi vi nu fuldstændig ændrer systemet – der er skabt en usikkerhed, og hvad sker der nu og det næste stykke tid? Nu er det ikke så attraktivt, som det var før, så der kommer en stopeffekt, det er jeg ikke i tvivl om. Måske kunne vi have imødegået det med en lidt længere overgangsordning. Men det tvivler jeg nu på, for det vil ske, men over tid håber jeg – og det kan jeg jo kun have et håb om – at flere vil investere i solcelleanlæg og på den måde bidrage til en grøn omlægning, hvor flere og flere tager et personligt ansvar.

Jeg ser selvfølgelig også positivt på, at vi nu får de store anlæg, over 6 kW, og at det bliver muligt for andre end parcelhusejere, at man i fællesskab kan investere i et anlæg og medvirke til grøn omlægning og producere grøn energi. Det synes jeg er fremragende. Og så synes jeg også, det vil være passende, at vi overvåger, hvordan det så kommer til at gå med solcelleanlæg, og hvor mange der bliver handlet. Så vi evaluerer det her om et års tid og igen året efter for at se, om de præmisser, vi har givet, er tilstrækkelige til, at den her energikilde, solcelleanlæg, får den fylde, den skal have.

Kl. 11:03

Formanden:

Tak til ordføreren. Så er det klima-, energi- og bygningsministeren.

Kl. 11:04

Klima-, energi- og bygningsministeren (Martin Lidegaard):

Først og fremmest en stor tak til ordførerne for de mange gode kommentarer til lovforslaget. Situationen er jo, at vi har oplevet en helt utrolig interesse blandt danskerne for at etablere solcelleanlæg, og det vidner jo først og fremmest om et stort engagement i hele Danmarks ambitiøse grønne omstilling til et energisystem, der er baseret på 100 pct. vedvarende energi. Det er glædeligt, ligesom det er glædeligt i sig selv, at solceller er faldet så meget i pris, at både private og erhvervsliv og stat og kommuner kan få mulighed for at være med.

Noget af det bedste ved det her forslag er, at netop alle nu kan være med, ikke kun parcelhusejerne, men også de mennesker i Danmark, der er med i boligforeninger, i andelsboligforeninger, i ejerforeninger, i erhvervslivet, i landsbyfællesskaber – alle får mulighed for at være med nu. Tænk engang at leve på et tidspunkt i historien, hvor vi, da vi fejrede nytår sidste gang, regnede med, at vi i 2020 ville have 6 MW solceller, fordi solceller var så dyre, at det simpelt hen ikke kunne betale sig overhovedet at sætte dem op for nogen som helst. Og nu er vi i en situation, hvor der foreligger en bred politisk aftale, der vil sikre op mod 800 MW sol i 2020, fordi solcellerne over ganske få år er halveret i pris. Det siger noget om, at der sker noget på energimarkedet, og det er spændende.

Vi har fra regeringens side nu indgået en politisk aftale med alle partier i Folketinget bortset fra Liberal Alliance, altså med de partier, der er klar til at tage ansvar for energipolitikken i Danmark. Nu skal den så udmøntes i det her lovforslag.

Udgangspunktet er, at vi også fremover skal have flere solcelleanlæg i Danmark, men at udbygningen ikke skal drives af overkompensation. Vi skal sikre, at vi ikke støtter mere end nødvendigt for at fremme en positiv udvikling.

Endelig er der med udbredelsen af solceller behov for at sikre, at også solcelleejere får et incitament til at reagere på prissignalerne på elmarkedet. Det bliver der behov for med det fremtidige smarte elsystem, som vi er ved at udvikle.

Lovforslaget her indebærer forhøjede afregningspriser til solceller og små VE-anlæg, som mere end fordobler den gældende afregningspris. Det skal så kompensere for, at den årsbaserede nettoafregning ændres til en timebaseret nettoafregning. Samtidig indrettes støttesystemet sådan, at flere boligformer kan få glæde af støtten til at etablere solcelleanlæg, som jeg lige nævnte.

Med lovforslaget afskaffes også muligheden for, at små private solcelleanlæg såvel som andre vedvarende energianlæg isoleret set kan blive skattemæssigt betragtet som selvstændig virksomhed og dermed opnå gunstige fradrag. Der indføres også en overgangsordning for alle dem, der har investeret i et solcelleanlæg, som flere har været inde på; og for dem, der har investeret inden fremsættelsestidspunktet for lovforslaget den 20. november i år, indebærer det, at alle omfattede anlæg kan fortsætte på den årsbaserede nettoafregning i 20 år.

Til de enkelte ordføreres bemærkninger vil jeg gerne anføre følgende:

Både Venstre og Konservative er sådan set glade for forslaget, men anfører, at processen op til aftalens indgåelse ikke har været optimal, og der er også lidt kritik af ministerens håndtering af det. Jeg skal være den første til at erkende, at det kunstneriske indtryk ikke hele vejen igennem har været optimalt. Jeg har også været ude med offentlige tilkendegivelser, der har kunnet give anledning til misforståelser, og det skal jeg selvfølgelig være den første til at beklage.

Til gengæld deler jeg ikke kritikken af, at timingen af det har været forkert. Vi, alle de samme partier, indgik i marts måned en aftale, hvoraf det udtrykkelig fremgik, at vi skulle analysere det her område. Så det ville være mærkeligt, hvis jeg skulle gå rundt i offentligheden og sige, at vi ikke gjorde det.

Jeg synes, at der nogle gange har været en, kan man sige, lidt hård, men måske også nødvendig debat i offentligheden, når vi har sagt, at der var behov for at ændre på de her vilkår, og vi ikke bare som en tyv om natten kom ud fra et lukket lokale, som ingen vidste, vi sad i, og sagde: Bum, nu ændrer vi hele ordningen. Det er jeg ikke sikker på ville have givet en mere positiv stemning omkring de ændringer, vi nu vedtager. Men sådan kan man kigge lidt forskelligt på det.

Dansk Folkeparti og også SF er inde på husstandsmøllerne. Hvornår kan vi forvente noget? Vi sidder og kigger på forskellige modeller i øjeblikket, og jeg håber, at vi måske ovenikøbet kan nå at få det med som et ændringsforslag til den her lovgivning. Det vil jeg ikke garantere, for det kræver, at vi kan blive enige i forligskredsen, men det vil vi kigge på på vores næste møde, som vil finde sted under udvalgsbehandlingen, og som derfor forhåbentlig vil kunne komme med i udvalgsbehandlingen, hvis vi kan nå det og blive enige.

Enhedslisten analyserer, hvad der egentlig ligger bag det her, og der vil jeg gerne lægge mig ned og sige: Ja, en del af behovet for at kigge på det her var da, at der pludselig var et meget stort hul i statskassen, som ovenikøbet voksede meget eksplosivt, nærmest fra uge til uge.

Jeg har selv den opfattelse af den grønne omstilling, at jeg tror, at når hele verden fokuserer på Danmark i øjeblikket og vi bliver inviteret til at deltage i udviklingen af Kinas energistrategier, Vietnams energieffektiviseringsstrategier, Sydafrikas udbygning med vedvarende energi, så skyldes det *ikke*, at vi i Danmark er supergode til at sætte vindmøller op eller smække solcelleanlæg på taget eller udbygge med biogasanlæg. Det skyldes, at vi nok er det land i verden, der har gjort det mest omkostningseffektivt og mest til glæde for elforbrugerne.

Vi har faktisk formået at få 40 pct. vedvarende energi i vores elmix og samtidig ligge, når vi kigger på de rene elkostpriser, under gennemsnittet for elpriser i Europa. Derfor synes jeg, at alle os, der vil den grønne omstilling, har et meget stort ansvar for at sikre, at forbrugerne får den så billigt som muligt, for det er det, der skaber

succeshistorierne. Det er stadig sådan, at solceller trods alt udgør en energiform, hvor 1 MW sol koster fem gange mere at installere end landvind. Så for hver gang vi bruger 1 kr. på sol, kunne vi få fem gange mere vedvarende energi ved at investere i vind.

Kl. 11:10

Jeg er enig med hr. Per Clausen, for jeg tror også, at sol med den udvikling, der er i priserne nu, kommer til at fylde betydeligt mere i vores strategiske energiforsyning, end vi troede for bare et år siden. Det er derfor, vi også har aftalt, at vi tager sol med i de større strategiske analyser, i den strategiske energiplanlægning, vi laver inden for alle de andre former for energi i de kommende år – naturgas, fjernvarme, biomasse osv. Og det er rigtigt, at den strategi har vi ikke lavet endnu, men det giver også kun mening at lave den solstrategi i sammenhæng med alle de andre energiformer, for at vurdere, hvad der er det rigtige miks, og hvad der er den rigtige støtte.

Jeg tror, at der er basis for sol. Der er meget, der tyder på, at det fungerer fint og komplementært i forhold til vind, men vi skal kigge på det. Hvis vi nu siger, at vi finder frem til, at vi gerne vil have 20 pct. sol på langt sigt, så kan vi få det til det halve eller til 25 pct. af prisen om bare 5, 6, 7 eller 8 år, og så skulle pokker da stå i at have investeret hele puljen nu. Men markedet skal holdes i gang for at få den teknologiudvikling, og det er jeg overbevist om at det her lovforslag også vil sikre.

Det fører mig til hr. Villum Christensen, som jeg gerne vil takke særligt for hans indlæg og især for tilsagnet om at give vin til hele Folketinget, hvis det viser sig, at vi får installeret de megawatt solceller, som vi regner med i det her lovforslag. Det vil jeg huske, og det vil jeg glæde mig til. Ellers kommer hr. Villum Christensen jo langt omkring – fra lystsejlere til nordnorske vandbassiner og at være herre i eget hus. Jeg kan ikke garantere, at jeg selv når hele vejen rundt på paletten, men jeg vil gribe fat i to ting.

Det ene er de meget negative forventninger til, hvad den her nye ordning kan levere. Der er mange, der har spurgt, om nu Energistyrelsens forudsætningerne holder. Holder nu de priser, vi har lagt ind? Det har jeg selvfølgelig også været meget optaget af, og jeg vil bare opfordre hr. Villum Christensen og alle andre interesserede til at gå ind på www.solceller.dk og kigge på de priser, der ligger for solceller i dag. Så vil man kunne se, at de prisforudsætninger, vi lægger til grund, altså ikke er grebet ud af den blå luft, tværtimod.

Jeg vil også sige – og det er den anden ting, som vil være mit bud til hr. Villum Christensen her – at det jo er rigtigt, at det, der er tale om her, er, at den egentlige støtte er et tabt skatteprovenu. Men sagen er jo, at om man giver støtte på den ene eller anden eller tredje måde, er der i sidste ende kun de danske forbrugere og skatteydere til at betale regningen. Så man kan kalde det mange forskellige ting, men det, der er sagen her, er: Vil vi helst give fem gange mere i støtte til vedvarende energi, end vi behøver, til én gruppe af danskere, nemlig parcelhusejere, betalt af alle de andre? Nej. Eller vil vi lave en ansvarlig ordning, der justerer støtten, i takt med at priserne bliver billigere og alle danskere kan få del i solfesten? Jeg er ikke i tvivl om, hvad der er det ansvarlige svar på det spørgsmål – det er selvfølgelig: Ja, den her ordning trængte til at blive justeret. Ja, vi kan nu få alle danskere med.

Der er bestemt ting – og det skal være det sidste, jeg siger – at kigge på her i udvalgsbehandlingen. Hr. Per Clausen efterlyste også, at vi kiggede med lup på de almennyttige boliger. Jeg vil gerne sige, at det er jeg også selv stærkt optaget af, og vi er i fuld gang med det. Vi vil komme tilbage til det under udvalgsbehandlingen, herunder hvilke ændringer i forskellige bekendtgørelser, der skal til, for at almennyttige boliger overhovedet kan komme ind på det her marked. Så det er bare et tilsagn om, at det kommer vi selvfølgelig også til at kigge på.

Til sidst tak til alle partier, der indgår i det her forlig. Tak til alle de aktører derude, der har deltaget med stort engagement, nogle gan-

ge næsten med et voldsomt engagement i debatten, men det er vigtigt, at vi har kunnet tage den debat, og at vi nu ender med en aftale, som efter min bedste vurdering, kan man sige, stadfæster den tradition, vi har i det her land, for at lave brede flertal. Det har krævet, at mange partier har skullet give sig noget – det vil jeg gerne anerkende. Men når røgslørene letter og alt det her virak har lagt sig, tror jeg altså vi er kommet i en situation, hvor vi pludselig har fået mulighed for at få 800 MW sol finansieret ind oven i det energiforlig, vi lavede i marts måned i år, til gavn for klimaet, til gavn for danskerne, til gavn for beskæftigelsen. Tak for det.

Kl. 11:15

Formanden:

Der er tre medlemmer, der har korte bemærkninger. Først hr. Villum Christensen.

Kl. 11:15

Villum Christensen (LA):

Tak til ministeren for redegørelsen. Jeg noterede mig, og det er jo en del af polemikken om den her sag, at ministeren oplyste, at man regnede med, at 6-MW-solcelleanlæg voksede til 800-MW-anlæg. Det får mig til at stille ministeren et spørgsmål, nu hvor tiden for klimatopmødet nærmer sig.

Jeg ved, at ministeren ofte deltager i møder, jeg har også oplevet, at ministeren er meget populær, fordi der er høje ambitioner i Danmark, og det vil folk gerne høre om, men kan der ikke være en lille orm, der gnaver i ministeren, selv om han er så stålsat og med sikkerhed kan sige, at det er den rigtige politik, der føres?

Hvis man kan kigge meget langt frem og sige, at vi skal have så og så meget vind, vi skal have så og så meget af det ene og det andet, hvilket meget stålsat er kommet til udtryk med energiaftalen, og vi kan opleve at få nogle ændringer, som går fra 6 MW til 800 MW på under et halvt år, så er det, min logik siger mig, at man da lige skal passe på med at være meget klar i spyttet med at sige, hvad der vil ske i 2020, hvad Danmark har brug for.

Kan der ikke være en lille orm, der en gang imellem gnaver i ministerens mave, i forhold til at komme med den der meget sikre udmelding om, hvad der er godt for Danmark?

Kl. 11:16

Formanden:

Ministeren.

Kl. 11:16

Klima-, energi- og bygningsministeren (Martin Lidegaard):

Det er et spørgsmål, jeg er rigtig glad for at få, for det lægger op til en vigtig drøftelse af, hvad er egentlig det vigtigste i den energipolitik, som et folketing og en stat beslutter sig for at føre.

Ingen af os kan spå om fremtiden, ingen af os kan vide, præcis hvordan prisudviklingen bliver på sol, vind, gas, kul og olie. Det, en god, stabil og ansvarlig energipolitik handler om, er at sikre sig mod de største risici. Hvis jeg kigger ud i fremtiden, samtidig med at jeg kigger tilbage på de sidste 10 års udvikling, så er jeg ret sikker på at se to ting, uden at jeg kan sige, præcis hvordan og hvornår det vil ske.

Den ene er, at de begrænsede ressourcer, altså fossile brændstoffer, vil stige strukturelt i pris, også selv om man oplever et Shellgas-seventyr i USA i en periode osv. Men når det medtages, at vi nu i de næste 25 år bliver 3 milliarder flere middelklasseborgere på kloden, så vil efterspørgslen blive så stor, at presset på fossile brændstoffer alt andet lige vil gøre det, som i hvert fald alle fremskrivninger siger, at priserne på dem vil stige, hvorimod priserne på vedvarende energi som den anden ting vil falde igen. Jeg kan ikke sige hvor hurtigt og hvordan, men det er det overordnede perspektiv.

Så når vi skal udskifte vores elkapacitet og energikapacitet i Danmark, tror jeg det er mere fremtidsikkert at lægge det over i en grøn retning.

Kl. 11:18

Formanden:

Hr. Villum Christensen.

Kl. 11:18

Villum Christensen (LA):

Jeg synes alligevel, at pointen med, at vi ikke kan forudsige, hvad der sker i fremtiden, er ret central. Det er det, der er det vigtige, og det var også det, jeg hørte ministeren sige. Diskussionen er så om, med hvilke midler man står bedst i sådan en situation, og når vi nu er ved det, synes jeg, vi skal tage og kigge på, hvad der sker i den nærmeste fremtid. Hvad sker der med solcellerne? Jeg var selv lidt inde på det i min ordførertale.

Vil ministeren være indstillet på det, som også er lidt i tråd med det, jeg hørte fra Enhedslistens side, at vi måske allerede i sommeren 2013 kigger på, om vi må tage en kold tyrker, hvis alt stopper på det her område? Nu er det ikke sikkert, jeg bliver inviteret med, det gør jeg nok ikke, men jeg synes, det er godt for branchen, hvis den kan få det at vide. Hvis man allerede er blevet klogere om et halvt år og alt er gået dødt – vi snakker jo meget om grønne arbejdspladser osv., men det kunne jo være, det gik lige modsat – vil ministeren så være indstillet på at fremrykke den evaluering?

Kl. 11:19

Formanden:

Ministeren.

Kl. 11:19

Klima-, energi- og bygningsministeren (Martin Lidegaard):

Jeg har mange gange inviteret Liberal Alliance med ind i energiforliget, og der er plads, hvis man vil tilslutte sig den energipolitik, som energiforliget står for. Men det, der er aftalt, er selvfølgelig, at vi evaluerer det her, når vi har en fair mulighed for at evaluere det. Der er ingen tvivl i mit sind om, at vi vil se en afmatning af markedet for parcelhuse i de kommende måneder. Det tror jeg vi må forvente. Alt andet ville også være mærkeligt med den meget heftige aktivitet, der har været i de sidste måneder.

Så jeg mener ikke, at man kan vurdere effekten af det her lovforslag allerede om 4 eller 5 måneder. Det giver ikke mening. Alle de andre boligformer skal også have mulighed for at komme med og ind, før vi kan gøre det.

Så bare lige en bemærkning om det med fremtiden: Hvis jeg skal vælge i dag, om jeg vil bygge et kulkraftværk eller en vindmøllepark, så tager jeg jo en risiko, uanset hvad jeg vælger. Men hvis jeg vælger kulkraftværket, har jeg bundet Danmark til kul i 40 år, og det er det, jeg ikke tror er klogt. Jeg tror, det er bedre at lave vindmølleparken.

Kl. 11:20

Formanden:

Hr. Per Clausen, en kort bemærkning.

Kl. 11:20

Per Clausen (EL):

Jeg synes jo, at vi skal være præcise, i forhold til hvad vi vedtager.

Jeg vil bare spørge ministeren, om han ikke er enig med mig i, at den aftale, vi lavede om solceller, fører til to ting: at solcelleudbygningen reduceres i Danmark, og at vindmølleudbygningen udsættes, så der vil være mindre vedvarende energiproduktion i 2019 på baggrund af det, vi nu gør, end hvis vi intet havde gjort – og vi i øvrigt

kunne få Finansministeriets og Skatteministeriets accept af ikke at gøre noget. Det er det første spørgsmål, jeg godt vil have et svar på.

Det andet er dette: Er ministeren ikke enig i, at den situation, vi er i nu, viser, at de energifremskrivninger, som man lavede, var fuldstændig forkerte, at det var en fuldstændig fejlvurdering af solenergiens potentiale, man baserede energiaftalen på, og at vi derfor har al mulig grund til, når vi skal samle op på den samlede analyse, at overveje, om nogle af de beslutninger med fokus på bioenergi osv. i virkeligheden var fejlagtige, fordi vi har mulighed for langt tidligere, end vi troede, at få solenergien placeret centralt i vores energiforsyning?

Kl. 11:21

Formanden:

Ministeren.

Kl. 11:21

Klima-, energi- og bygningsministeren (Martin Lidegaard):

Til det første spørgsmål kan man sige, at i forhold til den fremskrivning, der lå den 1. januar, kommer vi til at opleve en ret kraftig udbygning af solceller, i stedet for 600 MW får vi nemlig 800 MW.

Men det er da korrekt, at hvis vi lod denne ordning køre, som den var, før vi lavede vores aftale, og ikke ændrede på den, ville vi sikkert have haft en endnu større udbygning på sandsynligvis 1.000-2.000 MW – hvad ved jeg? – for det er svært at vide, men der ville klart være en større udbygning. Og en af grundene til, at vi laver den, er, at vi mener, at det er for dyr en pris at betale for noget, der er faldet så meget i pris, hvilket gør det let for mig at svare på det andet spørgsmål:

Jo, der var ingen, der for 2 år siden forudså et fald på 50 pct. i solcelleprisen, heller ikke jeg, heller ikke Energistyrelsen, ikke særlig mange forudså det.

Det er jo, som jeg startede med at sige, faktisk en meget glædelig begivenhed. Ovenikøbet er der mange eksperter, der mener, at den udvikling vil fortsætte, bl.a. fordi lande som Danmark, Tyskland og andre installerer rigtig mange solceller og derfor optimerer det. Så yes, derfor skal vi da også følge den her udvikling meget, meget nøje, det er der ingen tvivl om.

Kl. 11:22

Formanden:

Hr. Per Clausen? Han har ikke mere. Den sidste korte bemærkning er til hr. Joachim B. Olsen.

Kl. 11:22

Joachim B. Olsen (LA):

Nu har jeg ikke så meget forstand på energipolitik, jeg er ikke energifører. Men jeg har lyttet til debatten, fordi jeg tilfældigvis sidder her, og den er jo meget spændende. Jeg kan forstå, at energipolitik drejer sig om at nedbringe CO₂. Jeg kan også forstå, at det er meget dyrt at nedbringe CO₂.

Så vil jeg bare sådan helt overordnet spørge: Tror ministeren, at vi når de mål, som vi har sat os både nationalt og globalt om at nedbringe CO₂? Hvad er ministerens vurdering af det?

Kl. 11:23

Formanden:

Ministeren.

Kl. 11:23

Klima-, energi- og bygningsministeren (Martin Lidegaard):

Jeg vil sige, at dansk energipolitik har flere målsætninger. Den har en klimamålsætning. Det er også rigtigt, at vi har en målsætning om forsyningssikkerhed.

Hvis jeg skal være helt præcis, er der faktisk ingen af de mål, der indgår specifikt i vores energipolitiske aftale, men det er forventningen, at det, vi har aftalt i aftalen, vil føre til en 34-procents-CO₂-reduktion. Det er også en forventning, at det vil styrke Danmarks forsyningssikkerhed, fordi Danmark bliver mindre afhængig af at skulle importere olie, kul og gas og andre energiformer til Danmark.

Det er også en vigtig del af den danske energipolitik at sikre forsyningssikkerhed og stabile priser på vores energi.

Hvad er så sandsynligheden for, at vi når målene? Den betragter jeg som overordentlig god. Danmark er i dag et af de lande i verden, der er bedst til at planlægge inden for energisektoren. Det er et af de områder, som vi historisk virkelig har haft fokus på, og som andre lande kopierer, de kopierer raskvæk vores måde at planlægge det her på.

Så jeg er rimelig optimistisk i forhold til, at vi både når vores klima- og vores forsyningssikkerhedsmålsætninger.

Kl. 11:24

Formanden:

Hr. Joachim B. Olsen.

Kl. 11:24

Joachim B. Olsen (LA):

Jeg kan forstå, at det her med at nedbringe CO₂ er en målsætning, man har, fordi det ligesom er et globalt problem, som fører til opvarmning osv. Så hvad er ministerens vurdering af, om vi når den her målsætning globalt?

For jeg forstår det sådan, at det sådan set ikke betyder så meget, om vi når det i Danmark set i forhold til den globale opvarmning osv., fordi vi er et meget lille land. Så hvad er vurderingen af, om man vil nå de her mål globalt – sådan den helt ærlige vurdering?

Kl. 11:25

Formanden:

Ministeren.

Kl. 11:25

Klima-, energi- og bygningsministeren (Martin Lidegaard):

Det er et stort spørgsmål. Og der er jeg måske, som sagerne ligger lige nu, mindre optimistisk.

Jeg rejser selv til Doha på mandag, hvor vi skal forhandle i forbindelse med de internationale klimaforhandlinger i FN. Som det ligger nu, er der et meget, meget stort hul imellem det, som viden-skaben anbefaler at vi skal nå af reduktioner, og det, som vi faktisk har aftalt internationalt at nå.

I min optik er det altså ikke et argument for, at så skal vi ikke gøre noget i Danmark – af to grunde.

Den første er, at hvis alle lande tænkte sådan, ville der jo ikke være nogen jordisk chance for at nå målsætningen, især ikke inden for energipolitikken, der har en meget lang planlægningshorisont. Og vi viser et lysende eksempel derude.

Den anden grund er, at det her, i modsætning til hvad man måske godt kunne tro lå bag spørgerens spørgsmål, jo ikke er noget, der koster danske elforbrugere dyrt. I øjeblikket ligger de danske elkostpriser under gennemsnittet i EU.

Hvis vi kigger på virksomhedernes elpriser, ligger de som de fjerde- eller femtelaveste i EU, selv om eller måske nærmere *fordi* vi har 40 pct. vedvarende energi i vores elmiks. Det er, fordi vi har et godt marked, og det er, fordi vi gør det her på en effektiv måde, hvilket bl.a. dette lovforslag er et udtryk for, og derfor indstiller jeg det til velvillig behandling i udvalget – det glemte jeg nemlig at sige i min tale, så det kan jeg måske få lov til at gøre her.

Kl. 11:26

Formanden:

Tak til ministeren.

Der er ikke flere, der har bedt om ordet. Så er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Klima-, Energi- og Bygningsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

12) 1. behandling af lovforslag nr. L 87:

Forslag til lov om ændring af lov om finansiel virksomhed, lov om værdipapirhandel m.v., lov om betalingstjenester og elektroniske penge og forskellige andre love. (Videregivelse af oplysninger til anklagemyndighed og politi, oprettelse af Det Systemiske Risikoråd, sammenlægning af Det Finansielle Virksomhedsråd og Fondsrådet, shortselling, ny tilgang til håndhævelse af solvenskrav og etablering af tilsyn med referencecentre m.v.).

Af erhvervs- og vækstministeren (Annette Vilhelmsen).

(Fremsættelse 21.11.2012).

Kl. 11:27

Forhandling

Formanden:

Forhandlingen er åbnet. Hr. Preben Bang Henriksen som Venstres ordfører.

Kl. 11:27

(Ordfører)

Preben Bang Henriksen (V):

Tak for det. Det lovforslag, vi behandler nu, er et lovforslag, der, inklusive bemærkninger, fylder 507 sider. En nærmere gennemgang af det ville nok svare til, at man forsøgte at indspille Wagners »Nieb lungens Ring« på en singleplade. Lad mig sige det på den måde, at jeg tror, det er vanskeligt helt at komme til bunds i det. Der er 15 forskellige emner at tage fat på, men jeg skal da alligevel kort forsøge at resumere det, og herunder også meddele, hvad min egen stillingtagen til det er.

Finanstilsynet har i 2012 generelt foretaget stramninger af bankernes regler for bankernes nedskrivninger, i nogle sammenhænge har det måske ovenikøbet været for meget. Overskrider solvenskravet på de 8 pct., inddrages banktilladelsen.

Med den nye 8+-metode beregnes solvenskravet ud over de 8 pct. med tillæg af de særlige risici, som det konkrete pengeinstitut har. Det vil alt andet lige kunne medføre, at der også her relativt hurtigt vil kunne ske lukninger, f.eks. weekendlukninger og lignende. Med forslaget sikrer man, at der bliver en mulighed for, at pengeinstituttet i den henseende, at hvis det er 8+-kravet, der overskrides, så har man mulighed for, at man kan få en fornuftig genopretningsplan på plads. Det synes jeg lyder ganske fornuftigt.

Jeg savner til gengæld måske en eller anden form for redegørelse eller bestemmelse eller lignende, der sikrer, hvordan Finanstilsynet udfører sit arbejde, herunder også, hvordan vi her i Folketinget fører kontrol med Finanstilsynets arbejde. Det er et emne, som vi i samråd har haft oppe ved flere lejligheder, og som vel også er blevet aktuelt

i forbindelse med nogle af de seneste tv-udsendelser, der har været om det, f.eks. »Sikke en fest«.

Et andet element er det, der vedrører rammerne for referencerenten CIBOR. Der vil i henhold til forslaget fremover skulle ske indberetninger i forhold til den måde, man beregner referencerenterne på. Sådan må det vel også være. Det er en god idé, al den stund vi ikke har nogen interbankudlån, så der er ikke nogen faste rentesatser, det kan holdes op imod, så en eller anden form for kontrol må der være. Her gør man i hvert fald et forsøg på at få det, idet disse referencerenter, herunder CIBOR, jo er noget, der betyder meget for mange mennesker og mange virksomheder. Så Venstre kan også støtte den del af forslaget.

Det vil i henhold til forslaget også blive sådan, at der fra Finanstilsynets side vil kunne videregives oplysninger til politiet på et væsentlig tidligere tidspunkt med henblik på den politimæssige efterforskning. Heller ikke det har vi indvendinger imod. Der etableres det, der hedder Det Systemiske Risikoråd, som – og jeg citerer – er et makroprudentielt råd. Jeg har forstået det sådan, at det skal advare mod risici på det finansielle område. Det lyder fornuftigt.

Det Finansielle Virksomhedsråd og Fondsrådet sammenlægges, så det bliver til det, der hedder Det Finansielle Råd; heller ikke det har vi nogen bemærkninger til.

Så bliver der talt om øget offentlighed i forhold til tilsynsreaktionerne. Vi er tilhængere af offentlighed omkring tilsynets reaktioner og også omkring tilsynets arbejde, som jeg var inde på, i det omfang, det nu kan lade sig gøre med respekt for tavshedspligten.

Der er på side 30 under de almindelige bemærkninger et enkelt punkt, hvoraf det fremgår, at man også via forslaget forudsætter, at der sker øget offentlighed omkring indgivelse af politianmeldelser. Der vil jeg altså nok sige, at vi jo her er på et meget, meget tidligt tidspunkt. Der er nogle folk, der bliver anmeldt til politiet, og de er altså nu engang stemplet, allerede i og med at anmeldelsen er blevet indleveret til politiet, og politiet er flittige til at bekræfte, at de har fået den. Jeg vil nok sige, at vi under udvalgsbehandlingen bør se på, om det ikke kan modificeres. Jeg synes ikke, der er nogen grund til at hænge folk ud mere end højst nødvendigt.

Der var dette ikke noget argument for, at der ikke skulle indleveres en politianmeldelse, men det var et argument for, at man måske skulle overveje, hvornår man offentliggør noget sådant, da det som nævnt er sådan, at folk, i og med at anmeldelsen bliver offentliggjort, i almindeligt omdømme allerede er dømt.

Forslaget indeholder også noget andet, nemlig et forbud mod anvendelse af køn ved beregning af præmier og ydelser. Dette er en konsekvens af en EU-dom og af en direktivbestemmelse, og det har jeg dermed ikke nogen bemærkninger til, selv om det sandsynligvis betyder reguleringer på mange forsikringer.

Det skal afslutningsvis bemærkes, at der i forslaget er reaktionsmuligheder og sanktioner ved overtrædelse af reglerne om shortselling, reglerne om OTC-derivaterne og EMIR-forordningen og SEPA-forordningens gennemførelse, og der er mange andre udviklede regler. Der er der tale om bestemmelser om håndhævelse af de sanktioner og de forordninger, der i forvejen er direkte anvendelige i dansk ret. Og det kan Venstre ikke have noget imod.

Venstre er samlet set positiv over for forslaget og ser frem til udvalgsbehandlingen. Tak.

Kl. 11:32

Formanden:

Så er det hr. Benny Engelbrecht som socialdemokratisk ordfører.

Kl. 11:32

(Ordfører)

Benny Engelbrecht (S):

Forleden sendte Danmarks Radios DR1 det sidste afsnit af dokumentarserien »Sikke en fest«. Titlen kunne næppe beskrive den si-

tuation, som finansverdenen står i i dag, mere rammende og præcist. Festen er slut, og der skal ryddes op og luftes ud.

Der er ingen tvivl om, at den internationale finanskriser har kostet de vestlige samfund dyrt, og danske banker er en efter en sejlet ind i problemer. Desværre er ikke alle kommet helskindet igennem den søgang.

Krisen har samtidig været med til at afdække et billede af en ureguleret bankverden, hvor langtfra alting er gået efter bogen. Derfor er det nødvendigt med et øget tilsyn med banksektoren, hvis bankerne skal gøre sig forhåbninger om at genvinde bare en smule tillid og troværdighed hos forbrugerne. Det står vi ved i Danmark, og det står vi ved i EU.

Det aktuelle lovforslag skal ses i netop det lys, og derfor har det være magtpåliggende for regeringen at sikre en øget gennemsigtighed i sektoren.

I sin helhed er lovforslaget en kompleks størrelse og indeholder mange delelementer, hvilket Venstres ordfører også var inde på. Overordnet kan det siges, at formålet med lovforslaget er at styrke tilsynet med de finansielle virksomheder og samtidig sikre en effektiv håndhævelse af eventuelle overtrædelser.

Desuden indføres der som en konsekvens af den finansielle krise internationale regelsæt i form af forordninger og tilsyn.

Jeg vil gerne benytte lejligheden her til at takke ministeren for at have inviteret udvalget til teknisk gennemgang af det komplicerede forslag. Da det er så stort et kompleks, har jeg ikke har tænkt mig at gennemgå alle lovforslagets mange sider. Det gjorde min ærede kollega fra Venstre heller ikke. Men jeg vil blot kort opridse de enkelte elementer og derefter primært fokusere på den løsning af CIBOR-sagen, som lovforslaget også omfatter.

Med lovforslaget forbedres muligheden for at udveksle oplysninger med anklagemyndigheden og politiet på baggrund af oplysninger fra Finanstilsynet. Der indføres administrative bødepålæg i flere tilsynslove, der indføres nye regler om fusioner. Bestyrelsens uafhængighed i sparekassefonde sikres. Reglerne om optagelse af lånemidler til brug af understøttelse af særligt dækkede obligationer m.v. ændres. Der indføres forbud mod at anvende køn ved beregning af præmier og ydelser. Pensionstilsagn i ATP-ordningen konverteres, og der gennemføres ændringer i den nationale lovgivning med henblik på at sikre håndhævelse og sanktionering for overtrædelse af shortsellingforordningen, EMIR-forordningen og SEPA-forordningen. Der etableres et systemisk risikoråd, de skal have en rådgivende funktion og skal adressere systemiske risici på det finansielle område. Det Finansielle Virksomhedsråd og Fondsrådet sammenlægges til det fremtidige Det Finansielle Råd. Der sikres øget offentlighed omkring Finanstilsynets arbejde. Der indføres mulighed for, at Finanstilsynet kan varetage opgaver mod betaling, og det fastlægges, hvilke bestemmelser i lov om forebyggende foranstaltninger mod hvidvask af udbytte og finansiering af terrorisme som finder anvendelse for virksomheder og personer omfattet af CO2-aktioneringsforordningen. Desuden videreføres overgangsordningen i § 25 A i lov om finansiell virksomhed. Der sikres en ny tilgang til håndhævelse af solvenskrav.

Sidst, men altså ikke mindst, indføres der tilsyn med fastsættelse af referencerenter. Det sker på baggrund af Erhvervs- og Vækstministeriets CIBOR-redegørelse fra september 2012. Her blev det konstateret, at CIBOR-renten – Copenhagen Interbank Offered Rate – har en række svagheder; bl.a. at renten ikke længere er markedsbaseret, og at bankernes procedurer og egenkontrol ikke har været tilstrækkelig.

Derfor er det overordentlig vigtigt – for ikke at sige aldeles nødvendigt – at genskabe tilliden til referencerentesystemet, som spiller en vigtig rolle i det samlede finansieringssystem.

Derfor etableres et tilsyn med fastsættelse af renterne, og samtidig får Finanstilsynet mulighed for at indsamle materiale, der vedrører forhold, der ligger tilbage i tiden. Med lovforslaget bemyndiges Finanstilsynet således til at undersøge bankernes interne materiale i forbindelse med fastsættelse af referencerenterne. På den måde sikres tilliden til kommende renter, og vi kan samtidig komme til bunds i, om der tidligere har været manipuleret med fastsættelsen af CIBOR-renten. Det er på alle måder en god løsning, og dækker til fulde de ønsker, vi Socialdemokrater har haft i forbindelse med CIBOR-problematikken. Med de ord kan Socialdemokraterne tilslutte sig det samlede forslag.

Kl. 11:37

Formanden:

Tak til den socialdemokratiske ordfører. Hr. Hans Kristian Skibby som ordfører for Dansk Folkeparti.

Kl. 11:37

(Ordfører)

Hans Kristian Skibby (DF):

Jamen det er altid en fornøjelse at være ordfører efter hr. Benny Engelbrecht, Socialdemokraternes ordfører, for han har en udpræget grad af lyst til at fortælle om hele lovforslagets indhold. Og der må jeg da sige, at med det her lovforslag var ordføreren på noget af en opgave, men al ære og respekt for det. Der var i hvert fald ikke meget af det, der blev sagt, vi kunne være uenige i.

Men grundlæggende er det her lovforslag jo kommet i hus, fordi vi kan se, at der er behov for, at vi gør, hvad vi kan, fra politisk side for at sikre, at der er tillid til den finansielle sektor her i Danmark, ikke mindst på baggrund af de tragiske bankkrak, der har været, senest i Tønder Bank, hvor man nu kan se, at der var nogle problemer og nogle udfordringer. Det betyder også, at den investeringslyst og den evne og motivation, man har som privat investor til at placere sine penge i eksempelvis bankaktier, godt nogle steder kan ses at blive mindre og mindre, fordi man simpelt hen synes, at der måske er en for stor risiko ved det.

Derfor er det utrolig vigtigt, at vi fra politisk side har en motivation og en forståelse for, at det er vigtigt, at vi tilrettelægger vores lovgivning sådan, at vi kan øge den tillid, der skal være og kan være, til den danske banksektor alle de steder, hvor det er lovmæssigt muligt. Og der er det her lovforslag et af dem, som jeg synes er med til at gøre det absolut bedre. For de forbedrede muligheder, der bliver, med håndhævelse af Finanstilsynets rolle osv., synes vi faktisk er sund fornuft i den her situation – ikke mindst fordi en af lovændringerne jo gør, at der bliver en øget mulighed for håndhævelse, eksempelvis i de tilfælde, hvor det er solvenskrav, som er spørgsmålet. Vi kan jo se, at der i nogle banker har været behov for en større grad af forståelse og tålmodighed, men selvfølgelig også for, at vi har en forståelse for, at sektoren har nogle udfordringer, som vi skal gøre op med.

Det er jo sådan, at vi på den her baggrund får mulighed for at kunne være mere fleksible i lovgivningen, og det er jo ikke at forstå sådan, at vi lægger op til, at vi skal tillade, at der er banker, som har en dårlig solvens osv. Nej, men der, hvor vi har mulighed for at gå ind at hjælpe bankerne, skal vi selvfølgelig også gøre det. Men andre steder er det så også nødvendigt, at vi stiller nogle større krav.

I forbindelse med den del af lovforslaget her, som omhandler CIBOR-renten, som vi jo alle sammen har fulgt i dagspressen igennem flere måneder, hvor den har været til stor diskussion, synes jeg også, det er absolut positivt, at vi får sikret, at vi med det her tilsyn med de pågældende referencerenter også kan se frem til, at der bliver en bedre kontrol og en bedre undersøgelse de steder, hvor det er nødvendigt, set i forhold til om den rente nu også er den rigtige rente.

Så har ministeren også lagt op til, at der skal være nogle ændringer af de råd, der ligger som baggrund for finansområdet, og det har

vi egentlig ikke så mange kommentarer til. Jeg synes, det er sund fornuft. Altså, vi opretter et nyt råd, Det Systemiske Risikoråd, og det er jo fint nok, men jeg synes også, at det måske er ganske klart fornuftigt, at vi så samtidig vælger at få to andre råd lagt sammen, så vi ikke begynder at få råd på råd på råd. Så med det her lovforslag får vi ikke flere råd, men vi får måske nogle råd, som er mere forståelige set i forhold til den rolle, de har som myndighed.

Så samlet set er det her lovforslag med til at øge tilliden til de danske banker. Det er også med til at øge vores andres muligheder for at øve indflydelse på bankerne, set i forhold til at vi jo har Finanstilsynet, som er en absolut stor aktør på det her område. Og det er nødvendigt i den situation, som det danske samfund står i.

Det er nødvendigt, at vi gør, hvad vi kan, fra politisk side for at skabe den tiltro til de finansielle markeder i Danmark, ikke mindst til bankaktier. Der er rigtig mange danske investorer og småsparere, som både har købt garantbeviser, aktier osv. i de her banker, og der er vi altså nødt til at være sikre på, at vi er på et forsvarligt grundlag. Det synes vi også i Dansk Folkeparti at vi er. Vi har stadig væk en stor tiltro til, at vi har et sundt bankvæsen i Danmark. Det er også derfor, vi kan se, at Danmark er et sted, hvor det er gået relativt smertefrit i forhold til de udfordringer, der har været med den europæiske og den verdensomspændende finansielle krise. Danmark har store udfordringer, men de kunne have været endnu større, hvis ikke vi havde en god finansiell sektor i Danmark. Den skal vi beholde, den skal vi værne om, den skal vi kvalitetssikre, og det gør vi bl.a. med det her lovforslag.

Dansk Folkeparti kan støtte det.

Kl. 11:42

Formanden:

Tak til ordføreren. Hr. Andreas Steenberg som radikal ordfører.

Kl. 11:42

(Ordfører)

Andreas Steenberg (RV):

Det her lovforslag indeholder en lang række nye tiltag, og jeg vil komme ind på dem, som vi synes er de væsentligste.

For det første indfører vi nu et offentligt tilsyn med den såkaldte CIBOR-rente, som især har været meget debatteret i sommeren. Det korte af det lange med CIBOR-renten er, at den har indflydelse på helt almindelige lån, fordi det er en referencerente, og derfor er det meget vigtigt for almindelige låntagere og virksomheder og boligejere, hvad den her CIBOR-rente er. Der har hen over sommeren været sået tvivl om, om CIBOR-renten bliver fastsat korrekt af bankerne, og derfor er det rigtig godt, at vi indfører et offentligt tilsyn, så vi kan kontrollere, om renten er korrekt fastsat. Det er selvfølgelig vigtigt for samfundet og den danske økonomi, og derfor er vi glade for at kunne sende det her lovforslag videre i udvalg i dag, så vi får lavet det her tilsyn.

For det andet indfører loven også en ny praksis over for banker, som er nødlidende. Finanstilsynet vil være mere tålmodige, så banken får mulighed for at rette op på sin økonomi. Det er selvfølgelig noget, som en række små banker er tilfredse med, fordi det giver dem en ekstra mulighed, inden de bliver nedlagt eller bliver lagt sammen med andre banker. Jeg skal selvfølgelig understrege, at det stadig er sådan, at hvis en bank er nødlidende og ikke kan rette op på sin økonomi, vil den stadig væk blive afviklet eller blive lagt sammen med en anden bank, hvis den ønsker det.

For det tredje indfører loven også et systemisk risikoråd, som skal rådgive os herinde i Folketinget om grundlæggende udfordringer på det finansielle område. Vi håber, at det kan være med til at undgå boligbobler og andre finansielle kriser, fordi det her råd kan rabe vagt i gevær, inden noget løber løbsk.

For det fjerde sammenlægger vi to finansielle råd på det her område, og det bliver så ét samlet finansielt råd. Det har været vigtigt

for Det Radikale Venstre, at Realkreditrådet får plads i det her nye råd, og det står nu i bemærkningerne, at det får de, og det er vi rigtig glade for. Realkreditrådet repræsenterer realkreditforeningerne, og vi synes, at de skulle med i dette råd, for at den del af sektoren også bliver repræsenteret.

Med de ord kan vi støtte lovforslaget.

Kl. 11:45

Formanden:

Tak til ordføreren. Fru Karina Lorentzen Dehnhardt som SF's ordfører.

Kl. 11:45

(Ordfører)

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

Det her lovforslag lægger op til at lave nogle meget nødvendige ændringer i den finansielle lovgivning. Jeg tror, at alle kan se i lyset af de seneste års udvikling i netop den finansielle sektor, at der er flere problemer og udfordringer, som bør adresseres – og det er i hvert fald det, vi gør med det her lovforslag.

Lovforslaget er kæmpestort og meget komplekst, og derfor giver det nok ikke mening, at jeg går ned i samtlige detaljer i lovforslaget. Vi har jo trods alt også et udvalgsarbejde, der følger efter det her. Men jeg vil bare gøre rede for nogle af de få ting, som vi er sådan særlig glade for.

Jeg er stærkt tilfreds med, at der nu bliver et bedre tilsyn med CIBOR-rentesatsen, altså de såkaldte referencerammer. Det er af rigtig stor betydning for både forbrugernes og virksomhedernes tillid, at vi har et ordentligt tilsyn med lige præcis den del.

Lovforslaget kommer også til at sikre en mere effektiv håndhævelse i forhold til solvenskravet. Jeg synes, det er fornuftigt, at man giver pengeinstitutter, som er kommet i problemer, en chance til at rette op. De får en chance til at lave en genopretningsplan, og det bliver fulgt ganske nøje, hvordan det går, og går det ikke, er det klart, at så bliver der skredet ind over for det. Men på den her måde giver vi dem et kærkomment skub og en mulighed for at rette op. Det er sådan set ganske fornuftigt.

Så bliver der også indført – som mange andre har påpeget – et Systemisk Risikoråd, som skal være en slags vagthund på området, og som skal opdage strukturelle problemer, forhåbentlig i tide, som eventuelt kan føre til endnu større økonomiske problemer, så bl.a. vi i Folketinget kan få det at vide og agere i tide.

Så jeg synes, at der med det her lovforslag er lagt op til en række gode ændringer. Vi kommer et rigtig stort stykke af vejen, tror jeg, i forhold til at få en mere effektiv sektor – en sektor, som vi kan have tillid til, og som vi kan stole på. Og SF kan selvfølgelig støtte det her lovforslag.

Kl. 11:47

Formanden:

Tak til ordføreren. Hr. Frank Aaen som ordfører for Enhedslisten.

Kl. 11:47

(Ordfører)

Frank Aaen (EL):

Det er jo rigtigt, som andre har sagt, at det er et meget omfattende lovforslag. Når lovforslag er så store, er det ikke sikkert, at det er udtryk for enkelhed og klarhed. Det kan også være udtryk for, at man prøver at lappe alle mulige mærkelige steder og ikke er helt sikker på, at man har ramt rigtigt. Sådan er det givetvis her, og vi vender nok tilbage til sagen mange gange i den kommende tid.

Jeg vil sige, at der er et bestemt afsnit i den her lov, som jeg synes er meget vigtigere end alle de andre, og det er afsnittet om Det Systemiske Råd. Før man opfandt det her ord »systemisk«, drejede det sig jo om tilsyn med banker, der er så store, at man ikke kan lade

dem vælte. Eller som man siger på engelsk: Too big to fail. Det er sådan set den vigtigste problemstilling her, og man prøver så at lave et råd, der skal kigge på det.

Man kan sige, at vi jo lige har fået illustreret, hvordan det er med banker, der er så store, at samfundet ikke kan lade dem falde, nemlig da to bankdirektører en aften gik til den daværende erhvervsminister og sagde, at de gerne lige vil have et lovforslag ændret, selv om alle partier i Folketinget på nær Enhedslisten stod bag det. Og så blev det ændret hen over natten. Det har angiveligt kostet den danske stat i omegnen af 20 mia. kr., fordi man gik væk fra en passage om, at bankernes ejere – hvis de blev reddet med skatteydernes hjælp, og der efterfølgende kom en stor kursgevinst til ejerne – skulle dele gevinsten med staten.

Det var jo et ganske fornuftigt forslag, som man kender det fra Sverige, Tyskland og England og alle mulige andre lande, nemlig at hvis skatteyderne redder bankerne, som det f.eks. skete med Danske Bank, så får de også andel i gevinsten.

De to bankdirektører kunne altså på en aften få gennemført, at det ikke skulle stå i lovforslaget, på trods af at der var massiv opbakning i Folketinget – på det her punkt inklusive Enhedslisten – til et sådant lovforslag, altså at skatteyderne selvfølgelig skulle have andel i en gevinst, hvis man gik ind og risikerede skatteydernes penge i bankvæsenet. Det blev altså bare fjernet.

Så kan man jo diskutere, hvordan det i løbet af en aften lykkedes for to bankdirektører at få fjernet en passage i et lovforslag, der betød en ændring på et to-cifret milliardbeløb, og hvor det ser ud, som om landets daværende finansminister – den senere statsminister og nu heldigvis blot statsministerkandidat – deltog i et møde om et to-cifret milliardbeløb, som han i dag ikke lige kan huske, om han deltog i. Det er jo i sig selv mærkeligt, at en finansminister ikke kan huske, om han deltog i et møde, der omhandlede et to-cifret – måske endda et trecifret – milliardbeløb.

Hvordan kan to bankdirektører få sådan et møde en sen aften i modsætning til alle Folketingets partier, som var udenfor, og få overbevist den daværende regering om, at skatteyderne selvfølgelig ikke skulle have andel i en gevinst, hvis skatteyderne spændte et sikkerhedsnet ud under bankerne og dermed sikrede, at ejerne ikke tabte deres penge, men fik en gevinst.

Det er jo lige præcis det, der er kernen i det her lovforslag om Det Systemiske Risikoråd. For det handler jo om, at når banker er blevet så store, at man ikke kan lade dem falde, så kan de jo lægge en enorm trussel – en truende revolver – på bordet og sige, at hvis ikke I gør, som vi foreslår, så lukker banken i morgen. Og det er jo det, de to bankdirektører fra hhv. Danske Bank og Nordea har brugt over for ministeren, der i virkeligheden garanteret gerne ville have haft, at skatteyderne skulle have haft en gevinst, men som så lige pludselig ændrer kurs, fordi de to bankdirektører siger, at de så ikke vil være med, og at samfundet vil blive kastet ud i en dyb, dyb krise.

Her ser vi jo lige præcis, hvad det betyder at have sådan nogle mastodonter, der har så stor magt i samfundsøkonomien.

Så må vi jo spørge, om det at oprette et råd, der særligt skal være opmærksom på de her store banker, har nogen som helst løsningspotentiale i sig. Men det har det jo ikke. Det, at man bare holder øje med, at de er så store, og holder øje med, om der måske sker noget, som kan gøre, at de går rabundus, mindsker jo ikke risikoen for, at de kan gå rabundus med ødelæggende følger for det danske samfund.

Derfor må jeg sige, at Enhedslisten selvfølgelig støtter lovforslaget, men vi anser det overhovedet ikke for at være en løsning på den situation. Vi synes i øvrigt, det er lidt mærkeligt, at der kommer sådan et lovforslag, før man har kunnet få resultatet fra den kommission, som blev nedsat i forbindelse med sidste finanslov for at få undersøgt årsagen til den finansielle krise. Altså: Vi støtter forslaget, men det er ikke tilstrækkeligt.

Formanden:

Tak til ordføreren. Fru Mette Bock som ordfører for Liberal Alliance.

Kl. 11:53

der vi som udgangspunkt, at der er grund til at være skeptiske over for det samlede forslag.

Det er vi. Vi kan ikke tilslutte os umiddelbart, men afventer udvalgsbehandlingen.

Kl. 11:56

Kl. 11:53

(Ordfører)

Mette Bock (LA):

Tak. Jeg må sige, at det er hård kost at få en debut som erhvervsordfører med et forslag som det her. Og hvis I stakkels mennesker deroppe (*Tilhørerpladserne*) ikke forstår en lyd af, hvad der foregår, vil jeg sige, at så er I ikke de eneste.

Jeg har dog prøvet at sætte mig ind i sagerne. L 87 er simpelt hen et kludetæppe af en lang række forslag, som ikke umiddelbart er knyttet til hinanden. Og jeg vil sige, at jeg her, ligesom i forbindelse med mange andre eksempler på sådan en kludetæppe Lovgivning, finder det rigtig betænkeligt.

Det er uigennemskueligt for borgerne, og jeg synes faktisk også, at man stiller Folketingets medlemmer i en situation, som er urimelig, og hvor man kan komme til at stemme for enkeltforslag, som man egentlig er imod, og omvendt kan komme til at stemme nej til forslag, som man egentlig er for. Men lad mig nu lægge det til side.

Formålet med L 87 er angiveligt at styrke tilsynet med de finansielle virksomheder og sikre en effektiv håndhævelse i forbindelse med eventuelle overtrædelser. Hertil kommer der så også en implementering af noget EU-lovgivning.

Der er en række udmærkede forslag i det samlede lovforslag, som f.eks. sammenlægning og oprettelse af råd som Det Systemiske Risikoråd og Det Finansielle Råd.

Det er også udmærket med implementering af forordninger, som faktisk allerede har retsvirkning.

Vi ser også positivt på indførelsen af bløde krav og det øgede tilsyn med referencerenten CIBOR.

Hertil kommer der så en række forslag, som vi i Liberal Alliance er betænkelige ved. Det gælder muligheden for at udstede administrative bøder i flere tilsynslove, og det gælder for åbningen for et øget samarbejde mellem myndighederne, i den forstand at Finanstilsynet skal kunne viderebringe fortrolige oplysninger til politi og anklagemyndighed, uden at der foreligger konkret mistanke. Det klæder ikke et retssamfund.

I hørings svarene udtrykkes der også betænkelighed ved, om de øgede solvenskrav indebærer en risiko for, at pengeinstitutterne faktisk kommer til at udvise yderligere tilbageholdenhed ved finansiering af privatpersoner og virksomheder. Og det er jo ikke ligefrem det, samfundet har brug for i en situation, hvor mange faktisk sidder i en alvorlig kreditklemme.

Realkredit anfører også, at kravet om, at det individuelle solvenskrav skal dækkes med egentlig kernekapital, kan virke som en yderligere fordyrende byrde uden reel effekt på sikkerheden i det finansielle system.

I forhold til forslaget om offentliggørelse af tilsynsreaktioner synes jeg, at det er værd at bemærke, at Advokatrådet påpeger, at der er behov for at afveje behovet for offentliggørelse over for hensynet til aktørerne.

Forslaget indeholder i sin nuværende form en væsentlig indskrænkning af proportionalitetsvurderingen, og det synes vi er bekymrende. Offentliggørelsen kan nemlig være forbundet med stor skadevirkning, også selv om sagen efterfølgende henlægges eller ender med en frifindelse. Endelig synes vi også, at det samlede forslag rummer en problematisk finansiering, idet de øgede udgifter til f.eks. Finanstilsynet skal finansieres med øgede afgifter.

Så når vi skal se på vægtskålene og gøre op ved at sammenholde de positive effekter med de negative økonomiske konsekvenser, fin-

Formanden:

Tak til ordføreren.

Desværre er jeg nødt til her at udsætte mødet, da der er arrangementer, der starter præcis kl. 12.00. Mødet genoptages kl. 13.00.

(*Brian Mikkelsen* (KF): Jamen jeg kan gøre det kort). Ja, men det forholder sig på den måde, jeg siger! Der er arrangementer, der starter præcis kl. 12.00.

Derfor er jeg nødt til nu at udsætte mødet. Det starter igen kl. 13.00 med den konservative ordfører.

Mødet er udsat. (Kl. 11:57).

Kl. 13:01

Forhandling**Første næstformand** (Bertel Haarder):

Mødet er genoptaget.

Vi fortsætter forhandlingen af lovforslag nr. L 87 om finansiell virksomhed. Hr. Brian Mikkelsen fra Det Konservative Folkeparti er den næste ordfører.

Kl. 13:01

(Ordfører)

Brian Mikkelsen (KF):

Tak. Der er under debatten sagt mange kloge ord af forskellige ordførere, også om de mange forskellige elementer i forslaget, 15 i alt, så derfor vil jeg prøve at holde mig til det mere sådan principielle i lovforslagets intentioner.

Et hvilket som helst demokratisk samfund har en interesse i, at finansielle institutioner er stærke, er holdbare og kan agere i et marked. For et samfund har brug for finansielle institutioner, som kan låne penge ud, som kan agere som dynamoer i et samfund for at investere i at skabe udvikling. Så derfor har et samfund også en interesse i at skabe de nødvendige rammer omkring de finansielle institutioner, så de fungerer i et marked. Og der er det vigtigt at holde den balance. På den ene side kunne vi høre her i dag, at Enhedslisten og andre grupperinger gerne vil have endnu mere regulering og endnu mere styring, og på den anden side var der jo så også et parti, som nærmest slet ikke vil have nogen regulering.

Jeg tror, at balancen er nødvendig i sådan noget som det finansielle system. Derfor støtter vi også klart forslaget. Det vil være med til at øge tilliden til de danske banker. Det er jo også vigtigt, at man får skabt en tillid til CIBOR-renten i forhold til sådan en fælles finansiell ramme, og at der bliver ført tilsyn med det. Vi støtter også, at man får etableret det finansielle råd, og også, at vi sikrer os, at f.eks. Realkreditrådet får en fast, eksplicit plads, i hvert fald i sidste ende, i det finansielle råd.

Men vigtigst af alt tror vi det er, at der er et bredt politisk flertal, som prøver at holde hovedet koldt, i forhold til hvad der er nødvendigt for det danske samfund, og som kan blive enige om at støtte et sådant forslag, som regeringen lægger frem nu her. Det kan vi fra Det Konservative Folkepartis side, for det er et godt og glimrende forslag, men vi opfordrer altså også til, at man hele tiden holder tungen lige i munden og balancerer det, så man ikke bare kommer med den første den bedste løsning, fordi det er nemmest at angribe nogen, som i forvejen er upopulær. Det er et vigtigt system, som vi selvfølgelig skal holde i ave og kigge på, men man kan også bryde et vel-

fungerende system ned ved at komme med for mange regler og for mange restriktioner. Og hvem er taberen så i sidste ende? Ja, taberen ved for mange regler og for meget regulering er det danske samfund og de virksomheder, som i sidste ende skal lukre af, at der bliver lånt penge ud, som kommer i omløb i investeringer.

Vi mener fra konservativ side, at det er et godt forslag, som øger tilliden til den finansielle sektor, så vi kan støtte L 87.

Kl. 13:04

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til hr. Brian Mikkelsen. Så giver jeg ordet til erhvervs- og vækstministeren.

Kl. 13:04

Erhvervs- og vækstministeren (Annette Vilhelmsen):

Tak for ordet og alle de mange positive og velbegrundede bemærkninger. Der er tale om et meget stort lovforslag, som har tre overordnede formål: 1) at styrke tilsynet med de finansielle virksomheder 2) sikre en effektiv håndhævelse og 3) sikre en øget fokus på systemiske finansielle risici i Danmark.

Mere konkret gennemfører vi bl.a. en ny tilgang til håndhævelse af solvenskrav, vi etablerer tilsyn med fastsættelse af referencerenter og opretter Det Systemiske Risikoråd, samtidig med at vi gennemfører en sammenlægning af Det Finansielle Virksomhedsråd og Fondsrådet.

Derudover indføres der regler som følge af internationale regelsæt, herunder EU-forordninger og EU-direktiver, som følger op på den finansielle krise.

For så vidt angår forslaget om indførelse af ny tilgang til håndhævelse og solvenskrav, indebærer det, at et pengeinstituts manglende efterlevelse af det individuelle solvensbehov i første omgang alene har dispositionsbegrænsende virkning. Det betyder, at manglende efterlevelse af solvensbehovet ikke umiddelbart udgør et grundlag for en lukning af instituttet, sådan som det ville være tilfældet i dag. Et pengeinstitut vil i stedet for blive mødt med krav om at indsende en genopretningsplan, indføre forbud mod udbetaling af udbytte, bonusser m.m.

Den nye tilgang indebærer en mere afbalanceret og tålmodig tilgang til pressede pengeinstitutter, som på den måde får bedre tid til at reetablere deres kapitalgrundlag.

På den anden side er det afgørende, at institutter ikke får lov til at køre videre for længe uden at iværksætte den påkrævede genopretning. Finanstilsynet vil derfor følge et sådant pengeinstitut tæt og i sidste ende fortsat have mulighed for at reagere ved at trække tilladelsen tilbage og dermed lukke instituttet, hvis der ikke er fornøden fremdrift i genopretningen.

Når det gælder fastsættelse af referencerenter, som er den rentesats, som et pengeinstitut er villig til at låne penge ud til en anden bank for, foreslår vi, at der skal føres tilsyn med det. Lovforslaget tager sit afsæt i Erhvervs- og Vækstministeriets CIBOR-redegørelse fra september i år. I redegørelsen måtte vi konstatere, at systemet til fastsættelse af CIBOR-renten har en række svagheder, samt at pengeinstitutternes egenkontrol og procedurer har været utilstrækkelige.

Da CIBOR-renten er en helt central referencerente for finansielle virksomheder såvel som erhvervsvirksomheder og husholdninger, har det naturligvis stor betydning, at fastsættelsen af CIBOR-renten er retvisende, og at vi kan have tillid til renten.

Derfor indfører vi med lovforslaget et offentligt tilsyn for at sikre en stærkere kontrol med ikke bare fastsættelsen af CIBOR-renten, men også fastsættelsen af øvrige referencerenter. Fremover skal Finanstilsynet føre tilsyn med, at rammerne for fastsættelse af referencerenter er betryggende og at stillerne af renten på tilstrækkelig vis kan redegøre for de forhold, der ligger til grund for indberetninger til referencerenterne.

I den forbindelse får Finanstilsynet mulighed for at indsamle materiale, der vedrører forhold, der ligger tilbage i tiden. Det skyldes, at Finanstilsynet skal have mulighed for at undersøge, om CIBOR-renten har været retvisende eller ej, og om der eventuelt skal ske en opfølgning på det grundlag. Hensigten med lovforslaget er, at Finanstilsynet bliver i stand til at udføre et helhedsorienteret tilsyn med, om rammerne for fastsættelse af referencerenter er betryggende.

Som jeg nævnte indledningsvis, er det vigtigt, at vi i Danmark har fokus på systemiske finansielle risici. Derfor etableres Det Systemiske Risikoråd. Rådet skal have en rådgivende funktion, og det skal adressere systemiske risici på det finansielle område, som vi f.eks. har set med boligbobler.

Rådet vil således skulle identificere og overvåge systemiske finansielle risici med henblik på at tage initiativer til at imødegå, at sådanne risici opstår. Rådet vil kunne udtale sig om finansielle forhold, som efter rådets vurdering kan lede til opbygning af systemiske risici og dermed true den finansielle stabilitet.

Rådet vil i den sammenhæng kunne komme med observationer, advarsler og henstillinger om initiativer på det finansielle område, hvilket kan reducere eller forebygge opbygningen af systemiske risici. Henstillingerne vil som hovedregel blive offentliggjort, og såfremt disse ikke følges, skal der offentligt redegøres for baggrunden herfor i overensstemmelse med følg eller forklar-princippet.

Etableringen af Det Systemiske Risikoråd lever op til henstillingerne fra Det Europæiske Udvalg for Systemiske Risici, ESRB, fra december 2011. Derudover har flere EU-lande såsom Storbritannien og Tyskland taget initiativ til at styrke håndteringen af systemiske risici.

Med lovforslaget sker der endvidere en sammenlægning af det Finansielle Virksomhedsråd og Fondsrådet til et nyt råd, som kaldes Det Finansielle Råd. Det skal behandle principielle sager inden for lov om finansiell virksomhed. Rådet skal i udgangspunktet varetage de samme opgaver som de nuværende råd, men med sammenlægningen opnås en optimering af ressourceforbruget.

Med ændringen sikres det også, at rådets medlemmer fremover bliver udpeget i kraft af deres professionelle kompetencer og personlige egenskaber frem for i kraft af at være repræsentanter for interesseorganisationer.

Der indføres endvidere mulighed for at oprette et underudvalg til Det Finansielle Råd, som skal forberede sager vedrørende regnskabskontrol. Forslaget om sammenlægning af rådene skal ses i sammenhæng med forslaget om at etablere Det Systemiske Risikoråd. Med en sammenlægning sikres det, at der fremover er et samlet råd, der behandler sager rettet mod enkelte banker, mens Det Systemiske Risikoråd mere beskæftiger sig med generelle systemiske risici.

Til sidst vil jeg nævne, at der med lovforslaget tillige indføres en række regler som følge af et internationalt regelsæt, herunder en række EU-forordninger. Forordningerne har direkte virkning i Danmark, men indeholder bestemmelser om, at medlemsstaterne skal udpege kompetente myndigheder, der skal føre tilsyn med overholdelsen af reglerne, og at der er sanktioner for overtrædelse af disse. Med lovforslaget sikres det, at Finanstilsynet kan føre tilsyn med og sikre håndhævelse af disse forordninger.

Jeg ser frem til en konstruktiv udvalgsbehandling.

Kl. 13:12

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til erhvervs- og vækstministeren.

Der er ikke flere, der har bedt om ordet, og forhandlingen er afsluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Erhvervs-, Vækst- og Eksportudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Kl. 13:15

Det næste punkt på dagsordenen er:

13) Forespørgsel nr. F 8:

Forespørgsel til transportministeren om dansk arbejdskraft på Femern Bælt-forbindelsen:

Hvordan vil regeringen sikre, at arbejdet på den danske del af den kommende Femern Bælt-forbindelse sker efter danske løn- og ansættelsesvilkår, dvs. efter danske overenskomster, og vil regeringen udbrede det til andre områder?

Af Bent Bøgsted (DF) og Kim Christiansen (DF).

(Anmeldelse 01.11.2012. Fremme 06.11.2012. Eventuel afstemning udsættes til tirsdag den 4. december 2012).

Kl. 13:12

Første næstformand (Bertel Haarder):

Jeg gør opmærksom på, at afstemning om eventuelle forslag til vedtagelse udsættes til tirsdag den 4. december 2012.

Først giver jeg ordet til ordføreren for forespørgerne, hr. Bent Bøgsted, der har 3 minutter.

Kl. 13:13

Begrundelse

(Ordfører for forespørgerne)

Bent Bøgsted (DF):

Tak, hr. formand. Den her forespørgsel synes vi i Dansk Folkeparti er principielt vigtig at få foretaget, og den går på, hvordan regeringen vil sikre, at arbejdet på den danske del af den kommende Femern Bælt-forbindelse sker efter danske løn- og ansættelsesvilkår – det vil sige efter danske overenskomster – og om regeringen vil udbrede det til andre områder.

Transportministeren har udtalt til TV 2 mandag den 22. oktober, at det skal være slut med, at udenlandske bygge- og anlægsarbejdere får de danske job, udelukkende fordi de er billigere, og at regeringen vil indføre en fælles overenskomst på de store statslige byggerier. Og transportministeren vil med den nye statslige overenskomst sikre, at f.eks. byggeri af Femern Bælt-forbindelsen vil ske med ens lønvilkår for alle, hvad enten de har dansk pas eller ej. Når man arbejder i Danmark, skal det selvfølgelig være på danske arbejds- og lønvilkår, lød det fra transportministeren.

Vi synes, at det er principielt vigtigt at få klarlagt det hundrede procent. Vi synes, det er et godt tiltag fra transportministeren, men vi vil også gerne høre lidt om, hvordan transportministeren vil sikre, at det så kan gennemføres, bl.a. på Femern Bælt-forbindelsen. For vi har jo også set – det er selvfølgelig det, der skræmmer – at der i forbindelse med den sønderjyske motorvej stort set var udenlandske arbejdere, ved Vejle Fjord var der udenlandske arbejdere, og på Metro-byggeriet i dag er der også udenlandske arbejdere langt hen ad vejen.

Så hvis transportministeren kan sikre, at det fremover sker på de vilkår, som ministeren også har udtalt at det skal være under, vil det være et stort skridt i den rigtige retning. Det er vi i hvert fald i Dansk Folkeparti klar til at støtte ministeren i, så vi ikke får det her underbud på offentlige projekter. Og når vi ved, at den nuværende regering – og også den tidligere regering – har sagt, at det var for at skabe vækst, at man satte store offentlige projekter i gang, er det jo kedeligt, hvis det ene er udenlandske arbejdspladser og der ikke rigtig bliver nogen danske arbejdspladser ud af det på grund af underbud.

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til ordføreren for forespørgerne. Nu skal vi så høre transportministerens besvarelse.

Kl. 13:15

Besvarelse

Transportministeren (Henrik Dam Kristensen):

Mange tak for det. Jeg er sådan set meget glad for, at vi får lejlighed til at tage den her debat. Derfor vil jeg også forsøge at være forholdsvis grundig i min besvarelse. Det handler jo om løn- og ansættelsesvilkår for beskæftigede på det kommende anlægsarbejde med den faste forbindelse over Femern Bælt.

Lad mig først slå fast, at den danske regering og det statsejede selskab, Femern AS, vil gøre alt for sikre ordentlige løn- og arbejds- vilkår i forbindelse med byggeriet af den faste forbindelse. Vi ønsker ikke social dumping. Det står selvfølgelig også klart, at EU-lovgivningen som bekendt kræver, at projektet skal i internationalt udbud. Det betyder, at alle entreprenører fra ind- og udland som udgangspunkt selvfølgelig har mulighed for at deltage i projektet. Den konkurrence er vi sådan set også godt tilfredse med.

Femern AS har fastslået, at entreprenører i den sidste ende kun kan få adgang til at løse opgaverne, hvis de kan dokumentere, at de lever op til alle krav til sikkerhed, miljø og ikke mindst ordentlige arbejds- og finansielle kompetencer. Da opgaven i hovedsagen vil blive udført af private entreprenører, vil kravene blive indarbejdet i den kommende udbudsproces, så vi sikrer, at de kommer med i de endelige kontrakter, som vil blive underskrevet, når Folketinget til sin tid ventes at vedtage en egentlig anlægslov. Sådan skal det selvfølgelig også være.

Ifølge den nuværende tidsplan skal anlægsloven fremsættes i efteråret 2014, og endelige anlægskontrakter kan underskrives i begyndelsen af 2015. Vi kommer ikke uden om, at det er et meget komplekst område, som kræver hårdt arbejde frem mod anlægsloven og kontraktindgåelsen. Entreprenørerne kan komme fra alle dele af verden, og selve byggeriet skal foregå i to forskellige lande med to forskellige regelsæt. Det er en af grundene til, at vi har etableret Femern AS til at forberede vores endelige beslutning her i salen om forhåbentlig et par år.

Al national lovgivning i det land, hvor arbejdet udføres, skal naturligvis efterleves. Det gælder eksempelvis regler om maksimal arbejdstid, ret til ferie, arbejdsmiljø m.v. Det vil sige, at alt arbejde, der udføres på henholdsvis dansk og tysk territorium, skal ske i overensstemmelse med dansk henholdsvis tysk lovgivning. Byggeri af en international infrastrukturforbindelse af denne størrelsesorden er også omfattet af en række internationale konventioner og regelsæt, som skal respekteres. Det er i sidste ende i Danmarks og projektets egen interesse. Der vil være stor international interesse for, hvordan vi anvender disse regler. Konkret er der tale om, at området reguleres af både udbudsreglerne i EU i form af udbudsdirektivet, reglerne for fri bevægelighed i Lissabontraktaten og reglerne for udstationering af arbejdskraft i EU's udstationeringsdirektiv. Ydermere har Danmark forpligtet sig til at overholde reglerne om offentlig kontrakt i ILO's regi.

Vi skal være tilfredse med, at området i vid udstrækning er internationalt reguleret. Det bidrager nemlig til fair og lige konkurrencevilkår for alle virksomheder, herunder selvfølgelig også de danske, og er også med til at hindre social dumping. Danmark har som bekendt ratificeret ILO-konventionen om arbejdsklausuler. Konventionen er udmøntet i et cirkulære fra 1966, der senest er opdateret i 1990. Ifølge ILO-cirkulæret skal alle centrale statslige myndigheder

og institutioner benytte arbejdsklausuler i offentligt kontrakter om bygge- og anlægsgaver. I cirkulæret opfordres derudover til, at ikkecentrale myndigheder, herunder statslige virksomheder, ligeledes benytter arbejdsklausulerne. Femern AS er som bekendt en statslig ejet virksomhed.

Transportministeriet har meddelt Femern AS, at selskabet vil være forpligtet til at følge de retningslinjer, der er beskrevet i ILO-konventionen, og til at indføre krav i kontrakten om løn- og ansættelsesvilkår. ILO-konventionen indebærer, at kontrakterne skal indeholde bestemmelser, der tilsikrer arbejderne løn, arbejdstid og andre arbejdsvilkår, som ikke er mindre gunstige end dem, der gælder for arbejde af samme art inden for vedkommendes fag eller industri på den egn, hvor arbejdet udføres. Det fremgår af ILO-cirkulæret, at ansvaret for, at arbejdsklausulerne overholdes, påhviler hovedentreprenøren. Hvis hovedentreprenøren benytter sig af underentreprenører, gælder tilsvarende, at hovedentreprenøren skal sikre, at en tilsvarende arbejdsklausul er indskrevet i kontrakten, der så er indgået med en underleverandør.

I Danmark er lønforhold som bekendt ikke reguleret ved lov. Lønforhold aftales mellem arbejdsmarkedets parter. Brug af arbejdsklausuler er et effektivt redskab til at bekæmpe social dumping, da de sikrer, at entreprenøren giver deres ansatte løn og vilkår, som ikke er mindre gunstige end dem, der gælder inden for det pågældende område, uanset om det er omfattet af en overenskomst eller ej.

Femern AS har tilkendegivet, at man ikke blot stiller krav i udbudsmaterialet, men at man også vil opstille modeller for overvågning af vilkårenes overholdelse i forbindelse med administrationen af kontrakterne i anlægsperioden. Femern AS har dog endnu ikke fastlagt konkret, hvordan selskabet agter at overvåge de kommende entreprenørers overholdelse af krav og arbejdsvilkår.

Folketinget har i forbindelse med anlægsloven mulighed for at tilse, hvordan løn- og arbejdsvilkår er søgt tilgodeset, inden de endelige kontrakter underskrives. Femern AS har altså ikke alene fokus på løn- og ansættelsesvilkår, men kontraktkravene vil også omfatte emner som gode boliger og leveforhold, opretning af pladser til lærlinge samt forhold vedrørende sikkerhed, sundhed og generelt trivsel. Det vil komme med i kontrakterne, som egentlig krav til entreprenørerne.

I forbindelse med byggeriet af Øresundsforbindelsen blev der gjort en særlig indsats for at forbedre sikkerheden på arbejdspladsen, som betød, at det lykkedes at reducere antallet af arbejdsulykker væsentligt. Det skal selvfølgelig fortsættes på Femernprojektet. Til gengæld viste det sig i forbindelse med et stort kortlægnings- og forskningsarbejde, at livet som pendler eller midlertidigt bosat i en camp på Øresundsprojektet indebar en forøget risiko for usund livsstil med deraf følgende risiko for sygdom og alvorlige sundhedsproblemer. Med udgangspunkt i den viden agter Femern AS at forbedre de generelle levevilkår for bygningsarbejderne i form af bedre boligforhold i kombination med et trivselsprogram indeholdende adgang til sund kost og motionsfaciliteter.

Som led i aftalen om finansloven for 2013 indgik regeringen en aftale med Enhedslisten om øget brug af arbejdsklausuler. Konkret har regeringen aftalt med Enhedslisten, at tærskelværdien på cirka 37,5 mio. kr. for brug af arbejdsklausuler på statslige bygge- og anlægsgaver fjernes. Samtidig indføres krav om, at flere statslige ordregivere skal benytte arbejdsklausuler ved alle offentlige udbud af bygge- og anlægsprojekter. Det vil få betydning for selskaber, der fuldt ud er ejet af statslige myndigheder, og som ikke er i konkurrence.

Herudover vil regeringen lægge op til en politisk forpligtende aftale om, at kommuner og regioner fremover ved relevante udbud i højere grad skal bruge arbejdsklausuler på samme måde som statslige ordregivere. Endvidere vil det eksisterende regelsæt om arbejdsklausuler blive gjort mere gennemskueligt og tilgængeligt, så det bli-

ver lettere at håndhæve og kontrollere, hvorvidt der benyttes arbejdsklausuler. Der skal også udarbejdes standardiserede skabeloner til offentlige myndigheder.

Lad mig afslutningsvis gentage, at vi fra regeringens side lægger overordentlig stor vægt på, at der ikke sker social dumping, heller ikke i forbindelse med Femernprojektet.

Kl. 13:23

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til transportministeren. Der kan ikke stilles spørgsmål til en minister, der besvarer en forespørgsel, men hvis han kommer op efter ordførerne, kan der stilles spørgsmål til ham.

Nu går vi så til ordførerne, og vi begynder med ordføreren for forespørgerne, hr. Bent Bøgsted.

Kl. 13:23

Forhandling

(Ordfører for forespørgerne)

Bent Bøgsted (DF):

Tak, og tak til transportministeren for de løfter der blev givet her. I Dansk Folkeparti er vi selvfølgelig også lidt spændte på, hvordan det vil komme til at se ud, når det hele skal udmøntes til sin tid, og om transportministeren kommer i konflikt med EU-reglerne. Men det kan være, at transportministeren kan forklare lidt om det, når ministeren skal op igen, altså om det er undersøgt, at vi ikke kommer i konflikt. Det er vi sådan set ligeglade med i Dansk Folkeparti, men det ved jeg at regeringen ikke er, så det kan være, det er undersøgt, hvordan det forholder sig, og det kan være, at ministeren kan forklare lidt om det til sidst.

Grunden til, at den her forespørgsel er rejst, er, at det har været sådan lidt svært at finde en balancegang og finde ud af, hvordan det her med, at vi skal sende tingene i udbud, og at alle i Europa frit skal kunne byde ind på det, skal tackles. Hvordan skal det sikres, at der ikke lige pludselig er nogen, der går til 30 kr. i timen og tager alle jobbene i Danmark?

Man kan jo sige, at transportministeren måske er lidt af en foregangsmand i det her tilfælde, hvor der bliver lavet arbejdsklausuler. Hvis det kan gennemføres på den måde, som ministeren har læst op her, så vil det være et stort skridt i den rigtige retning. For vi er virkelig kede af det, og det tror jeg gælder alle i Folketinget, når det ses, at nogle udenlandske udbydere render med det hele, og der ikke bliver skabt danske job, og vi egentlig bare har udgifterne til de folk, der kommer til at være ledige, fordi de ikke kan få et job på de store investeringer til flere milliarder kroner.

Hvis man kigger på Metroringen, så kan man se, at der er 14 nationaliteter, der arbejder. Når der er store projekter, skulle man tro, at ledigheden virkelig ville gå ned, når de går i gang, men viser det sig, at ledigheden stadig væk stiger. Det er sådan lidt mærkeligt at se på. Jeg synes, det er fint, at ministeren siger, at det skal være under ordnede forhold.

Debatten om Femernforbindelsen er jo også blevet fornyet lidt, fordi der er kommet oplysninger fra det statsejede kinesiske entreprenørselskab CCCC om, at de vil byde ind på en stor opgave. Og det ville være skrækeligt, hvis et kinesisk selskab kom med 3.000 kinesiske arbejdere, der vil arbejde til 20-30 kr. i timen. Det ville slet ikke være til at styre herhjemme.

Men om det er noget, der kan frygtes, eller om ministeren kan lægge det scenarie i graven, tør jeg selvfølgelig ikke byde ind med en forklaring på. Det er også muligt, at man kan sige, at det skal være europæiske virksomheder, der får lov at byde ind. Det tør jeg heller ikke sige noget om, men det kan være, at ministeren kan forklare, om man kan sætte en grænse for, hvem der vil få lov til at byde ind på de store opgaver.

Hvis man kigger på Femern Bælt, der skulle give 15.000 arbejdspladser til Lolland, ser man, at det er klart, at det ikke vil være alle arbejdspladser, der vil blive danske. Sådan er det ved de store projekter. Det er også et spørgsmål om ekspertise, og det er ikke sikkert, at vi kan klare det hele i Danmark. Men hvis man så bare kunne sikre, at halvdelen af arbejderne var danske, ville det være et stort skridt i den rigtige retning, og det ville det også være, hvis resten så ikke skal føle, at de bliver underbudt af udenlandske virksomheder, der byder ind på opgaven.

Alene på elementfabrikken skal der være 2.000-3.000 mand. Man kan ikke rigtig forestille sig, at det skulle være nødvendigt at hente arbejdskraft fra udlandet for at få de opgaver udført. Der må absolut være en hele del danske virksomheder, der kan løfte de opgaver. Men ministeren er kommet med rigtig mange løfter vedrørende det her, og i DF håber vi virkelig, at ministeren kan holde de løfter, og at ministeren ikke bagefter skal stå på talerstolen og beklage, at det ikke blev til noget alligevel. DF vil selvfølgelig holde godt øje med, at de udtalelser og løfter, ministeren er kommet med, også bliver overholdt, når projektet bliver sat i gang.

Her til sidst vil jeg på vegne af V, S, DF, R, SF, EL og KF fremsætte følgende

Forslag til vedtagelse

»Folketinget noterer sig med tilfredshed, at Femern A/S er blevet pålagt at overholde ILO-konvention nr. 94 om arbejdsklausuler i offentlige kontrakter – en konvention, som Danmark tilsluttede sig allerede i 1955.

Folketinget noterer endvidere, at der med finansloven er afsat midler til overholdelse af disse konventioner samt til bekæmpelse af social dumping. Det betyder, at Femern A/S i forbindelse med de kommende anlægsarbejder på den faste forbindelse over Femern Bælt vil indføre en betingelse i udbudsdokumenterne, der pålægger både entreprenører og deres underentreprenører at sikre, at ansatte, der arbejder i Danmark, skal sikres vilkår, der ikke er mindre gunstige end dem, der bl.a. gælder i henhold til kollektiv overenskomst for arbejde af samme art, hvor arbejdet udføres. Folketinget er enig i, at samme fremgangsmetode anvendes ved fremtidige offentlige udbud«.

(Forslag til vedtagelse nr. V 12)

Det var forslaget til vedtagelse, og jeg må sige, at det er dejligt at stå her og se, at det er et samlet Folketing, der stort set mere eller mindre er enige om det. Det sætter jeg stor pris på.

Kl. 13:29

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til ordføreren for forespørgerne. Forslaget til vedtagelse vil indgå i debatten, men vil først komme til afstemning på tirsdag.

Så går vi til ordførerrækken, og det er først hr. Kristian Pihl Lorentzen fra Venstre.

Kl. 13:30

(Ordfører)

Kristian Pihl Lorentzen (V):

Tak for det. Indledningsvis vil jeg gerne takke Dansk Folkeparti for at have rejst denne forespørgsel om løn- og arbejdsvilkår i forbindelse med det kommende anlægsprojekt ved Femern Bælt. Femern Bælt-projektet bliver et af Europas allerstørste anlægsarbejder, og det vil give rigtig mange arbejdspladser både i Danmark og Nordtyskland. Det er hævet over enhver tvivl, at der vil komme mange job til danske og tyske medarbejdere i forbindelse med projektet, herunder hos de mange underleverandører, også selv om projektet i henhold til EU-lovgivningen jo skal i internationalt udbud.

Det er staten, der er bygherre på det her store projekt, og som bygherre her står man jo i et dilemma. På den ene side vil vi gerne have udført opgaven så billigt og effektivt som overhovedet muligt, og det fordrer en fri konkurrence. På den anden side og specielt som stat har vi også en forpligtelse til, at det hele foregår på ordentlige løn- og arbejdsvilkår.

Venstre finder det vigtigt, at vi fra statens side tager skridt til at undgå risiko for løndumping i forbindelse med sådanne offentlige anlægsarbejder. Vi ønsker ikke at se et scenario med hundredvis af lavtlønnede kinesiske arbejdere på Femern Bælt. Derfor bakker vi op om, at Femern A/S er blevet pålagt at overholde i ILO-konventionen om arbejdsklausuler i offentlige kontrakter. Vi kan ikke forhindre, at udenlandske firmaer vinder opgaven eller dele af den, men vi kan og bør tage skridt til, at opgaven løses på ordentlige vilkår. Desuden hilser Venstre velkommen, at Femern A/S i forbindelse med det kommende udbud vil sikre beskæftigelse til elever og praktikanter i forbindelse med anlægsprojektet.

Jeg vil også gerne her fremhæve den meget store og vigtige indsats, der ydes i regi af Femern Bælt Development for at gøde jorden for dette store projekt, således at det giver flest mulige danske arbejdspladser. I anlægsfasen i perioden 2015-2021 vil der i Region Sjælland forventet være gennemsnitligt 2.000 årsværk beskæftiget direkte eller indirekte med byggeriet, herunder i forbindelse med fremstilling af de store tunnelelementer. Femern Bælt Development arbejder hårdt på, at der hos danske virksomheder og danske medarbejdere inden udgangen af 2013 opnås et kompetenceniveau, der styrker mulighederne for dansk beskæftigelse med anlægsprojekter, når nu udbuddet skal gennemføres. Desuden arbejdes der målrettet på at etablere netværkssamarbejder imellem virksomheder i Region Sjælland med det mål, at flest mulige små og store virksomheder får del i arbejdet med Femern Bælt og dermed gavn af det.

Der er al mulig grund til at kipe med flaget for dette arbejde. På denne baggrund støtter Venstre det brede forslag til vedtagelse, som er fremsat af min ordførerkollega fra Dansk Folkeparti på vegne af partierne.

Kl. 13:33

Første næstformand (Bertel Haarder):

Der er korte mærkninger. Først fra hr. Kim Christiansen.

Kl. 13:33

Kim Christiansen (DF):

Tak for det. Det er dejligt, at der er enighed om vedtagelsen. Så må vi også håbe, at der er realiteter bag de velvillige tilkendegivelser.

I salen har vi jo tidligere haft debatter om bl.a. brug af udenlandske chauffører på de danske landeveje, og i forbindelse med Femernforbindelsen må vi forvente, at der bliver en del transport af forskellig art til og fra byggeriet.

Hr. Kristian Pihl Lorentzen har jo ikke tidligere udvist den helt store vilje til at presse EU for at sikre, at det nu også bliver danske arbejdspladser. Vil hr. Kristian Pihl Lorentzen sammen med Dansk Folkeparti og alle de andre gode kræfter være med til at sikre, at det i hvert fald ikke bliver rumænere og polakker, der kører rundt i lastbilerne i forbindelse med jordkørsler osv., og hvad der ellers måtte være af transport i forbindelse med arbejdet på Femernforbindelsen?

Kl. 13:34

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 13:34

Kristian Pihl Lorentzen (V):

Det er nok ikke lige i forbindelse med anlægsarbejder som det her – specielt fordi de har en kæmpestor bevilgning i EU, og vel også,

fordi vi forventer at få en stor pose penge i milliardklassen fra EU til det her – at man skal begynde at bryde EU-reglerne.

Derfor vil vi også i den her forbindelse selvfølgelig skulle leve op til reglerne om cabotagekørsel. Der er ganske klare regler for, hvor meget cabotagekørsel i Danmark der må udføres af udenlandske lastbiler, og de skal selvfølgelig overholdes i forbindelse med et projekt som det her. Så jeg er ikke til sinds at lægge op til et brud med EU's regler i den her sag.

Kl. 13:35

Første næstformand (Bertel Haarder):
Kim Christiansen.

Kl. 13:35

Kim Christiansen (DF):

Det ligger mig meget fjernt at opfordre hr. Kristian Pihl Lorentzen til at bryde regler, men så i hvert fald at presse EU, når det gælder de fortolkninger, vi har. Jeg har tidligere haft hele cabotagedebatten, og der fik vi i hvert fald slået en ting fast, nemlig at det er muligt at køre cabotagekørsel 365 dage om året inden for de nuværende fortolkninger af EU's direktiv.

Det har vi fået slået fast, så mit spørgsmål gik egentlig bare på, om hr. Kristian Pihl Lorentzen ville være med til at sikre, at det ikke bliver udenlandske chauffører, der kommer til at stå for den kørsel, der nu bliver i forbindelse med anlægget af Femernforbindelsen, men at det bliver danske vognmænd. Gælder de her klausuler, som vi har været fælles om, også på det område i hr. Kristian Pihl Lorentzens optik?

Kl. 13:35

Første næstformand (Bertel Haarder):
Ordføreren.

Kl. 13:35

Kristian Pihl Lorentzen (V):

Jamen som jeg har sagt, støtter vi den her vedtagelse omkring ILO-konventionen. Det står ganske klart. Der er også nogle regler om cabotagekørsel, og dem har vi vendt grundigt her i salen forleden. Venstre står bag de regler, men vi går kraftigt ind for en skærpet håndhævelse af dem, så ingen kan omgå reglerne.

Vi er ikke til sinds at foregøgle nogen, at vi kan bryde EU's regler eller tage ned til Bruxelles og vride armen om på nogen for at få lavet nogle særlige regler for det her projekt. Det synes vi ikke ville være seriøst, og jeg tror heller ikke, det ville være befordrende for vores muligheder for at få et stort milliardtilskud til det her vigtige projekt.

Kl. 13:36

Første næstformand (Bertel Haarder):
Hr. Bent Bøgsted for en kort bemærkning.

Kl. 13:36

Bent Bøgsted (DF):

Tak. Det, jeg vil spørge ordføreren om, er lidt det samme, som jeg fra talerstolen spurgte transportministeren om, nemlig om ordføreren er sikker på, at vi kan gennemføre det her med arbejdsklausuler, uden at vi får problemer med det EU-retslige. Jeg tænker på, at det måske også kunne være interessant at kigge på det, der lå tidligere – det var før min og hr. Kristian Pihl Lorentzens tid i Folketinget. Der var engang noget, der hed køb dansk-klausuler, som blev lagt ind i det. Det kunne være interessant at kigge på, om man også kunne lægge den type af klausuler ind i et udbud.

Men kan man gennemføre det her med arbejdsklausuler? Jeg ved ikke, om det er blevet undersøgt, det tør jeg ikke sige, men det kan være, at transportministeren kan svare på det til sidst, hvis han får

det samme spørgsmål. Mener ordføreren, at man kan gennemføre det uden at komme i nogen som helst konflikt med EU-retten?

Kl. 13:37

Første næstformand (Bertel Haarder):
Ordføreren.

Kl. 13:37

Kristian Pihl Lorentzen (V):

Nu er vi ovre i den juridiske afdeling, men i forhold til den politiske afdeling kan jeg sige, at jeg tror, at alle her i salen har et brændende ønske om, at så mange danskere som muligt får beskæftigelse i forbindelse med det her projekt. Det er vi enige om.

Med hensyn til juraen i det vil jeg sige, at der altså er nogle EU-udbudsregler, som vi er underkastet, og som vi bliver nødt til at overholde. Og med hensyn til lige præcis hvor langt man kan gå i forhold til juraen, vil jeg sige, at der givetvis vil være nogle juridiske spidsfindigheder i forbindelse med overhovedet at få sikret de her klausuler. Og det er det, ministeren har svaret på delvis, og som han formentlig vil kommentere igen. Men hvad juraen helt præcis er, kan jeg ikke stå og redegøre for her. Jeg kan bare sige, at jeg har et politisk ønske om, at det bliver på ordentlige løn- og arbejdsvilkår, altså på danske vilkår, at vi efterlever EU's udbudsregler for anlægsarbejder. Og så er det en opgave for regeringen at få juraen strikket sammen.

Kl. 13:38

Første næstformand (Bertel Haarder):
Hr. Bent Bøgsted.

Kl. 13:38

Bent Bøgsted (DF):

Jeg er helt enig og deler ønsket om, at det her skal være under ordentlige forhold. Det er ikke det, vi er uenige om i dag, og det er også det, der fremgår af forslaget til vedtagelse, altså at det i hvert fald er det, vi er enige om.

Men vi ved jo også godt, at man en gang imellem lige pludselig støder på et eller andet, hvor de kommer fra EU og siger: Hov, hov, det kan I ikke gøre alligevel. Og det kunne jo være rart i det her tilfælde, at alle vi, der står bag det her, også er klar til at give ministeren et mandat til at presse EU på de områder, hvor det måske kan give lidt problemer, så ministeren kan tage ned og forhandle med EU og sige: Her er noget, der betyder meget, og det vil vi gerne være sikre på at vi kan få igennem, og så må I give jer lidt.

Hvis vi kan blive enige om, at vi i de tilfælde også kan være klar til at give ministeren et mandat til at arbejde hårdt for at få det gennemført, vil det jo være fint.

Kl. 13:39

Første næstformand (Bertel Haarder):
Ordføreren.

Kl. 13:39

Kristian Pihl Lorentzen (V):

Jamen det er jo derfor, jeg er glad for, at vi får den her debat, og at vi får vedtaget et forslag til vedtagelse, et bredt forslag til vedtagelse, i Folketinget. Det er jo netop en politisk tilkendegivelse om, at sådan ser vi verden fra dansk side. Og hvis der skulle dukke en eller anden juridisk spidsfindighed op fra EU, er det jo noget, hvor ministeren spænder sin sabel på og tager ned for at håndtere det. Der har han jo så en bred politisk opbakning i ryggen, og derfor er det vigtigt, at vi får vedtaget det her forslag til vedtagelse.

Kl. 13:39

Første næstformand (Bertel Haarder):
Hr. Joachim B. Olsen for en kort bemærkning.

Joachim B. Olsen (LA):

Når man hører denne debat, lyder det næsten, som om vi bygger den her bro for at give danske anlægsarbejdere et job. Men jeg går ikke ud fra, at det er det, der er tilfældet. Vi bygger vel broen – undskyld, tunnellen – for at forbedre infrastrukturen. Men hvis vi gør det dyrt, at bygge den her tunnel, ved at det overreguleres, at der sættes grænser for, hvem der udfører selve arbejdet, hvem er det så, der betaler prisen? Hvem skal betale for, at det bliver dyrere? Hvor ender regningen henne?

Kl. 13:39

Første næstformand (Bertel Haarder):
Ordføreren.

Kl. 13:40

Kristian Pihl Lorentzen (V):

Jeg kan bekræfte, at vi bygger den her forbindelse, fordi det er et stykke infrastruktur, der er meget hårdt brug for. Det forbinder det europæiske kontinent med Skandinavien, så det er et meget vigtigt projekt af trafikale og logistiske grunde. Hvis det bliver dyrere, på grund af at vi stiller krav om ordentlige løn- og arbejdsvilkår, så er det klart, at anlægsprisen bliver højere. Hvem kommer til at betale det? Det gør brugerne af den her forbindelse, for det er jo ikke en skatteyderfinansieret opgave, det er en brugerfinansieret opgave. Så det, der vil ske, er, at tilbagebetalingstiden bliver længere, taksten bliver ikke højere, men tilbagebetalingstiden bliver længere.

Men jeg tror også, at Liberal Alliance er enig i, at det ikke vil være et ønskeligt scenarie at få et par tusinde kinesere til at gå rundt – ikke noget ondt fortalt om kinesere – dernede for 15 kr. i timen. Det tror jeg ikke er et scenarie, som nogen af os vil bryde sig om.

Kl. 13:41

Første næstformand (Bertel Haarder):
Hr. Joachim B. Olsen.

Kl. 13:41

Joachim B. Olsen (LA):

Nu har jeg flere gange hørt det der med, at der så ville komme kinesere og bygge tunnellen. Jeg kan forstå, at det er et projekt, som kræver nogle ret specifikke kompetencer, højt specialiseret arbejdskraft. Kunne ordføreren måske prøve at uddybe lidt, hvad det er, der gør, at folk får den løn, som de nu engang får? Hvordan sker løndannelsen? Der er jo en grund til, at en arbejdskraft, lige meget hvor den kommer fra, til 15 kr. i timen ikke kan bygge en sådan tunnel, fordi det netop kræver højt specialiseret arbejdskraft. Så hele den her idé om, at det skulle være arbejdere til 15 kr. i timen, er jo fuldstændig urealistisk. Det ville aldrig nogen sinde komme til at ske.

Kl. 13:42

Første næstformand (Bertel Haarder):
Ordføreren.

Kl. 13:42

Kristian Pihl Lorentzen (V):

Nu spørger hr. Joachim B. Olsen om løndannelsen, om jeg har en mening om den. Optimalt set får folk jo løn efter fortjeneste. Det er dog ikke gældende her i Folketinget, og det er der nogle der skal være glade for, tror jeg, men spøg til side.

Selvfølgelig vil det her være højt specialiseret arbejdskraft, specielt på ingeniørniveau osv., men der vil jo også være en række andre funktioner, hvor man i teorien kunne forestille sig at udenlandske firmaer med et helt anderledes lavt lønniveau kunne komme ind og byde på det her. Og det ville være godt set ud fra et synspunkt om, at det her skal være så billigt som muligt, men vi vil ikke som sam-

fund, tror jeg, have det godt med, at staten iværksætter et sådant byggeri og så har nogle folk gående til meget lave lønninger nede på Falster – undskyld, Lolland.

Kl. 13:43

Første næstformand (Bertel Haarder):

Hr. Henning Hyllested for en kort bemærkning.

Kl. 13:43

Henning Hyllested (EL):

Ja, det kunne være, man skulle starte med at spørge ordføreren: Kan vi få nogle navne på dem, som ikke har gjort sig fortjent til deres løn herinde? Nå, spøg til side.

Jeg vil da også interessere mig lidt for den interesse, som Venstre, synes jeg, åbenbart pludselig har under opbygning, pludselig viser for løn- og arbejdsforhold på det danske arbejdsmarked. Jeg kan jo ikke lade være med at drage en parallel til hele sagen omkring Vejlegården, hvor Venstre jo er medforslagsstiller til et forslag, som skal begrænse strejkeretten. I dag får vi i øvrigt Arbejdsretsdommen i sagen om Vejlegården, men det handler jo i bund og grund om det samme, nemlig forsvar af overenskomsterne og forsvar mod løndumping.

Så jeg synes, at Venstres budskaber, om jeg så må sige, i de her sager stritter lidt i alle retninger, og derfor vil jeg spørge ordføreren: Hvad skyldes den pludselige omsorg for arbejdernes løn- og arbejdsvilkår i forbindelse med Femernprojektet?

Kl. 13:44

Første næstformand (Bertel Haarder):
Ordføreren.

Kl. 13:44

Kristian Pihl Lorentzen (V):

Nu vil jeg så oplyse hr. Henning Hyllested om, at Danmark jo allerede i 1955 tilsluttede sig ILO-konventionen, så det er ikke just nogen ny politik. Jeg kan ikke se parallellen til, hvad der sker på Vejlegården, og vi er også lidt ude i periferien af den her debat, vil jeg nok sige, hvis vi begynder at inddrage det.

Det, der foregår på Vejlegården, er mig bekendt, at nogle vil forhindre en arbejdsgiver, der har tegnet en overenskomst, i at praktisere den. Det overlader vi trygt til Arbejdsretten, det vil jeg ikke blande ind i den her debat.

Kl. 13:45

Første næstformand (Bertel Haarder):
Hr. Henning Hyllested.

Kl. 13:45

Henning Hyllested (EL):

Det her handler jo lige nøjagtig om løndumping eller rettere forsvar mod løndumping, og det er derfor, jeg siger, at det også er det, som sagen om Vejlegården handler om. Det er rigtigt, at der falder en dom i dag i Arbejdsretten, men det handler i bund og grund om, om man kan forsvare sig mod løndumping. Og der er det jo altså sådan, at der nu bliver henvist til ILO-konventionen, men jeg siger bare, at Venstre jo har haft en anden dagsorden i ganske mange år, sådan som jeg har lyttet mig frem til. Der har man ikke været særlig optaget af, at løn- og arbejdsvilkår blev overholdt.

Jeg mener: Vi har da haft udviklingen omkring løndumping i ganske mange år, og jeg er heller ikke i tvivl om, at den i stor udstrækning skyldes EU og indvandring af billig østeuropæisk arbejdskraft. Og der har Venstre jo da været i regering i ganske mange år og har haft muligheden for at gøre noget ved det her, og det er jo ikke sket. Det er derfor, jeg spørger: Hvorfor denne pludselige omsorg for overenskomster og ordentlige løn- og arbejdsvilkår?

Første næstformand (Bertel Haarder):
Ordføreren.

Kl. 13:46

ren, at de ekstra initiativer, som den socialdemokratisk ledede regering i dag tager i forbindelse med Femern, er den rigtige vej at gå, og er man i mellemtiden derfor blevet klogere på det her område?

Kl. 13:49

Kl. 13:46

Kristian Pihl Lorentzen (V):

Jeg tror, der er en grund til, at Venstre er klart det største arbejderparti i Danmark. Det er nok ikke, fordi vi har noget imod, at folk får ordentlige løn- og arbejdsvilkår, for det har vi ikke. Så det der med at begynde at foregøgle, at vi skulle have noget imod, at folk får en ordentlig løn, er altså en stor misforståelse, hvis det er den vildfarelse, Enhedslisten går rundt i. Vi mener, at der skal være frihed på arbejdsmarkedet forstået på den måde, at der er frihed til at organisere sig i forskellige faglige organisationer. Der er så nogen, der gerne vil have monopol på de ting, og det monopol vil vi gerne være med til at bryde, for monopoler er altid noget bras i min verden.

Så det er helt misforstået at begynde at blande det ind i det her og foregøgle, at Venstre ikke interesserer sig for lønmodtagernes ve og vel i Danmark. Det er altså noget af en tilsnigelse.

Kl. 13:47

Første næstformand (Bertel Haarder):

Der er korte bemærkninger, bl.a. fra Ane Halsboe-Larsen.

Kl. 13:47

Ane Halsboe-Larsen (S):

Jeg er nysgerrig efter at høre, hvor det præcis er, Venstre befinder sig i den her debat, og det gælder også efter den tidligere spørgers spørgsmål, for vi får lidt forskellige meldinger, synes jeg. Men helt konkret vil jeg spørge ordføreren: Hvis man drager en parallel mellem et tidligere stort anlægsbyggeri, nemlig Metrocityringen, hvor det jo var en Venstreledet regering, der sad som en del af ejerkredsen, og det, der foregår i forbindelse med Femern Bælt i dag, vil ordføreren så vurdere, at der, siden den tidligere regering sad med arbejdet med metroen, er blevet gjort nogle lærerige erfaringer, sådan at vi skal gøre det anderledes i dag? Eller gjorde Venstre det rigtige dengang?

Kl. 13:48

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 13:48

Kristian Pihl Lorentzen (V):

Nu er det jo en meget bred kreds af partier, der står bag metroen, herunder også de røde partier her i salen. Der er jo en meget bred opbakning til metroen og tak for det, for det er et visionært projekt. Det, den her debat handler om, er, at vi skal bygge en stor Femernforbindelse til næsten 50 mia. kr., og der er vi så en bred kreds af partier, der nu mener, at der skal være ordentlige løn- og arbejdsvilkår for dem, der arbejder dernede. Det er der så nogle der åbenbart nu vil gøre til et problem, men det mener vi fortsat der skal være, og jeg vil da håbe, at også SF synes, det er en god idé, at der er en bred kreds af partier, der slutter op omkring det her forslag til vedtagelse.

Kl. 13:49

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ane Halsboe-Larsen.

Kl. 13:49

Ane Halsboe-Larsen (S):

Jeg er sikker på, at SF er enig. Socialdemokraterne er i hvert fald. Jeg tror måske ikke, at ordføreren helt svarede på mit spørgsmål, nemlig: Var de initiativer, man tog i forbindelse med metroen for at sikre ordentlige løn- og arbejdsvilkår, tilstrækkelige? Mener ordføre-

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 13:49

Kristian Pihl Lorentzen (V):

Nu er det jo ikke nogen skam at blive klogere, men jeg er ikke i stand til at svare konkret på, præcis hvilke initiativer man tog dengang. Den historik har jeg simpelt hen ikke med her i dag, for det er adskillige år siden, at det er foregået. Men jeg synes, at den linje, vi nu lægger med Femernprojektet, er god, og det kan jeg så forstå at en bred kreds af partier bakker op omkring, og det er det vigtigste.

Kl. 13:49

Første næstformand (Bertel Haarder):

Hr. Rasmus Prehn for en kort bemærkning.

Kl. 13:50

Rasmus Prehn (S):

Nu har hr. Kristian Pihl Lorentzen allerede lagt lidt op til det, men jeg vil godt starte med at kvittere for, at Venstre siger ja til en dagsorden, som jo i høj grad er socialdemokratisk, nemlig at man står vagt om ordentlige løn- og arbejdsvilkår. Det er nye tider, når Venstre pludselig er med til det og tilmed også er med til et forslag til vedtagelse, som jo direkte fremhæver den rigtig gode finansloftale, der blev lavet med Enhedslisten. Det er jo nyt, at Venstre bruger tid på at fremhæve det som noget godt, men det er vi da rigtig, rigtig glade for.

Jeg vil gerne fortsætte lidt i det spor, som fru Ane Halsboe-Larsen før var inde på, nemlig det her med, at der er tale om et paradigmeskift i Venstre. Da man havde regeringsmagten og skulle lave metrobyggeriet, var man ikke optaget af at lave den her form for klausuler. Der var man ikke optaget af at sikre, at det var ordentlige løn- og arbejdsvilkår, der var gældende. Tog man fejl dengang, siden Venstre nu indskiber sig i en så klar socialdemokratisk politik, sådan som det gør sig gældende i den her forespørgselsdebat?

Kl. 13:51

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 13:51

Kristian Pihl Lorentzen (V):

Jeg kan da forstå på hr. Rasmus Prehn, at det næsten opfattes som et problem, at Venstre støtter det her forslag til vedtagelse. Det virker, som om det bliver problematiseret. Men det gør vi nu. Om det er et paradigmeskift ved jeg ikke. Der var også i forbindelse med metrobyggeriet et antal regler, der skulle overholdes. Der var EU's udbudsregler, og ILO-konventionen var også gældende dengang.

I forbindelse med metroprojektet er der bl.a. kommet fokus på det forhold, at vi skal gøre plads til lærlinge og praktikanter. Det var i øvrigt noget, den tidligere regering startede op. Så jeg ved ikke, om man kan tale om et paradigmeskift. Det synes jeg er en akademisk diskussion, som ikke fører nogen vegne hen. Det vigtigste er, at vi får bygget den Femernforbindelse, og at det sker på ordentlige vilkår.

Kl. 13:51

Første næstformand (Bertel Haarder):

Rasmus Prehn.

Kl. 13:51

Rasmus Prehn (S):

Det var faktisk et oprigtigt forsøg på at komme med ros. Det er jo herligt, når man ser stoute Venstrefolk stå på Folketingets talerstol og give udtryk for klar socialdemokratisk politik. Det er jo noget, man lægger mærke til, og det er positivt. Det er jo faktisk et skift i holdning, et paradigmeskift, i forhold til, hvad der var gældende under den tidligere regering.

Nu nævner hr. Kristian Pihl Lorentzen, at det næsten var det samme dengang, men kan hr. Kristian Pihl Lorentzen ikke bekræfte, at man i de aftaler, man lavede i forbindelse med metrobyggeriet, f.eks. ikke havde aftaler om lærlinge med? Kan ordføreren ikke bekræfte det?

Kl. 13:52

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 13:52

Kristian Pihl Lorentzen (V):

Det tror jeg at hr. Rasmus Prehn har ret i. Det har der så ikke været fokus på. Det er der så heldigvis kommet nu. Jeg synes, det er utrolig vigtigt i den situation, vi står i nu med tusindvis af unge mennesker, der ikke kan få fodfæste på arbejdsmarkedet, at også staten går forrest, når vi skal bygge sådan et projekt her, og giver nogle af dem en chance. Det kan jo så blive et eksempel til efterfølgelse, ikke bare andre steder i den offentlige sektor, men så sandelig også i den private sektor. Så det er klart; der er mere fokus på f.eks. lærlinge og praktikpladser, og det har jeg det rigtig godt med.

Kl. 13:52

Første næstformand (Bertel Haarder):

Hr. Jonas Dahl for en kort bemærkning.

Kl. 13:52

Jonas Dahl (SF):

Jeg synes, man næsten er kaldet til at deltage i debatten, når nu ordføreren har valgt at bringe også SF ind i debatten. Jeg føler mig nødsaget til at bidrage til den.

Jeg vil også godt kvittere for, at man altid skal byde velkommen til de omvendte. Det er Venstre jo på det her punkt. Det synes jeg da man skal kvittere for. Jeg vil sådan set gerne lægge mig i sporet på hr. Rasmus Prehn, for det er jo positivt, at Venstre nu er enig i, at der skal ordentlige forhold til, og at vi skal følge de konventioner, som Danmark er medunderskriver på, og som har været gældende i rigtig mange år. Så det er jo positivt, at vi nu faktisk får nogle fremskridt på det her punkt.

Jeg kan forstå, at der var nogle problemer med den selektive hukkommelse. Det har formanden for partiet haft de seneste dage. Men jeg synes, det er positivt, at vi nu kan få en diskussion af det her. Jeg vil bare høre: Kan ordføreren komme med nogle eksempler på, at VK-regeringen ved sine 10 år ved magten indtil for 1 års tid siden brugte de her klausuler i lignende tilfælde?

Kl. 13:53

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 13:53

Kristian Pihl Lorentzen (V):

Jeg kan ikke komme med et konkret eksempel på, at vi f.eks. har brugt klausulen med lærlinge. Men ILO-konventionen har været gældende hele vejen igennem. Jeg må igen tage afstand fra, at nogle begynder at tage patent på, at man skulle være særlig beskyttet af lønmodtagere. Det er simpelt hen at manipulere med befolkningen.

Jeg tror, der er en grund til, at rigtig mange lønmodtagere slutter sig til Venstre. Det skulle man tage at tage ved lære af og lade være med at tage patent på og give udtryk for, at nogle særligt beskytter lønmodtagernes vilkår. Og man skulle lade være med at foregøgle befolkningen, at Venstrefolk er onde mennesker, der gerne ser, at folk går rundt og trækker til 50-60 kr. i timen. Man skal lade være med at lave sådanne skræmmebilleder.

Kl. 13:54

Første næstformand (Bertel Haarder):

Jonas Dahl.

Kl. 13:54

Jonas Dahl (SF):

Det er svært at lade være med, når Venstres egen partiformand og også en række Venstrepolitikere i øvrigt har gjort sig til talsmand for, at man skulle give afkald på nærmest hele aftalesystemet. Det er i hvert fald det, man har haft indtryk af de seneste par måneder. Det undrer mig, at det kan komme som den helt store overraskelse for Venstres ordfører, at den debat kommer op.

Men jeg synes stadig væk, det er interessant at holde fast i, hvor mange eksempler man kunne komme i tanker om fra tiden med VK-regeringen. Hr. Kristian Pihl Lorentzen har også siddet i Folketinget under den tidligere regering, VK-regeringen. Hvis man ikke er omvendt, og det er hr. Kristian Pihl Lorentzen lidt ked af at være i den her sag, kunne jeg godt tænke mig at høre nogle eksempler på, at den tidligere regering levede op til kravene, der gælder for Femern Bælt.

Kl. 13:55

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 13:55

Kristian Pihl Lorentzen (V):

Jeg har to ting. For det første må jeg tage skarpt afstand fra udsagnet om, at Venstres formand ønsker et opgør med den danske model. Intet er jo mere forkert. Det, vi har været inde på, er, at man kunne forestille sig en modernisering, et serviceeftersyn. Det er noget ganske andet. Det synes jeg bl.a. Vejlegårdsagen har vist, nemlig at der måske er brug for, at man stille og roligt sætter sig ned med arbejdsmarkedets parter og ser på, om man kunne modernisere systemet lidt.

For det andet er der det med, at vi skulle være kede af det her. Vi står fuldt og helt ved det forslag til vedtagelse, som blev læst op af hr. Bent Bøgsted, og glæder os over, hvis vi kan finde sammen om, at på Femern Bælt-forbindelsen skal der være ordentlige løn- og arbejdsvilkår. Jeg synes, man skal lade være med at tage patent på det og næsten være fornærmet over, at vi er nogle andre, der forholder sig til det.

I det hele taget synes jeg også, det er symptomatisk for mange i den lidt rødere side af Folketingssalen, at man beskæftiger sig meget med historien. Man beskæftiger sig rigtig meget med, hvad der er sket de seneste 10 år. Man skal da se fremad og komme med nogle løsninger, nogle bud på, hvad danskerne kan forvente, i stedet for hele tiden at se tilbage. Men sådan er vi jo meget forskellige i vores indstilling.

Kl. 13:56

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til Venstres ordfører. Så går vi til Socialdemokraternes ordfører, fru Ane Halsboe-Larsen. Værsgo.

Kl. 13:56

Kl. 14:00

(Ordfører)

Ane Halsboe-Larsen (S):

Tak. Når vi som politikere træffer beslutning om et stort byggeprojekt, som skal betales med vores fælles skattekrone, synes jeg, at vi skylder hver eneste dansker at sørge for, at deres penge ikke bliver brugt til løntrykkeri og social dumping.

Det gælder selvfølgelig også på et stort projekt som Femernforbindelsen, og derfor har regeringspartierne gjort rigtig, rigtig meget for at sikre, at det ikke kommer til at ske.

Vi har – som debatten her også har været inde på – de senere år set eksempler på andre byggeprojekter, hvor løn- og arbejdsforhold ikke var i orden. Nogle politikere trækker på skuldrene af det og siger: Vi gjorde, hvad vi kunne. Andre mener faktisk, at det er helt o.k., og at vi dermed får byggeriet til den lavest mulige pris. Men som socialdemokrat må jeg sige, at det aldrig nogen sinde kan blive o.k., at vores penge går til underbetalt arbejdskraft.

Vores arbejdsmarked er presset, og det skyldes især virksomheder, der ikke vil betale det, det koster. Regeringspartierne har i samarbejde med Enhedslisten taget en lang række initiativer for at komme problemet til livs, og vi får tilbagemeldinger på, at det rent faktisk kan mærkes ude på vejene, på byggepladserne og i mængden af bøger, der kommer ind, som er større end i mange år.

I modsætning til tidligere praksis sætter vi nu hårdt ind, fordi vi mener, at det rent faktisk skal have en konsekvens at snyde og underbyde. Problemet med social dumping løses ikke sådan med et fingerknips. Det har fået lov at vokse sig rigtig stort i en årrække, og det kommer til at tage tid at rydde op. Det kan vi, der sidder med det i det daglige, tydeligt se.

Men som offentlig arbejdsgiver må vi gå foran, og derfor skal der i alle kontrakter kræves ordentlige løn- og arbejdsforhold.

Der har været mange politiske meldinger i forskellige retninger og stor uenighed om det her. Men jeg er glad for, at vi i dag med vedtagelsen gør fælles front og understreger, at finanslovsaftalen var et vigtigt skridt, og at vi som politikere ikke bare blindt skal jagte den laveste pris, men også skal stille krav til ordnede forhold for de ansatte.

Det har i tidligere tilfælde vist sig, at den laveste pris kan blive en dyr fornøjelse for samfundet, og det skal være slut. Vi har fået en ny regering, og det kan mærkes på det her område.

Et tidligere eksempel, som man kan sammenligne Femernforbindelsen med, er Metrocityringen, hvor vi lige siden byggeriets start har set den ene konflikt efter den anden, den ene arbejdsnedlæggelse efter den anden, og det ene eksempel efter det andet på underbetalt udenlandsk arbejdskraft. Vi har tidligere hørt Venstres ordfører sige fra denne talerstol, at man skam gjorde, hvad man kunne, og at man krævede, hvad man skulle. Ja, men hvad hjælper det, hvis det bare bliver ved ordene, og man ikke reelt mener noget med det og gør, hvad man kan, for at det også bliver håndhævet? Det er metroen et rigtig godt eksempel på.

Femernforbindelsen er et eksempel på det modsatte, hvor vi rent faktisk ikke alene kræver det, som Danmark forlængst har forpligtet sig til at kræve, men også gør en aktiv indsats for, at det bliver håndhævet, altså at vi stiller nogle krav til, hvad det er, der skal leveres, og at der er en konsekvens, hvis det ikke leveres. Vi tager det rigtig seriøst, og for os er det meget mere end bare ord.

Jeg er glad for, at det lader til, at Venstre og Konservative og Dansk Folkeparti er med her i dag. Overenskomstmæssige løn- og arbejdsforhold på vores byggeprojekter er det eneste rigtige. Det siger Socialdemokraterne højt og tydeligt, og det er regeringens politik. Vi har lavet en stærk aftale med Enhedslisten om at styrke kravene og sikre, at de rent faktisk bliver overholdt, og i dag får den politik bred opbakning her i salen. Mange tak for det.

Første næstformand (Bertel Haarder):

Der er en kort bemærkning fra hr. Kim Christiansen.

Kl. 14:00

Kim Christiansen (DF):

Det er jo fantastisk. Nu ved jeg ikke, hvor længe ordføreren har været medlem af Folketinget, men der er åbenbart lidt historieforskning i hvert fald i forhold til at kunne huske, hvad der er sket. Jeg kunne før høre, at fru Ane Halsboe-Larsen nærmest sagde, at det var den nuværende regering, der havde æren for at have fået bygget de her arbejdsklausuler ind i forbindelse med Femern Bælt. Der må jeg erindre om, at det faktisk var under den borgerlige regering, vi satte de her klausuler ind, i øvrigt i en bred aftale, som Socialdemokratiet også var med i. Men det er alt sammen noget, man kan læse op på i aftalen om Femern Bælt. Der kan man også se datoen for, hvornår det skete, og det var i hvert fald ikke under den nuværende regering.

Det, jeg så egentlig vil spørge om, er: Vil Socialdemokratiet være med til at sikre, at vi ikke har underbetalte arbejdere på det her projekt? Jeg tænker selvfølgelig også på det i forhold til at hive vikarbureauer og underentreprenører ind. Jeg vil gerne have et meget klart svar på, hvordan man ønsker at håndtere det. For så kunne det jo være, at man i hvert fald kom til at skulle træde EU lidt over tærerne. Løndumping er vel ikke i orden, bare fordi det er godkendt nede i Bruxelles.

Kl. 14:01

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 14:01

Ane Halsboe-Larsen (S):

For at præcisere vil jeg sige, at jeg ikke taler om det tekniske i at skrive arbejdsklausuler ind. Jeg taler om, om man har den politiske vilje til rent faktisk også at forfølge, at de bliver overholdt. Det er en ny linje, i hvert fald hvis man ser på de praktiske eksempler, som jeg også meget interesseret spurgte ind til hos ordføreren for et øjeblik siden, i forhold til om man mener, at der er draget nye erfaringer med, at Venstre som parti har taget en ny drejning.

I forhold til hvorvidt det kun er i første led eller også længere nede hos underentreprenører at de her krav skal overholdes, vil jeg sige, at det naturligvis både er hovedentreprenør og underentreprenør, der skal betale det, det koster, og som skal sikre nogle ordentlige løn- og arbejdsvilkår. Det står også i kravene.

Kl. 14:02

Første næstformand (Bertel Haarder):

Kim Christiansen.

Kl. 14:02

Kim Christiansen (DF):

Jeg er nødt til at præcisere mit spørgsmål lidt. Vi burde også have haft beskæftigelsesministeren her i dag. For i et svar, jeg har fået fra beskæftigelsesministeren, siger man, at lønninger på 80 kr. selvfølgelig ikke er acceptabelt, og at man selvfølgelig vil overlade det til arbejdsmarkedets parter og bla bla. Fagforbundene kan så kollektivt tage kampskridt osv. osv. Det er kendt for den almindeligt interesserede politiker, at man på nettet på www.billigarbejdskraft.dk kan gå ind og via vikarbureauer hyre polske, rumænske og litauiske arbejdere – mange af dem går i øjeblikket og fælder juletræer – til 80, 85, 90 kr. i timen inklusive alle udgifter. Det er social dumping. Det har beskæftigelsesministeren helt klart bekræftet over for mig.

Så er spørgsmålet bare, om Socialdemokratiet vil være med til at lukke den slags forretninger. For ellers er der jo ikke noget ved, at

det godt nok er danske entreprenører, vi har på Femern Bælt. Det er danske tømrere, det er danske håndværkere, men de har altså lige entreret med et polsk, et rumænsk eller et bulgarsk vikarbureau, som betaler 80 kr. i timen, og det er fuldstændig lovligt, fordi det er blåstempelt af EU, i forbindelse med at bl.a. Socialdemokratiet har afskaffet østaf-talen i 2010.

Kl. 14:03

Første næstformand (Bertel Haarder):
Ordføreren.

Kl. 14:03

Ane Halsboe-Larsen (S):

Jeg vil svare en gang til, meget klart: Det, vi kræver med hensyn til Femern Bælt, er, at både hovedentreprenøren og underentreprenøren skal leve op til de krav, vi har stillet op i udbudsteksten. Der gælder det, at der skal udbetales en ordentlig løn, at det er på overenskomst-mæssige vilkår, og at arbejdsforholdene er i orden. Det gælder for både hovedentreprenøren og for underentreprenøren. Det er for os at se rigtig, rigtig afgørende, at det bliver overholdt. Det er derfor, at vi med finanslovaftalen har taget en række initiativer, der går på det. Der handler det altså ikke om, at det er noget, der bare skrives ind, at det er noget, som man bare laver på skrift, eller at det er noget, som man bare har i munden, men at man rent faktisk går ind og laver nogle konsekvenser, hvis det her ikke bliver overholdt, fordi vi som offentlig bygherre skal sikre, at det her er i orden. Det er selvfølgelig fuldstændig afgørende.

Kl. 14:04

Første næstformand (Bertel Haarder):
Hr. Bent Bøgsted for en kort bemærkning.

Kl. 14:04

Bent Bøgsted (DF):

Tak. Det er jo dejligt, at vi kan blive enige om et forslag til vedtagelse – det er alle tiders. Så må vi bare se, hvordan det bliver, når det skal føres ud i livet. Det, jeg gerne vil spørge om, er i forhold til noget, som man den 27. august 2012 kan se i Avisen.dk. Her kan man se, hvad en professor fra CBS, Carsten Greve, som er professor med speciale i udbudsret, siger. Han siger: » ... skrappe EU-regler forhindrer, at bygherren, Femern A/S, kan stille særlige krav til entreprenørerne om, at det er danskere, som skal have jobbene ... Man kan sikre et vist antal job på dansk grund med Femern-byggeriet. Men man kan ikke sikre, at de job går til danskere«. Det siger han.

Hvad er det så, der ligger i det, der er i forhold til de her arbejdsklausuler – og der synes vi jo i Dansk Folkeparti det er helt fint, at man får sikret, at det er nogle ordentlige løn- og arbejdsvilkår, der kommer til at gælde? Er det bare noget, der kommer til at betyde, at der vil være nogle udlændinge, der vil få nogle ordnede vilkår? Eller hvor mange danske arbejdspladser forventer ordføreren at der vil komme? Når vi nu kan se, at der er nogle EU-regler, der siger, at man ikke kan stille krav om, at det skal være danskere, der skal arbejde der, er der, hvad angår det her, altså i forhold til de her 15.000 arbejdspladser, så ikke bare tale om, at det er noget, der kommer til at betyde, at man i forhold til de udlændinge, der arbejder der, sikrer, at de får en højere løn, men at man dermed ikke sikrer, at der er nogen danskere, der kommer i arbejde? Eller hvordan skal det føres ud i livet?

Kl. 14:05

Første næstformand (Bertel Haarder):
Ordføreren.

Kl. 14:05

Ane Halsboe-Larsen (S):

Jeg må sige, at jeg er en kende forbløffet, hvis det rent faktisk er Dansk Folkepartis officielle holdning, at vi ikke alene skal kæmpe for, at der er nogle ordentlige løn- og arbejdsvilkår, men at vi skal gå ind og diskriminere i forhold til, hvor folk kommer fra. Jeg vil i hvert fald sige meget klart, at jeg som socialdemokrat ikke er interesseret i, at vi med hensyn til de folk, der skal arbejde i Danmark, siger, at det kun må være danskere, ligesom jeg selvfølgelig heller ikke er interesseret i, at danskere ikke kan rejse ud og arbejde i udlandet. Der er en meget, meget vigtig værdi for vores arbejdsmarked, at det er åbent, og at folk er velkomne, men det skal død og pine være på danske løn- og arbejdsvilkår, særlig når det er danske skattekroner, der betaler for det. Det er det, der er afgørende for mig og ikke nationaliteten.

Kl. 14:06

Første næstformand (Bertel Haarder):
Bent Bøgsted.

Kl. 14:06

Bent Bøgsted (DF):

Jo, men det er da rigtigt nok; vi synes også, at der skal være nogle ordnede forhold, det er slet ikke det, der er problemet. Men regeringen har jo også talt om, at vi med disse udbud skal sikre danske arbejdspladser. Der kommer der bl.a. de her store vækstpakker – man sikrer, at der nu er så og så mange, der kommer i beskæftigelse – og der ville det jo være rart, hvis det var danske job, altså hvis det var danskere, der kom i job. Så kan jeg se, at ministeren for landdistrikter, har udtalt, at det selvfølgelig er noget, der kræver, at de har kvalifikationer.

Der vil jeg med hensyn til de danskere, som kunne have en mulighed for at komme i arbejde der, spørge: Hvis det nu viser sig, at de ikke har kvalifikationer, er det så sådan, at man i regeringen har nogle planer for, at det er noget, man vil kigge på? Er man så klar til at sætte ind med noget efteruddannelse, sætte ind med en hjælp til de danskere, der muligvis kan få et arbejde på Femern Bælt, men som i den forbindelse mangler noget opkvalificering? Er man klar til, at man kan begynde med at sætte ind for at hjælpe dem, så de kan være klar til Femernforbindelsen i 2015?

Kl. 14:07

Første næstformand (Bertel Haarder):
Ordføreren.

Kl. 14:07

Ane Halsboe-Larsen (S):

Ja, det er vi fuldstændig klar til at gøre, og der er der også tale om, at det er noget, som vi på regeringsniveau er i fuld gang med at se på i et tæt samarbejde med de folk, der sidder og arbejder på det, der er i forhold til Femernforbindelsen. Det er rigtigt, at det ville være rart, hvis der kom danske arbejdspladser ud af det her, men jeg kommer aldrig nogen sinde til at synes, at vi skal ansætte en dansker, hvis der i lige konkurrence er en udlænding, der er dygtigere. Der er det fuldstændig op til bygherren, sådan skal det være. Men det skal foregå ud fra en fair konkurrence. Vi skal i hvert fald sikre, at der ikke er nogen danskere, der går glip af at få arbejdet, fordi der er nogen, der underbyder lønnen, og som gør det til en lavere pris, end hvad der er gældende spilleregler på det danske arbejdsmarked. Det er det, der er fuldstændig afgørende for mig: Det skal være på overenskomstmæssige løn- og arbejdsvilkår. Derfra må det være op til bygherren selv at beslutte, hvem der så skal udføre arbejdet.

Første næstformand (Bertel Haarder):

Joachim B. Olsen for en kort bemærkning.

Kl. 14:08

bejdsvilkår, og også for at høre, om man kan sikre, at det bliver danskere, der bliver ansat i det byggeri. EU sikrer, at projekter i hele EU skal sendes i udbud i hele EU. Det er noget, vi nyder rigtig godt af i Danmark, fordi vi jo lever at sælge varer og tjenester til især Tyskland og andre af vores nærmarkeder, men også hele EU. Derfor er det jo et meget vigtigt princip, at andre lande i EU så også får lov at byde på Femern, ligesom vi får lov at byde på alle mulige opgaver i andre EU-lande.

Kl. 14:08

Joachim B. Olsen (LA):

Jeg vil gerne spørge helt enkelt: Bidrager østeuropæisk arbejdskraft i Danmark positivt eller negativt til de offentlige finanser?

Kl. 14:08

Derfor kan vi ikke sikre, at det ikke bliver et tysk firma eksempelvis, der vinder udbuddet. Det kan vi ikke sikre, og jeg synes heller ikke, at vi har interesse som land i at begynde at lave regler, der gør, at man kan sige, at det skal være et firma i ens eget land, der vinder en opgave, for vi tjener altså rigtig mange penge på at vinde opgaver i andre lande.

Kl. 14:08

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Ane Halsboe-Larsen (S):

Der er en lang række østeuropæiske arbejdere, der er i Danmark, som gør et rigtig godt stykke arbejde, og som betaler den skat, de skal, og som bidrager positivt. Der er også, desværre, en række eksempler på, at særlig udenlandske virksomheder, der tager medarbejdere med op, gør det på skjulte vilkår, ikke registrerer i RUT, som de skal, og dermed heller ikke betaler den moms og skat, de skal. Det her er ikke nogen sort-hvid diskussion. Vi har den her diskussion, fordi der er nogle problemer på det danske arbejdsmarked. Jeg ønsker ikke at generalisere og sige, at alle østeuropæere er et onde for det danske arbejdsmarked, fordi det er på ingen måde det, jeg har af holdning.

Kl. 14:09

Det, vi til gengæld kan sikre, er at sætte ind i udbudsmaterialet, at de ansættelsesvilkår, der skal være gældende, skal være danske ansættelsesvilkår, danske regler om arbejdsmiljø, danske regler om løn, og det er meget vigtigt for regeringen at få ind, så vi ikke får social dumping på det her projekt. Det er det, som det her forslag til vedtagelse lægger op til, altså at vi skriver ind i udbudsmaterialet, at vi skal følge de konventioner og de regler, der er, og det kan vi støtte fra Det Radikale Venstres side.

Kl. 14:11

Første næstformand (Bertel Haarder):

Joachim B. Olsen.

Kl. 14:09

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til den radikale ordfører. Så går vi til SF's ordfører, hr. Jonas Dahl.

Kl. 14:12

Joachim B. Olsen (LA):

Jeg vil bare gerne have et helt enkelt svar. Bidrager østeuropæisk arbejdskraft i Danmark positivt eller negativt til de offentlige finanser? Det er et enkelt spørgsmål, og jeg beder bare om et enkelt svar, for der er et enkelt svar på det spørgsmål. Det er et overordnet spørgsmål.

Kl. 14:09

(Ordfører)

Jonas Dahl (SF):

Tak for det. Jeg synes, det er en interessant debat, vi har i dag, og jeg vil også gerne kvittere for, at forespørgerne for Dansk Folkeparti har rejst den. Jeg har også gravet lidt i arkiverne i forhold til nogle af de debatter, der har været på lignende områder tilbage i tiden. Jeg har bl.a. fundet frem til B 73 fra folketingssamlingen 2008-09, som jeg egentlig synes rummer mange af de diskussioner, som vi har i dag. Det er et beslutningsforslag, der blev fremsat af SF. Jeg var helt i tvivl om, om der var nogle af forslagsstillerne tilbage.

Men for mig at se er en anden ting, som vi har overset lidt i den her debat i dag, sådan set den del, der ligger i finanslovaftalen mellem regeringspartierne og Enhedslisten. For en del af de ting, der fremgår af dagens debat også i forhold til den øgede brug af arbejdsklausuler, er sådan set en del af den aftale, der er lavet om finansloven mellem regeringspartierne og Enhedslisten, hvoraf det fremgår – og jeg vil gerne citere fra aftalen under afsnittet om øget brug af arbejdsklausuler:

Den danske model bygger bl.a. på, at arbejde i Danmark udføres på danske løn- og ansættelsesvilkår. Det offentlige har i den forbindelse en særlig rolle i forhold til at sikre, at der ikke benyttes underbetalt udenlandsk arbejdskraft ved udførelse af bygge- og anlægsprojekter.

Det synes jeg sådan set meget godt rummer den debat, vi har i dag, og det understreger jo også med al tydelighed, at der faktisk er sket nogle ganske markante ændringer efter regeringsskiftet sidste år. Nu bevæger vi os faktisk i en retning, hvor vi sætter fokus på, at det skal foregå på nogle ordentlige løn- og ansættelsesvilkår. Jeg tror ikke, at der er nogen, der har forestillet sig, at vi skal stå og tjekke folks pas for at se, om de arbejder det ene eller det andet sted, men det skal foregå under ordentlige forhold. Det vil sige, at det skal foregå på en sådan måde, at man respekterer de danske løn- og ansættelsesvilkår.

Det er jo sådan set også det, der er til diskussion i dag, når vi ser helt specifikt på hele debatten om Femern Bælt. Jeg synes egentlig, at noget af det, der faktisk rækker videre frem, er finanslovaftalen,

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 14:09

Ane Halsboe-Larsen (S):

Det enkle svar er, at det er der en stor gruppe østeuropæiske arbejdere, der gør. Der er også nogle problemstillinger indbygget i det at have udenlandsk arbejdskraft i Danmark, hvis det ikke foregår efter de regler, vi har på det danske arbejdsmarked, og i særlig grad hvis det foregår for skatte kroner og der ikke bliver betalt moms og skat.

Kl. 14:09

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til ordføreren. Så går vi videre til næste ordfører, der er den radikale ordfører, hr. Andreas Steenberg.

Kl. 14:09

(Ordfører)

Andreas Steenberg (RV):

Femern Bælt-forbindelsen er selvfølgelig et meget, meget stort projekt, historisk stort projekt, og der er mange mennesker, der skal ansættes for at lave den tunnel og også de mange landanlæg, der skal laves.

Derfor har Dansk Folkeparti rejst den her forespørgsel for at høre, hvad man vil gøre, for at det arbejde foregår på ordentlige ar-

som netop siger, at det her i øvrigt skal gælde for en lang række andre projekter. Det er ikke kun et spørgsmål om Femern Bælt. Det er et spørgsmål om, at vi skal have en ambition om, at når det offentlige og dermed staten laver store udbud og sætter ting i gang – og det gælder ikke bare i ministerierne, hvor man også tidligere har skullet respektere ILO-konvention nr. 94 – så er der en forventning om, at der nu rent faktisk heller ikke i de underudbud, der kan være, er en decideret underbetalt udenlandsk arbejdskraft, men at det respekteres, at arbejdet udføres på danske løn- og ansættelsesvilkår. For mig at se er det det helt afgørende skridt i den rigtige retning.

Så er det jo positivt, at der har været bred opbakning til den aftale, som så er et led i Femern Bælt-aftalen, hvor det nu er lykkedes at få det ind. Vi har også været mange, der i dag har forsøgt at tage æren for det, men det helt afgørende i det længere perspektiv er trods alt, at vi i fremtidige projekter netop får sat fokus på, at vi nu får gjort op med underbetalt udenlandsk arbejdskraft, som på den måde kan være med til at undergrave store dele af det danske arbejdsmarked. Der synes jeg faktisk at vi med finanslovaftalen har taget et stort skridt i den rigtige retning.

Med de faldne bemærkninger vil jeg blot sige, at vi selvfølgelig bakker op om forslaget til vedtagelse. Jeg synes sådan set, at det er rigtig positivt, og det gælder ikke mindst den sidste sætning, som lyder:

»Folketinget er enig i, at samme fremgangsmetode anvendes ved fremtidige offentlige udbud.«

Det er faktisk et stort skridt, også i forhold til, hvad der skete under den tidligere VK-regering.

Kl. 14:15

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Der er en kort bemærkning fra hr. Bent Bøgsted, Dansk Folkeparti.

Kl. 14:15

Bent Bøgsted (DF):

Tak. Jeg vil godt lige spørge hr. Jonas Dahl, om ikke han mener, at det her vil komme til at danne præcedens ved fremtidige udbud, altså at man vil kopiere det fra Femern Bælt, når man skal have lavet nogle større udbud fra statens side, bl.a. på transportområdet, men også på andre områder, hvor der kommer større udbud – altså, om man vil se på: Hvordan har det her virket? Hvad er det, der er skrevet ind her? Det er det ene, jeg vil spørge om.

Så vil jeg spørge, om ikke man på forhånd kan regne med – det tror jeg egentlig vi alle sammen er klar over – at det fra starten af sorterer en hel del entreprenører fra rundtomkring, der ellers ville have budt ind med underbetalt arbejdskraft, fordi de ikke kan gå så langt ned i deres bud, når de byder ind på en opgave, fordi de skal tage hensyn til de arbejds-klausuler.

Kl. 14:16

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Ordføreren.

Kl. 14:16

Jonas Dahl (SF):

Jeg tror, det er helt afgørende, at dem, der i givet fald byder ind på de her store opgaver, selvfølgelig respekterer den danske lovgivning og de danske aftaler og ikke mindst det danske aftalesystem. Det synes jeg der er en lang række eksempler på ikke er sket, så man kan da håbe på, at det her danner præcedens.

Men jeg har faktisk endnu større tiltro til, at den del, der faktisk ligger i finanslovaftalen, som regeringspartierne har indgået sammen med Enhedslisten, faktisk for alvor vil være med til at løfte det. Og der må man bare erkende – og jeg er glad for, at Venstre nu er blevet omvendt, og det var også det, der fremgik af debatten tidligere i dag, altså at Venstre nu anerkender, at det er fint at tage et skridt i den

rigtige retning – at det ikke just var sådan i de 10 år, hvor der var borgerligt styre, at det gik helt i den retning i forhold til at sikre den her del.

Så jeg sætter i den grad min lid til, at den finanslovaftale, vi nu har indgået med Enhedslisten, for alvor kan være med til at løfte den her debat, således at vi fremadrettet kan undgå, at der udføres arbejde, som ikke sker på danske løn- og ansættelsesvilkår.

Kl. 14:17

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

En kort bemærkning fra hr. Bent Bøgsted.

Kl. 14:17

Bent Bøgsted (DF):

Nu var det ikke lige det, jeg spurgte om. Jeg spurgte, om ordføreren ikke troede, at det kunne danne præcedens for de andre store offentlige udbud, der kommer fra staten eller andet, det kunne også være i regionerne og kommunerne – altså, at det kunne være med til at danne præcedens, så man ville se på, hvordan de her arbejds-klausuler er lagt ind i forbindelse med Femern Bælt, og at man ville se på de virkninger, det har, og at det så ville blive bygget ind i andre offentlige udbud.

Kl. 14:18

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Ordføreren.

Kl. 14:18

Jonas Dahl (SF):

Jeg tror desværre, det kommer meget an på, hvilken regering der sidder. Jeg må indrømme, at jeg ikke har den store tiltro til, at en Venstre-Konservativ-regering – jeg vil egentlig gerne kvittere for, at Dansk Folkeparti har nogle positive tanker om det her – støttet af Liberal Alliance vil gå særlig langt med det her. Det er jeg ærlig talt noget tvivlende over for, hvis jeg skal sige det, som det er.

Jeg har sådan set mere tiltro til, at det flertal, der sidder nu – også med de positive ting, der er kommet fra Dansk Folkeparti på det her område – faktisk vil være med til at løfte den her debat, således at det ikke bare bliver en debat, men netop også bliver implementeret. Derfor synes jeg da også, det er interessant at bide mærke i, at sundhedsministeren netop har været ude at sige, at når vi nu sætter gang i de her store sygehusbygninger, er det også vigtigt, at regionerne selvfølgelig også følger op på det her, således at vi ikke alene sikrer os, at underleverandørerne følger danske løn- og ansættelsesvilkår, men også, at regionerne også følger op på det her. Det synes jeg er udtryk for, at regeringen faktisk tager den her problemstilling meget alvorligt, og at det ikke kun er transportministeren, som vi nu har debatten med i dag, men at det faktisk er hele regeringen, der tager den her problemstilling alvorligt.

Derfor er det også afgørende, at det er blevet indføjet i den del af finanslovaftalen, som regeringspartierne har indgået sammen med Enhedslisten. Det er for mig at se det, der bliver helt afgørende, hvis vi fremadrettet skal sikre fornuftige løn- og ansættelsesvilkår, når vi laver større kontrakter.

Kl. 14:19

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Så er der ikke flere korte bemærkninger. Tak til ordføreren. Den næste ordfører er hr. Henning Hyllsted, der er ordfører for Enhedslisten.

Kl. 14:19

(Ordfører)

Henning Hyllested (EL):

Også jeg vil godt takke Dansk Folkeparti for, at vi endnu en gang får mulighed for at diskutere aspekter i forhold til løndumping og social dumping. Jeg kan dog ikke dy mig for at nævne, at jeg måske nok synes, at det er som at sparke åbne døre ind. Det vil jeg jo også gøre med henvisning til noget af det, der allerede er sagt her fra talerstolen af de tidligere ordførere.

Jeg har selv haft lejlighed til at spørge om det, og jeg har også fået svar fra Transportministeriet og transportministeren. På spørgsmål nr. 994 fik jeg et, vil jeg tillade mig sige, overraskende konkret og godt svar, fordi det jo klart sagde, at Transportministeriet ville gøre gældende og ville kræve af Femern A/S – jeg forstod, at det er Femern A/S også helt med på – at der i de udbudsdokumenter, som skal udarbejdes til sin tid, vil blive stillet krav til løn- og arbejdsforhold, og at man også vil påse, at al national lovgivning, som jo også spiller ind på arbejdsmarkedet, bliver efterlevet. Det er spørgsmål om maksimal arbejdstid, ferie og arbejdsmiljø i det hele taget.

Med hensyn til lønforholdene afgøres de her i landet, og det ved vi jo, af de parter, der er på arbejdsmarkedet, men man har jo klart en henvisning til ILO-konvention nr. 94, som også andre har nævnt, om de her arbejdsklausuler i offentlige kontrakter. Det betyder altså, at Femern A/S vil indføre det i udbudsvilkårene, og der vil også blive lavet en klar henvisning til de kollektive overenskomster på området, altså at man her følger sædvanlige løn- og arbejdsforhold.

Det, som jeg synes er rigtig godt i det svar fra Transportministeriet, er, at jeg kan læse, at man samtidig vil sørge for, at der sker en løbende kontrol af, at arbejds- og lønforhold så faktisk også bliver overholdt. Man skriver, at man vil opstille modeller for overvågning af det. Det vil vi selvfølgelig følge meget nøje og sørge for, at det bliver nogle rigtig gode modeller. Men jeg synes, at det er rigtig godt, at man her slår fast, at der bliver foretaget en kontrol. Vi kan sagtens forestille os, at man indbyder fagforeningerne til at være med til den kontrol. Det foregår allerede i dag rundtomkring på byggepladserne, og det ville være oplagt at gøre det også i forbindelse med Femernprojektet.

Jeg vil også godt sige, at det – ud over at jeg har fået et rigtig godt svar på et spørgsmål, jeg har stillet – som ordføreren for SF gør en del ud af, jo er rigtigt, at der også i finanslovaftalen, der er indgået mellem regeringen og Enhedslisten, er et helt afsnit, der handler om initiativer mod social dumping og øget brug af arbejdsklausuler. Her gøres der klart opmærksom på, at det offentlige har en særlig forpligtelse, og at vi også, som transportministeren var inde på, fjerner den her tærskelværdi, så det nu er alle statslige myndigheder, der ved alle udbud skal sørge for, at de her arbejdsklausuler bliver skrevet ind i udbudsdokumenterne. I nogle af de aftaler, vi har lavet, er Femern A/S, DSB, Banedanmark og en hel række andre statslige selskaber direkte nævnt. Det synes jeg er rigtig godt.

I finanslovaftalen er der også henvist til, at man skal gøre en indsats over for kommunerne og regionerne, så de også kommer med i samme omfang, som staten nu er forpligtet til. Det synes vi er rigtig godt. Man kan nemlig i den her forbindelse spørge: Hvad med de tidligere byggerier? Hvad med metrobyggeriet? Der var de arbejdsklausuler ikke indbygget, og det er jo grunden til, at man i dag har problemer med, at der render underbetalt arbejdskraft rundt på f.eks. metrobyggeriet. Jeg vil sige, at der i den aftale, der er lavet om Femern – nu har jeg lige løbet den igennem – er der altså ikke en lyd om arbejdsklausuler, overhovedet. Det kunne man måske passende have indføjet dengang.

Men jeg vil som en afsluttende bemærkning sige, at der er rigtig meget at glæde sig over. Der er rigtig meget at glæde sig over i forbindelse med vores aftale om arbejdsklausuler, som jo følger sig til den række tiltag mod social dumping, som vi nu har gennemført ad

to omgange, i to finanslovaftaler mellem regeringen og Enhedslisten. Så vi synes faktisk, at der er sket noget. Vi synes faktisk, at der er grund til at rose regeringen på det her felt. Det er ikke store skridt, vi tager ad gangen, men vi tager dog nogle skridt, som ikke er blevet taget i de sidste 10 år, og vi ser da også miseren af det på byggepladser i forbindelse med cabotagekørsel osv.

Vi er selvfølgelig slet ikke i mål. Vi mangler f.eks. hele spørgsmålet om kædeansvar. Der ved vi godt, at vi render ind i EU. Det er ikke vores problem. Det er i høj grad regeringens problem. Der vil vi blive ved med at presse på. Men selv om der i de her aftaler står noget om, at arbejdsklausuler gælder både for hovedentreprenører og underentreprenører, ville det jo være rart, hvis man kunne gå til hovedentreprenøren og sige: Det er dit ansvar. Det er vi ikke i mål med, men vi glæder os over, at vi er kommet et godt stykke ad vejen, også med de aftaler om arbejdsklausuler, som nu gør sig gældende, og som kommer til at gælde for Femern A/S.

Kl. 14:25

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak til ordføreren. Det er hr. Joachim B. Olsen som ordfører for Liberal Alliance.

Kl. 14:25

(Ordfører)

Joachim B. Olsen (LA):

På vegne af hr. Leif Mikkelsen skal jeg holde denne ordførertale.

Arbejdskraftens og varenes frie bevægelighed er en kilde til velstand. Det er en kilde til velstand, fordi det sikrer, at ressourcerne bliver brugt rationelt, og det kommer alle til gode. Når en dansker f.eks. køber en T-shirt produceret i Indien, skyldes det, at det er for dyrt at producere T-shirts i Danmark. Hvis politikerne herinde havde valgt at holde T-shirts produceret i Indien ude af Danmark for at beskytte T-shirt-producenterne i Danmark, skulle danskerne betale mere for en T-shirt. Dette ville medføre, at de ville have færre penge til forbrug af andre varer. De ville have færre penge til investeringer, de ville have færre penge til opsparing, som er fremtidigt forbrug eller investeringer. Det ville altså have kostet danske arbejdspladser i andre brancher både på kort og langt sigt.

Den samme mekanisme gør sig gældende, når det handler om arbejdskraftens frie bevægelighed. Når en dansker hyrer en håndværker fra Polen til at renovere sit hus, og den polske håndværker gør det til to tredjedele af prisen, har danskeren flere penge tilovers til forbrug af andre varer. Måske bruger han de penge til at købe et B&O-fjernsyn, måske bruger han pengene til at købe aktier i en dansk virksomhed, måske bruger han pengene til at købe andre serviceydelser, som skaber arbejdspladser i Danmark.

I den offentlige politiske debat bliver indvandring af arbejdskraft fra Østeuropa ofte fremstillet som et problem. Det bliver fremstillet som en trussel mod danske arbejdspladser. Men det er en meget grov forenkling. Dansk Industri foretog i 2011 en beregning, som viste, at en bruttoindvandring af østeuropæisk arbejdskraft på 5.000 personer om året bidrager til at forbedre de offentlige finanser med mellem 1,7 og 4,2 mia. kr.

Femern Bælt-forbindelsen er et kæmpemæssigt infrastrukturprojekt, og der vil i sagens natur være behov for arbejdskraft til at udføre byggeriet. Hvem der skal udføre arbejdet, og hvordan det skal udføres, vil blive afgjort i udbudsprocessen. Her vil allerede eksisterende EU-regler gøre sig gældende.

Generelt gælder det jo for statslige udbud, at de skal overholde EU-retten. Samtidig er udstationeringsdirektivet gældende, hvilket gør, at der er regler for maksimal arbejdstid, minimal hviletid, antal feriedage osv. Da Femern Bælt-forbindelsen netop skal overholde de i forvejen gældende EU-regler, mener vi ikke, at der er grund til at gøre yderligere for at overvåge løn- og arbejdsvilkår, som ministeren tidligere har foreslået. Liberal Alliance mener, at de nuværende mu-

ligheder er tilstrækkelige, og faktisk kan yderligere overvågning af arbejdsvilkårene tendere til chikane af arbejdsgiverne.

Jeg kan forstå, at man bl.a. fra Socialdemokraternes side ønsker at indsætte arbejdsklausuler i udbudsmaterialet. Det mener vi i Liberal Alliance er at gå for langt. Der er via udstationeringsdirektivet allerede minimumsstandarder på en lang række områder, og hvis man vælger at indsætte arbejdsklausuler i udbudsmaterialet, vil man jo gå længere end de i forvejen gældende regler. Det mener vi ikke er særlig smart. En ting er, at arbejdsklausuler vil fordyre projektet for arbejdsgiverne, fordi man vil have særlige regler i udbudsmaterialet. Derudover vil man også med arbejdsklausuler skabe et yderligere bureaukrati i hele udbudsprocessen, da man jo bl.a. kan stille krav om, at virksomheder skal oprette praktikpladser. I vores optik må det være sådan, at virksomhederne selv kan finde ud af at ansætte de medarbejdere, herunder lærlinge, som de har brug for både nu og i fremtiden. Arbejdsklausuler vil i sidste ende betyde, at projektet bliver dyrere, og omkostningerne vil i sidste ende blive hældt over på de danske skatteydere. Konsekvensen vil blive et velstandstab for den enkelte og for samfundet som helhed. Tak.

Kl. 14:29

Tredje næstformand (Marianne Jøved):

Der er ikke nogen korte bemærkninger... Jo, der er kommet en kort bemærkning nu fra fru Ane Halsboe-Larsen, Socialdemokraterne.

Kl. 14:29

Ane Halsboe-Larsen (S):

Mange tak for det. Tak til ordføreren for befriende ærlig tale. Det er forfriskende at diskutere, når man tør sige, hvad man reelt mener. Jeg har et forholdsvis enkelt spørgsmål, nemlig om ordføreren og ordførerens parti, Liberal Alliance, ville se det som en styrkelse af det danske arbejdsmarked og en værdi for os som samfund, hvis man gik ad den vej, at man åbnede for udenlandske overenskomster i Danmark.

Kl. 14:29

Tredje næstformand (Marianne Jøved):

Ordføreren.

Kl. 14:29

Joachim B. Olsen (LA):

Det er jo en kompliceret debat. Det, som der er en værdi i, er, at arbejdstagere og arbejdsgivere frit kan indgå aftaler. Det, at de altså helt frivilligt indgår aftaler, er det, der gør, at ressourcerne bliver brugt optimalt, at velstanden i øvrigt bliver spredt, ikke bare i Danmark, men i Europa. Det gør, at de andre lande får mulighed for at komme op på et højere velstandsniveau og købe varer af os, som vi har en komparativ fordel i at producere. Det er sådan, man i hvert fald siden industrialiseringen har opnået en højere og højere velstand, som har løftet milliarder af mennesker ud af fattigdom. Så det er en rigtig god idé på sigt at have det her med, at arbejdskraft og aftaler kan indgås frivilligt mellem parterne.

Når det så er sagt, er det jo ikke sådan, at vi står og siger, at lovgivning, som er vedtaget herinde, ikke skal overholdes, for det skal lovgivning. Det er også vigtigt at slå fast, at løndannelsen ikke finder sted, fordi der er nogle fagforeninger, der siger, hvad folk skal have i løn. Løndannelsen er først og fremmest og i hvert fald for 98 pct.s vedkommende en konsekvens af, at en arbejdstager har en vis produktivitet. En arbejdsgiver vil aldrig betale for en arbejdskraft, som er for dyr i forhold til produktiviteten, og en arbejdstager vil altid gå et andet sted hen til en anden arbejdsgiver, hvor hans produktivitet vil blive belønnet, for der er jo også konkurrence om arbejdskraften mellem arbejdsgivere.

Kl. 14:31

Tredje næstformand (Marianne Jøved):

Der er en kort bemærkning fra hr. Henning Hyllested. (Joachim B. Olsen (LA): Nej, vi skal lige have Ane Halsboe-Larsen også, hun vil gerne til igen). Undskyld, det er rigtigt, der en gang til med en kort bemærkning til ordføreren.

Kl. 14:31

Ane Halsboe-Larsen (S):

Tak for det. Og tak for bemærkningerne. Det er en ret interessant, og som ordføreren selv siger, kompleks diskussion. Jeg er ikke sikker på, at jeg helt opfattede, hvorvidt ordføreren mener, at man bør åbne for udenlandske overenskomster i Danmark. Hvis ordføreren svarede det, så beklager jeg. Men jeg kan så måske bede om at få et uddybende svar.

Kl. 14:32

Tredje næstformand (Marianne Jøved):

Ordføreren.

Kl. 14:32

Joachim B. Olsen (LA):

Jeg prøvede sådan set bare på at uddybe det generelt ved at sige, at det her med, at arbejdstagere og arbejdsgivere frivilligt kan indgå aftaler synes vi er en god idé. I dag er det jo allerede sådan, at en arbejdsgiver kan ansætte folk, uden at de er på overenskomst. Det er jo sådan set fuldt lovligt i dag. Det er noget af det, der er rigtig godt ved Danmark, og jeg må rose også Socialdemokraterne, ja, hele Folketinget og politikere generelt, for at blande sig uden om arbejdsmarkedet, sådan at det er muligt for arbejdstagere og arbejdsgivere frit at indgå aftaler, også selv om der slet ikke er nogen overenskomst.

Men jeg sagde det her med lønnen for at sige, at det, der er afgørende for, hvad folk får i løn, er, hvor produktive de er. Man kan ikke forestille sig, at en arbejdstager, som har en produktivitet på højde med en dansk arbejdstagers, vil arbejde til en mindre løn, i hvert fald ikke på lang sigt. På lang sigt er det produktiviteten, der afgør, hvad for en løn man får. Derfor er hele diskussionen omkring overenskomster sådan lidt underlig, det er ikke det, der i sidste ende afgør, hvad for en løn folk får.

Kl. 14:33

Tredje næstformand (Marianne Jøved):

Så er fru Anne Halsboe-Larsens spørgetid ude. Den næste korte bemærkning er fra hr. Henning Hyllested, Enhedslisten.

Kl. 14:33

Henning Hyllested (EL):

Det er lidt i forhold til, at ordføreren jo henviser til rapporten fra Dansk Industri. Sådan som jeg har læst den, eller i hvert fald nogle af dens forudsætninger, tager den rapport udgangspunkt i, at der så at sige er tale om indvandring og aflønning af arbejdskraft i overensstemmelse med DI's egne overenskomster på området. Når vi snakker indvandring og bl.a. østeuropæisk arbejdskraft på de danske arbejdspladser, taler vi også i høj grad om sort arbejdskraft, arbejdskraft, der ikke betaler skat, arbejdskraft, der aflønnes under overenskomsten, især hvad angår dem, der arbejder her, om jeg så må sige, illegalt eller i hvert fald ikke betaler skat osv. Der er jo tale om mørke tal. Der er faktisk ingen, der kender omfanget. Men hvad får det af betydning, vil jeg spørge ordføreren? Det betyder da i hvert fald, at der jo er danskere, at der jo er dansk arbejdskraft, der går ledig. Der er arbejdsløse. De har sådan rundt regnet fået halveret deres indkomst. Det giver ikke et øget forbrug. Og hvis der så samtidig betales under overenskomsten til den arbejdskraft, som har erstattet dem,

som går ledige, så giver det også et mindre forbrug, end man ellers ville have haft. Det bidrager vel ikke til omsætningen i samfundet, om jeg så må sige.

Kl. 14:38

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Jeg skal minde om, at taletiden er 1 minut.

Så er det ordføreren.

Kl. 14:35

Joachim B. Olsen (LA):

Der er ligesom to ting. Der er det økonomisk-teoretiske i, hvordan velstand spredes. Man kan sagtens økonomisk argumentere for, at så længe folk indgår frivillige aftaler om at løse arbejdsopgaver, så sparer dem, der køber ydelsen, nogle penge, og de penge bliver brugt til andet forbrug nogle andre steder. Det gør de før eller siden. Men så er der jo det rent juridiske i det. Og der vil jeg da helt klart slå fast, at man skal overholde den lovgivning, der er i Danmark, og man skal betale den skat, der er i Danmark. Det er sådan et helt normalt princip, når man er liberal. Selvfølgelig skal lovgivningen overholdes.

Kl. 14:35

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

En kort bemærkning fra hr. Henning Hyllested.

Kl. 14:36

Henning Hyllested (EL):

Det glæder mig selvfølgelig, at ordføreren er helt opsat på, at man skal overholde gældende lovgivning bl.a. på arbejdsmarkedsområdet. Skal jeg forstå det sådan, at ordføreren ikke er enig i, at man nødvendigvis skal overholde gældende overenskomst? Hvorfor har det ikke samme gyldighed og værdi? Det er trods alt frivillige aftaler indgået mellem arbejdsmarkedets parter efter ønske fra de selv samme parter, som gerne selv vil have lov til, fordi de føler, at de faktisk er bedst til det, at aftale, hvordan aflønningen bl.a. skal være på arbejdsmarkedet. Hvorfor har det ikke helt samme gyldighed, hvorfor skal det ikke overholdes, vil jeg spørge ordføreren.

Kl. 14:36

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Ordføreren.

Kl. 14:36

Joachim B. Olsen (LA):

Hvad angår overenskomster, så er det jo aftaler, som er blevet indgået frivilligt mellem parter på et arbejdsmarked, mellem nogle arbejdsgiverorganisationer og nogle arbejdstagerorganisationer. De bestemmer, hvad overenskomsterne er. Så er der nogle mennesker, som vælger at stå uden for det system, både arbejdstagere og arbejdsgivere, og de kan så indgå nogle andre aftaler. Det mener jeg at de bør være frie til at kunne gøre. Det er sådan set det enkle svar på det. Sådan må det jo være. Altså, frie mennesker må kunne indgå de aftaler, de skal holde. Når de indgår aftaler, har man sådan et system, der afgør, om de aftaler bliver brudt, men så er der jo også nogle mennesker, som står uden for det system, og de skal også frit kunne indgå aftaler.

Kl. 14:37

Kl. 14:37

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Der er ikke flere korte bemærkninger. Tak til ordføreren. Den sidste ordfører i rækken er hr. Mike Legarth, Det Konservative Folkeparti.

(Ordfører)

Mike Legarth (KF):

Tak, fru formand. Femernforbindelsen er jo en meget, meget stor byggeopgave og fra Det Konservative Folkepartis side ønsker vi selvfølgelig, at danske virksomheder og danske arbejdspladser kommer til at fylde mest muligt, og at vi i Danmark får mest muligt ud af den store danske investering, vi har lavet. Vi skal selvfølgelig huske, at pengene kommer fra danske skatteydere, der har indbetalt til statskassen.

Derfor føler vi os også forpligtet til at gøre det så attraktivt og så godt som overhovedet muligt for danske virksomheder og danske arbejdspladser. Men det skal selvfølgelig være under hensyn til den lovgivning og de regler, der gælder, på samme måde som vi selvfølgelig til enhver tid følger de spilleregler, der er.

Lad mig for en ordens skyld bekræfte, at vi i Det Konservative Folkeparti ser med tilfredshed på, at Femern A/S er blevet pålagt at overholde ILO-konvention nr. 94 om arbejdsklausuler i offentlige kontrakter; en konvention, som Danmark allerede tilsluttede sig i 1955.

Jeg konstaterer også, at der på finansloven er afsat midler til at sikre overholdelse af disse konventioner. Med de kommende anlægsarbejder på den faste forbindelse over Femern Bælt vil Femern A/S indføre en betingelse i udbudsdokumenterne, der pålægger både entreprenører og deres underentreprenører at sørge for, at ansatte, der arbejder i Danmark, skal sikres vilkår, der ikke er mindre gunstige end dem, der bl.a. gælder i henhold til kollektiv overenskomst for arbejde af samme art, hvor arbejdet udføres.

Vi er i Det Konservative Folkeparti også enige i den sidste sætning i forslaget til vedtagelse, som vi håber bliver vedtaget, nemlig at samme fremgangsmåde skal anvendes ved fremtidige offentlige udbud. Vi støtter forslaget.

Kl. 14:39

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak til ordføreren. Så er det transportministeren.

Kl. 14:40

Transportministeren (Henrik Dam Kristensen):

På en eller anden måde var det måske slet ikke nødvendigt at gå på talerstolen, for der var jo en bred accept af min tale. Man kan sige, at nødvendighedens lov var der, fordi jeg fik så ubetinget ros fra hr. Henning Hyllested, så det i sig selv måske befordrer, at man går op og takker. Men når jeg nu er her, er det selvfølgelig, fordi jeg også synes, at der skal være mulighed for at kunne få en dialog, og derfor har jeg bare lige et par enkelte præciseringer i forhold til noget af den debat, der har været.

Der er eksempelvis spørgsmålet om, at hvis der kommer arbejdskraft udefra – hvor Kina blev nævnt, men det kunne også være andre steder fra – så skal man jo være klar over, at arbejdskraftens frie bevægelighed kun gælder EU-borgere. Borgere fra tredjelande, eksempelvis Kina, skal have en opholds- og arbejdstilladelse, og der er beskæftigelsesministeren den, der er ansvarlig for reglerne, men her er det et hovedprincip, at den kun gives, hvis det er sådan, at man overholder danske overenskomster. Det er det, der ligesom skal til for at få en arbejdstilladelse.

En anden ting, der har været diskuteret, er: Spænder EU ben for reglerne i det her? Jeg kan kun forsikre om, at vi selvfølgelig vil overholde de EU-regler, der er. Det er jo det, vi gået med til i Danmark, men det er også sådan, at det igen er min kollega fra Beskæftigelsesministeriet, der er ansvarlig for reglerne om eksempelvis udstationering, og jeg har helt klart forstået og er ikke i tvivl om, at det er rigtigt, at brug af arbejdsklausuler er i overensstemmelse med de EU-regler, der gælder inden for beskæftigelsesministerens område.

Så til de diskussioner, der har været her, synes jeg, at man også her kan give et ganske klart svar.

Kl. 14:44

Ellers vil jeg i øvrigt sådan set bare takke, dels for at vi fik debatten, og det synes jeg godt, dels for den debat, der også var her, fordi det, den viser, er, at der er et meget, meget stort flertal i det danske Folketing, som er optaget af, at Femernprojektet bliver til noget. Det er der så nogle forhindringer i forhold til lige p.t., men det overvinde vi forhåbentlig, men også, at når vi skal bygge det store projekt, så er det under nogle forhold, som er ordentlige, fornuftige i forhold til det, vi kender på det danske arbejdsmarked. Så jeg synes, at det har været en god og givtig debat på den måde.

Kl. 14:42

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

En kort bemærkning fra hr. Bent Bøgsted, Dansk Folkeparti.

Kl. 14:42

Bent Bøgsted (DF):

Tak til transportministeren for en god tale om løfter i forbindelse med Femernforbindelsen. Vi vil selvfølgelig følge det med spænding for at se, hvor meget af det der bliver holdt, og hvor meget vi skal gribe yderligere ind i fremtiden.

Jeg har forstået, at grunden til, at transportministeren gik på talerstolen nu, er, at jeg på den måde ville få lejlighed til netop at stille et spørgsmål om det her med EU-retten.

Det er muligt, at svaret allerede findes i et ministersvar, men ellers vil jeg bede ministeren om at oversende bekræftelse på, at de her arbejdsklausuler ikke er i strid med nogen EU-ret, så vi er på sikker grund der. Det vil jeg sætte pris på, for så har vi jo trods alt det på plads, inden vi kommer så langt, at vi skal i gang med Femernforbindelsen. Det ville være en fordel, hvis vi kan sikre os, at så meget som muligt kommer på plads inden.

Kl. 14:43

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Ministeren.

Kl. 14:43

Transportministeren (Henrik Dam Kristensen):

Jeg vil selvfølgelig altid gerne besvare spørgsmål fra hr. Bent Bøgsted, men det var måske nemmere, at det gik direkte til beskæftigelsesministeren, da det er der, ansvaret ligger.

Men ellers kan jeg da videregende det; det var bare sådan en serviceoplysning.

Endelig vil jeg sige til hr. Bent Bøgsted, at vi jo kommer i den situation, at de her ting vil være på plads, når vi til sin tid skal diskutere en anlægslov i Folketinget, og det synes jeg også er godt. Her kan man så i realiteten følge op på, om de intentioner, der har været i debatten her i dag, er blevet til virkelighed. Det skal jeg gøre mit alleryderste for at de bliver.

Kl. 14:44

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Hr. Bent Bøgsted for en kort bemærkning.

Kl. 14:44

Bent Bøgsted (DF):

Jamen det er godt. En anden ting, jeg godt vil spørge om, er det her med praktikpladser i forbindelse med Femernforbindelsen. Der har været nævnt et tal, nemlig at det kunne komme op på 800 pladser, mener jeg det var.

Hvor stor indflydelse kan transportministeren få på oprettelse af de her praktikpladser – eller er det noget, man kun kan opfordre ham til at gøre? Kan der stilles bestemte krav om, at der skal være et bestemt antal praktikpladser?

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Transportministeren.

Kl. 14:44

Transportministeren (Henrik Dam Kristensen):

Det er et af de steder, hvor jeg i dag desværre ikke kan sige noget hundrede procent præcist til hr. Bent Bøgsted. Det tal, vi ligesom opererer med, er nok nærmere 500 end 800, men intentionerne er stærke. Jeg vil sige, at der også er noget juristeri i det her, som vi skal være helt sikre på.

Men målsætningen i regeringen om, at sådan et stort byggeprojekt også skal indeholde praktikpladser, er stærk, og det er den også hos Femern A/S. Jeg vil gerne sige, at det også er mere på sin plads i forbindelse med et projekt, som varer så mange år, som Femernforbindelsen kommer til at vare. Det er jo sværere, hvis man har et projekt, som blot varer et halvt år eller deromkring. Så intentionerne om, at der også i forbindelse med Femernprojektet bliver praktikpladser, er stærke og inderlige, og jeg håber faktisk også, at det ender med at blive resultatet.

Kl. 14:45

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Der er ikke flere korte bemærkninger. Tak til transportministeren.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet ... Undskyld, ordføreren for forespørgerne.

Kl. 14:45

(Ordfører for forespørgerne)

Bent Bøgsted (DF):

Tak, formand. Det er ikke altid nemt at holde styr på regler og ret og den slags.

Jeg vil egentlig bare benytte lejligheden til at takke for en god debat. Det er altid interessant at få en debat om, hvordan man prøver at sikre, at der er ordentlige forhold på det danske arbejdsmarked, især i så stort et projekt som Femern Bælt. Jeg syntes, det var nogle gode løfter, der kom fra transportministeren, og det skal ministeren have tak for. Vi vil i hvert fald i Dansk Folkeparti følge det lidt med spænding for at se, hvordan det udvikler sig, når vi skal i gang med at udmønte Femern Bælt-projektet og vi skal i gang med byggeriet dernede. Det er et af de største projekter på dansk grund. Jeg mindes ikke lige, at vi tidligere har haft et så stort projekt. Storebæltsforbindelsen kommer i hvert fald ikke op på siden af Femern Bælt-forbindelsen. Det er et kæmpestort projekt, som jeg tror vi alle sammen vil følge med spænding.

Vi har haft en rigtig god debat, og jeg vil benytte lejligheden til fra Dansk Folkepartis side at takke for, at der er så stor og bred enighed om vores forslag til vedtagelse her i Folketinget. Det vil også være med til at styrke den minister, der eventuelt sidder der i 2015. Jeg kan selvfølgelig ikke sige, om det er den nuværende transportminister, der gør det. Han siger: Ja, det er det – men nu må vi se, hvordan det går. I hvert fald er det den til den tid siddende transportminister, der har et stærkt mandat fra stort set hele Folketinget. Det må være noget, der kan styrke en minister. Vi er glade for, at vi i Dansk Folkeparti med denne forespørgsel har opnået det, og som jeg ser det, varsler det da en god tid for, hvordan vi fremover skal gebærde os med hensyn til store anlægsarbejder. Vi ser frem til at finde ud af, om regeringen så også vil håndhæve de her regler ved andre store udbud, der kommer. Jeg kunne forstå, at man var i gang i regionerne med sygehusene, så det er noget, vi med spænding ser frem til.

Tak til de partier, der har været med til en bred vedtagelse, og tak for det gode samarbejde.

Forhandling**Tredje næstformand** (Marianne Jelved):

Der er en kort bemærkning til hr. Bent Bøgsted, og det er fra hr. Henning Hyllested, Enhedslisten.

Kl. 14:48

Det næste punkt på dagsordenen er:

14) 1. behandling af lovforslag nr. L 54:

Forslag til lov om ændring af lov om straffeloven. (Ophævelse af straffelovens blasfemibestemmelse).

Af Søren Espersen (DF) m.fl.

(Fremsættelse 02.11.2012).

Kl. 14:50

Kl. 14:48

Henning Hyllested (EL):

Det kan være, jeg kan kaste lidt yderligere lys over spørgsmålet omkring sociale klausuler og spørgsmålet om lærlinge. Fru Rosa Lund fra Enhedslisten har jo også på et tidspunkt spurgt, og igen må jeg sige, at vi har fået et forholdsvis klart svar fra transportministeren – dog ikke så klart som det omkring arbejdsklausulerne. Her i dette svar om lærlingene siger man, at man har en målsætning om 5 pct.s elever – og som transportministeren også gjorde opmærksom på, bliver det i omegnen af 500 lærlinge, man så kan tage ind – men her fremgår det så, at man har problemer med EU og EU-retten og hele spørgsmålet om forskelsbehandling af de firmaer, der så kommer ind. Det er jo værd at følge. Jeg vil bare kaste lys over debatten, og så vil jeg selvfølgelig stille det spørgsmål, jeg skal stille: Hvordan forholder ordføreren sig til det?

Kl. 14:49

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Ordføreren.

Kl. 14:49

Bent Bøgsted (DF):

Det er jo rigtig nok, at det mere var en kommentar, men ret skal være ret.

Det er da spændende at se, hvordan regeringen vil tackle det for den minister, der nu skal styre det område – om det så er transportministeren eller beskæftigelsesministeren, det er måske nok beskæftigelsesministeren, der skal det – og det vil vi følge i Dansk Folkeparti, for det er altid spændende, hvad man kan gøre. Og der, jeg vil le hen med det med de her EU-regler, var, at man skal sikre sig, inden vi kommer i gang med byggeriet, at alt vedrørende EU-regler er på plads, så vi ikke lige pludselig står og siger: Hov, der er noget, der blokerer for, hvad vi kan gøre. Jeg tror da på, og det skal jeg tro på, når ministeren har givet et løfte, at det så også er noget, der bliver holdt, sådan at der bliver arbejdet for at få det på plads inden 2014 eller 2015, eller hvornår det nu er – var det ikke i 2015, det første spadestik skulle tages? – så vi ikke lige pludselig havner i en musefælde.

Kl. 14:50

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Der er ikke flere korte bemærkninger. Så siger vi tak til ordføreren for forespørgerne.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Afstemningen om de fremsatte forslag til vedtagelse vil som nævnt først finde sted på tirsdag.

Forhandling**Tredje næstformand** (Marianne Jelved):

Forhandlingen er åbnet. Det er justitsministeren.

Kl. 14:51

Justitsministeren (Morten Bødskov):

Det lovforslag, som vi nu skal behandle, går, som formanden rigtigt sagde, ud på at ophæve straffelovens § 140 om blasfemi. Efter den paragraf, altså straffelovens § 140, straffes med bøde eller fængsel indtil 4 måneder den, som det hedder, der offentligt driver spot med eller forhåner noget her i landet lovligt bestående religionsamfunds tros lærdomme eller gudsdyrkelse.

De, der er til stede her i salen i dag, vil også vide, at det ikke er første gang, der fremsættes lovforslag om ophævelse af straffelovens bestemmelse om blasfemi. Tværtimod er et sådant forslag eksempelvis blevet fremsat flere gange i perioden 2004-2008. Folketinget har således gentagne gange haft lejlighed til at diskutere, om bestemmelsen skal ophæves eller ej.

Som flere af de tilstedeværende også vil kunne huske, besluttede Retsudvalget faktisk i 2008 efter førstebehandlingen af det seneste forslag om ophævelse af blasfemibestemmelsen at gennemføre en eksperthøring om spørgsmålet. Året efter opfordrede Folketingets Retsudvalg som bekendt justitsministeren til at anmode Straffelovrådet om at afgive en udtalelse om de juridiske konsekvenser af en ophævelse af straffelovens § 140, når rådets planlagte arbejdsprogram i øvrigt ville muliggøre det. Udvalget opfordrede samtidig justitsministeren til at sende Straffelovrådets udtalelse ud i en bred høring og efterfølgende tilsende udvalget høringssvarene og et høringsnotat.

Jeg kan i den forbindelse oplyse, at Straffelovrådet i dette efterår både har afgivet en udtalelse om samtidig pådømmelse af kriminelle forhold – den såkaldte absolut kumulation – og en omfattende betænkning om seksualforbrydelser. Og som jeg for nylig har oplyst over for Folketingets Retsudvalg i mit svar på spørgsmål nr. 160, vil Straffelovrådet herefter gå i gang med at behandle kommissoriet om revision af reglerne om samfundstjeneste m.v. Behandlingen af kommissoriet om de juridiske konsekvenser af en ophævelse af straffelovens § 140 om blasfemi afventer indtil videre behandlingen af kommissoriet, som altså er i gang nu.

Det er regeringens opfattelse, at der ikke på nuværende tidspunkt er behov for en ophævelse af bestemmelsen. Det er i den forbindelse regeringens opfattelse, at yderligere overvejelser af spørgsmålet bør afvente Straffelovrådets udtalelse. Eftersom Straffelovrådet er blevet bedt om at vurdere de juridiske konsekvenser af en ophævelse af straffelovens § 140 og om at vurdere fordele og ulemper ved en eventuel ophævelse af bestemmelsen, er det efter regeringens opfattelse naturligt at afvente Straffelovrådets arbejde. Derfor kan det temmelig sikkert ikke komme som en overraskelse, at regeringen derfor ikke på nuværende tidspunkt kan støtte lovforslaget.

Kl. 14:54

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Der er en kort bemærkning fra hr. Søren Espersen, Dansk Folkeparti.

Kl. 14:54

Kl. 14:56

Søren Espersen (DF):

Tak til justitsministeren. Det var ikke en særlig grundig gennemgang, han kom med, men lad det nu være, for vi ved sikkert nok i forvejen, hvad han ville have sagt.

Må jeg ikke lige spørge, hvorfor Socialdemokratiet har ændret mening om det her. I 2004, mens hr. Mogens Lykketoft, Folketingets nuværende formand, var formand for Socialdemokraterne – det var, lige efter at Ayaan Hirsi Ali havde fået frihedsprisen af Venstre – sagde Folketingets formand:

Det kan ikke nytte, at Venstre som et af Danmarks store demokratiske partier uddeler en pris i anerkendelse af en film, som meget vel kunne blive dømt efter blasfemiparagraffen. Hvis man vil have den karske, fordomsfri diskussion, også af religiøse forestillinger og fordomme knyttet til religion, så er tiden for længst løbet fra blasfemiparagraffen.

Hvad er det, der gør, at Socialdemokratiet i dag ikke længere er enig med den daværende formand, Folketingets nuværende formand?

Kl. 14:55

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Justitsministeren.

Kl. 14:55

Justitsministeren (Morten Bødskov):

Jeg står her på vegne af regeringen og udtaler mig om regeringens holdning til det arbejde, som et enigt Folketing har bedt Straffelovrådet om at iværksætte, og det synes jeg er fair nok at spørge mig om. Hvis man vil høre, hvad Socialdemokratiet mener, synes jeg, man skal spørge Socialdemokratiets ordfører. Så det er det, jeg vil sige om det.

Den generelle opfattelse er den, at blasfemiparagraffen jo ikke er til hinder for, at man kan have en fri og levende debat – ej heller om et trossamfunds tilstedeværelse i det danske samfund; det tror jeg man kan finde masser af eksempler på. Men der er, som jeg var inde på, i blasfemiparagraffen nogle bestemmelser, som gør, at der som sagt er en vis beskyttelse i forhold til eksempelvis spot og forhånelser. Og regeringen finder altså ikke på nuværende tidspunkt, at vi kan støtte forslaget. Og i øvrigt respekterer vi selvfølgelig det arbejde, som vi er blevet bedt af Folketingets Retsudvalg om at iværksætte, nemlig at bede Straffelovrådet se på de juridiske konsekvenser af det her spørgsmål.

Kl. 14:56

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Hr. Søren Espersen for en kort bemærkning.

Kl. 14:56

Søren Espersen (DF):

Jeg kan godt forstå – og det er også fuldstændig korrekt – at justitsministeren ikke her taler på Socialdemokratiets vegne, men på regeringens vegne, men man kan jo alligevel godt spørge, om det så er sådan i det nye regeringssamarbejde, man har indledt med SF og De Radikale, at Socialdemokratiet er kommet i mindretal med den her opfattelse. For det var en klar opfattelse, man havde, inden man kom i regering, som jeg citerede hr. Mogens Lykketoft for, nemlig at man ønskede paragraffen ophævet.

Er det sådan, at man i den her sag som socialdemokrat har måttet bøje sig for ønsker fra SF og Det Radikale Venstre?

Kl. 14:56

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Justitsministeren.

Justitsministeren (Morten Bødskov):

Nu troede jeg, at det, der var til debat, var spørgsmålet om blasfemiparagraffens fremtid og ikke Socialdemokraternes fremtid. Men jeg vil sige, at blasfemiparagraffen har jeg redegjort for regeringens holdning til i den tale, jeg har holdt her. Vi kan ikke støtte lovforslaget, og vi mener, at man bør afvente Straffelovrådets arbejde. Der kommer et grundigt arbejde, det står så at sige i kø efter andre opgaver, og det håber jeg at der er respekt for. Og når det så ligger der, er jeg helt sikker på at der er en ganske udmærket og god grund til, at Dansk Folkeparti får lejlighed til at fremsætte endnu et lovforslag i rækken af de mange, man har fremsat om det her emne tidligere, og hvor konklusionen fra Folketinget i 2008 altså var, at man burde bede Straffelovrådet om at se på spørgsmålet, inden man eventuelt gik videre.

Kl. 14:57

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak til justitsministeren. Den første ordfører i ordførerrækken er hr. Jan E. Jørgensen fra Venstre.

Kl. 14:57

(Ordfører)

Jan E. Jørgensen (V):

Blasfemiparagraffen lever en stille tilværelse. Man har kun i tre tilfælde siden lovens vedtagelse i dens nuværende form i 1930 rejst tiltale for overtrædelse af paragraffen. Siden 1946 har bestemmelsen ikke ført til en eneste domfældelse.

Alligevel har vi diskuteret bestemmelsen flittigt her i Folketinget, senest i maj i år, hvor Liberal Alliance havde fremsat et beslutningsforslag om at ophæve både blasfemibestemmelsen, racismeparagraffen, nogle bestemmelser vedrørende opfordring til terror og forbudet mod æreskrænkende ytringer.

Se, i Venstre er vores udgangspunkt klart. Argumenter skal være frie, fordi de fremmer sandheden. Argumenter skal være frie, fordi de fremmer en oplyst, demokratisk debat. Og argumenter skal være frie, fordi de skal kunne efterprøves, modargumenteres og tilbagevises.

Det betyder dog ikke, at ytringsfriheden kan være absolut. Ikke alle udsagn bidrager til en oplyst debat. Spørgsmålet er derfor, hvordan vi finder den rette balance.

På den ene side skal essentielle værdier som religion, race og seksualitet selvfølgelig nyde beskyttelse, og på den anden side har den politiske debat om disse emner gennem de seneste mange år bidraget til, at vi har flyttet os i en mere liberal retning, netop fordi vi har turdet tage debatten.

Man har haft blasfemibestemmelser før. Og jeg kan oplyse om, at i slutningen af 1800-tallet blev en mand fra Færøerne dømt, fordi han havde tilladt sig at foreslå, at man brugte spæk frem for oblater ved altergang, når man holdt gudstjeneste.

Se, det ville han jo næppe bliver domfældt for at foreslå i dag, fordi vi har flyttet os i debatten. Vi kan have en kritisk og åbenhjertig debat om religion, og sådan skal det også være.

For den væsentligste kamp mod diskrimination skal foregå på frihedens vilkår gennem debat og oplysning. Straffeloven er nemlig ikke et egnet redskab til at påvirke de holdninger, der ligger til grund for intolerance. Derfor er det også vigtigt, at vi fortolker paragraffen indskrænkende. I dag er det kun ytringer, der kan karakteriseres som spot, latterliggørelse og forhånelser, der er omfattet af bestemmelsen, og der skal rigtig meget til.

Anklagemyndigheden har i flere tilfælde afvist at rejse tiltale for overtrædelse af straffelovens § 140, eksempelvis med Rigsadvokatens afgørelse fra marts 2006 i sagen om Jyllands-Postens artikel »Muhammeds ansigt« med bl.a. Kurt Westergaards tegning. Og sidst

anklagesmyndigheden rejste tiltale, var tilbage i starten af 1970'erne, hvor sangerinden Trilles sang om øjet i det høje blev prøvet ved domstolene. Og Trille blev altså frifundet.

Alligevel er det nødvendigt at få specificeret, hvad konsekvenserne af en ophævelse af blasfemibestemmelsen vil være. Jeg vil derfor svare det samme, som jeg svarede for et halvt år siden, da vi sidst havde debatten her i salen, nemlig at vi vil afvente Straffelovrådets udtalelse.

Vi har tidligere været imod en afskaffelse, men vi er klar til at drøfte bestemmelsen igen. Forudsætningen er dog, at man gør det på et oplyst grundlag. Og det er også en forudsætning, at bestemmelsen diskuteres i sammenhæng med racismeparagraffen og i øvrigt også med straffelovens § 139, stk. 2, om usømmelig omgang med genstande, der hører til en kirke.

Det er derfor, vi har anmodet Straffelovrådet om en udtalelse, og det er derfor, vi i Venstre stemmer imod lovforslaget.

Kl. 15:01

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak til ordføreren. Der er ingen korte bemærkninger. Næste ordfører er hr. Ole Hækkerup fra Socialdemokraterne.

Kl. 15:01

(Ordfører)

Ole Hækkerup (S):

Tak, fru formand. Som det allerede er nævnt, ønsker Dansk Folkeparti med det her forslag at ophæve straffelovens § 140 om blasfemi, altså at der kan idømmes bøde eller fængsel i indtil 4 måneder til den, der offentligt bedriver spot med eller forhåner noget her i landet bestående religionssamfunds troslærdomme eller gudsdyrkelse.

Den her diskussion er ikke ny, som det allerede er fremgået. Sidst det blev diskuteret i Folketinget, skete der så det bagefter, at Retsudvalget bad justitsministeren om at bede Straffelovrådet om at se på de juridiske konsekvenser af at ophæve blasfemiparagraffen. Det har Justitsministeriet så i januar 2011 bedt Straffelovrådet om, altså – og heldigvis, kan man sige – fuldstændig som Folketinget ønskede det. Hvis Folketinget nu vedtager det her forslag, er det jo i virkeligheden fuldstændig ligegyldigt, at Folketinget har bedt om at få kortlagt de juridiske konsekvenser af at ophæve paragraffen.

Der er ikke nogen bemærkninger til forslaget, men der står, at der vil blive redegjort nærmere for det, når det skal diskuteres her i salen. Det er måske så der, vi får afklaret, hvorfor Folketinget først beder om at få kortlagt de juridiske konsekvenser af at afskaffe blasfemiparagraffen og derefter afskaffer netop den paragraf, som man selv har bedt om at få kortlagt konsekvenserne af at afskaffe. Socialdemokraterne mener, at Folketinget står meget bedre, hvis vi først får kortlagt de juridiske konsekvenser af at afskaffe paragraffen og derefter har en diskussion og så træffer en afgørelse. På den baggrund skal jeg afvise forslaget.

Kl. 15:03

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Der er en kort bemærkning fra hr. Søren Espersen, Dansk Folkeparti.

Kl. 15:03

Søren Espersen (DF):

Jeg synes, der her i Folketinget er blevet meget med, at man skal afvente en eller anden ekspert, der skal fortælle os, hvad vi mener politisk, og det synes jeg er en svækkelse af vores indsats her. Det bliver rask væk også gjort i forbindelse med førstebehandlinger, og man tør næsten ikke gå ned til en førstebehandling, uden man først har fået alle mulige høringssvar fra eksperter, der siger, hvad man skal mene.

Jeg spørger, hvad Socialdemokratiet mener politisk om det her, og det må ordføreren da kunne svare på. Jeg citerede lige før hr. Mogens Lykketoft, som tidligere var formand for Socialdemokratiet, og

i den egenskab bad han om, at blasfemiparagraffen blev afskaffet, altså at tiden var løbet fra den. Hvad mener Socialdemokratiet politisk?

Kl. 15:03

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Ordføreren.

Kl. 15:03

Ole Hækkerup (S):

Tak. Dansk Folkepartis ordfører har jo fuldstændig ret i, at man, selv om man afventer en redegørelse og kortlægning, jo godt kan gøre sit eget værdigrundlag klart. Mit værdigrundlag er fuldstændig klart: I et samfund som det danske skal vi have plads til en fuldstændig fri og åben, kritisk diskussion, også af religion. Det synes jeg hører det danske samfund til som sådan en grundlæggende værdi.

Så synes jeg i øvrigt, at hvis man skal ind at have den her diskussion, som vi så får, når kortlægningen er slut – som jeg i øvrigt også tror det allerede har været nævnt – skal det her selvfølgelig ses sammen med en lang række af de andre paragraffer, som sætter grænser for ytringsfriheden: Hvor har vi racismeparagraffen, hvor har vi hele straffelovens kapitel om fredskrænkelse osv.? Det er først, når vi har hele billedet af, hvordan ytringsfriheden i Danmark er begrænset, hvad det er for et grundlæggende værdiforhold, og hvad det er rimeligt at have af religionskritik, at vi kan sige: O.k., nu er vi i stand til at have en oplyst debat.

Det er mit værdigrundlag, men jeg vil gerne afvente den kortlægning, fordi jeg faktisk tror, at sådan en kortlægning vil kunne bidrage med noget, der kunne kvalificere diskussionen, når man skal træffe en beslutning.

Kl. 15:05

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Hr. Søren Espersen for en kort bemærkning.

Kl. 15:05

Søren Espersen (DF):

Jeg siger tak for det svar. Det kan være, det er forkert tolket, det kan så blive rettet, men jeg tolker det sådan, at der er en positiv holdning i Socialdemokratiet til, at tiden nok er løbet fra den her paragraf. Rent politisk, rent instinktivt er det nok også det, hr. Ole Hækkerup siger. Eller tager jeg fejl?

Kl. 15:05

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Ordføreren.

Kl. 15:05

Ole Hækkerup (S):

Når alle Folketingets partier, også Dansk Folkeparti, har aftalt, at for at få en ordentlig, kvalificeret debat af lige præcis de perspektiver, hr. Søren Espersen fremhæver, skal man lave en ordentlig kortlægning, så vi er sikre på at få hele billedet af, hvordan det er, ytringsfriheden skal begrænses eller ikke begrænses, hvordan det passer med vores kultur og tradition, og hvordan det eventuelt kunne passe med, hvordan man indretter sig i andre lande – og så det er helt bevidst, at vi kan vælge at gøre det på en anden måde; altså, når nu vi alle sammen har aftalt, at vi for at få en så god diskussion af det som muligt beder om en juridisk kortlægning fra nogle af de skrappeste juridiske hjerner, så er det bare, jeg appellerer til, at Folketinget respekterer, at den kortlægning er færdig, inden vi tager diskussionen.

Det er ikke det samme som at lægge skjul på, hvad ens værdigrundlag er – det har jeg sagt fuldstændig klart her, nemlig at jeg synes, at man skal have en fri og åben diskussion. Jeg bryder mig ikke om dogmer eller tabuer i nogen som helst former for diskussion, i

hvert fald ikke i mit land, men i al fairness synes jeg faktisk ikke, der er grund til, at vi har den her diskussion igen om et år, hvis den juridiske kortlægning ikke er slut.

Kl. 15:06

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak. Der er en kort bemærkning fra hr. Christian Langballe fra Dansk Folkeparti.

Kl. 15:06

Christian Langballe (DF):

Tak for ordet. Jeg vil egentlig bare spørge: Hvad er det egentlig, som kan kortlægges, som vi ikke allerede er klar over nu? Altså, vi står med en blasfemiparagraf, som tiden mildt sagt er løbet fra. Hvad er det egentlig, man vil kortlægge? Jeg synes, at man jo meget nemt kunne afskaffe den paragraf ved simpelt hen at stemme ja til at afskaffe loven.

Kl. 15:06

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Ordføreren.

Kl. 15:07

Ole Hækkerup (S):

Det første svar er, at det må Folketingets retsudvalg jo have været enige om at sige, altså at der er en lang række juridiske aspekter, som man skal have kortlagt. Hvad kunne det være for nogle juridiske aspekter, man ønsker at kortlægge? Ja, det første er det, vi allerede har diskuteret, nemlig om vi har nogle forskellige paragraffer i Danmark, der sætter grænser for ytringsfriheden? Ja, det har vi. Vi har en paragraf om æreskrænkelser, vi har en racismeparagraf, vi har en blasfemiparagraf. Hvordan ser alle disse paragraffer ud tilsammen i forhold til at begrænse ytringsfriheden? Det er det ene perspektiv.

Det næste perspektiv er så: Hvordan synes vi at denne begrænsning af ytringsfriheden harmonerer med det, der er vores kultur og vores traditioner, og hvordan ser det ud sammenlignet med andre lande? Det er ikke det samme, som at man skal gøre det samme som andre lande, for de har en anden kultur og en anden tradition. Men når vi skal diskutere det her, som jo er fundamentalt for, hvordan man indretter et samfund, så synes jeg, at det er relevant, at man får hævet blikket og holdt sig lige præcis nogle af de her perspektiver for øje. Derfor synes jeg, at det er vigtigt med den juridiske kortlægning, som Straffelovrådet kommer med.

Det troede jeg i virkeligheden også at alle partier i Folketinget var enige om. Jeg troede, det var derfor, vi havde bedt dem om at lave den juridiske kortlægning, og det er derfor, jeg synes det er så ærgerligt, at Folketinget ikke tager sig selv så seriøst, at man siger: Her beder vi nogen om at lave en juridisk kortlægning, for at vi har et ordentligt grundlag at træffe en beslutning på. Og mens de så sidder og laver den juridiske kortlægning, siger vi, at nu vil vi i øvrigt gerne kortslette det og bare træffe en beslutning. Det er jeg uenig med Dansk Folkeparti i.

Kl. 15:08

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Endnu en kort bemærkning fra hr. Christian Langballe.

Kl. 15:08

Christian Langballe (DF):

Det, vi siger, er jo egentlig bare, at vi sådan set kan foretage den almindelige vurdering af paragraffen temmelig enkelt, ikke? Vi siger jo bare, at vi synes, at tiden er til at få afskaffet den paragraf. Og jeg kan så forstå på Socialdemokratiet og på Socialdemokratiets ordfører, at det er Socialdemokratiets ordfører jo så også enig med os i, men at man vil afvente, hvad det her ekspertudvalg når frem til af

konklusioner, for så at få den afskaffet bagefter. Men det er så det, jeg kan forstå på den her debat.

Kl. 15:09

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Ordføreren.

Kl. 15:09

Ole Hækkerup (S):

Jeg ville jo blive ked af det i længden, hvis det var hr. Langballe, der skulle udlægge mine ord. Jeg tror, det samme ville gøre sig gældende, hvis det var den anden vej rundt – det kunne i hvert fald blive en meget interessant diskussion.

Jeg tænker, at hr. Langballe nok godt kan forstå, hvis det for alle de andre partier i Folketinget ser lidt mærkeligt ud, at Dansk Folkeparti fremsætter et forslag om afskaffelse af blasfemiparagraffen. Derefter har man en diskussion i Retsudvalget, hvor man bliver enige om at sige: Nå, Dansk Folkeparti, lad så få det undersøgt. Ja, siger Dansk Folkeparti, det er glimrende; lad os få det undersøgt, så vi har et oplyst grundlag.

Så ville de fleste politikere eller partier tænke: Fair nok, vi havde ikke flertal, men sagen går fremad; der bliver kortlagt nogle ting; det kan være, der stadig henstår den politiske uenighed, men der sker dog noget med noget, vi har lagt vægt på.

Så ser det jo lidt underligt ud for alle os andre, at man derefter kommer og siger: Nå, nu får vi så den kortlægning; ja, så vil vi i øvrigt gerne foreslå, mens kortlægningen pågår, at vi alligevel bare træffer en beslutning. Det vil sige, at man fuldstændig kortsletter den beslutning, man selv har været med til at træffe.

Det er jo meget vanskeligt, tror jeg, for alle andre partier i Folketinget ikke at sidde tilbage med den følelse efter det forslag, Dansk Folkeparti her er kommet med.

Kl. 15:10

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Der er ikke flere korte bemærkninger til ordføreren, så vi siger tak til ordføreren.

Den næste ordfører i rækken er fru Karina Lorentzen Dehnhardt som ordfører for SF.

Kl. 15:10

(Ordfører)

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

Jeg skal starte med sige, at jeg også taler på De Radikales vegne, når jeg kan sige, at vi ikke støtter det her lovforslag. Det gør vi ikke, fordi Straffelovrådet, som der allerede er blevet redegjort for fra Folketingets talerstol, er i gang med at se på det her område.

Jeg sad jo i Retsudvalget, da vi lavede den beretning, som førte til, at vi rent faktisk også får efterset det her område. Jeg kan nævne, at vi i Retsudvalget havde en lukket eksperthøring; jeg kan ikke referere fra den, men i hvert fald stod det klart for mig efterfølgende, at man måske godt kunne risikere at fjerne noget, men at man måske ikke helt kunne vurdere, hvad konsekvenserne ville være af en ophevelse af blasfemiparagraffen.

Jeg blev i hvert fald sådan lidt overbevist om, at det her burde undersøges nærmere. Hvad er egentlig konsekvenserne? Er der noget af det her, der skal overføres til racismeparagraffen, mens vi fjerner noget andet? Derfor synes jeg faktisk, at det er smartest, at vi får undersøgt det her meget nøje.

I SF er vi principielt imod at beskytte den religiøse følelse mere end andre følelser. Den synes vi ikke er mere værd end så mange andre følelser, men vi er i hvert fald indstillet på, at det her bliver undersøgt nærmere. Og vi er ikke villige til at træffe en beslutning inden.

Vi har haft den her debat rigtig mange gange med Dansk Folkeparti, og man kunne jo fristes til at spørge: Hvad er det nye, der begrundes, at vi nu skal have en fornyet debat om blasfemiparagraffen, når vi alle sammen i fællesskab er blevet enige om faktisk at få undersøgt det her område?

Som nævnt vil vi ikke tage stilling til en eventuel afskaffelse på nuværende tidspunkt. Vi afventer redegørelsen. Det synes vi er det mest redelige at gøre i den her sammenhæng.

Kl. 15:12

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak til ordføreren. Den næste ordfører er fru Pernille Skipper, som jeg har set herinde i salen, men som ikke er her lige nu. Vi venter lidt.

Så er det hr. Simon Emil Ammitzbøll. Eller er det hr. Joachim B. Olsen fra Liberal Alliance?

Nu kommer fru Pernille Skipper. Fru Pernille Skipper er ordfører for Enhedslisten, værsgo.

Kl. 15:13

(Ordfører)

Pernille Skipper (EL):

Jeg beklager.

Enhedslisten stiller sig til det her forslag, som vi har gjort mange gange før. Vi er for en afskaffelse af den såkaldte blasfemiparagraf. Vi mener, at ytringsfriheden er central i et demokratisk samfund, og at den beskyttelse, som man skal have, der kan gøre indgreb i ytringsfriheden, primært skal beskytte mennesker, ikke skrifter og guder. Derfor er vi for en afskaffelse af blasfemiparagraffen.

Derfor er vi også glade for, at Straffelovrådet næsten i talende stund vurderer de juridiske konsekvenser af forslaget, og vi vil afvente Straffelovrådets betænkning. Vi vil gerne se, hvilke juridiske konsekvenser de mener det har, der kan være ting, vi har overset.

Så den vil vi afvente, men vi er positivt indstillet over for indholdet af forslaget.

Kl. 15:14

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Der er ingen korte bemærkninger. Tak til ordføreren. Den næste ordfører er hr. Joachim B. Olsen.

Kl. 15:14

(Ordfører)

Joachim B. Olsen (LA):

Jeg skal holde den her ordførertale på vegne af hr. Simon Emil Ammitzbøll, der desværre er forhindret i at kunne deltage i forslagsbehandlingen i dag.

Ytringsfriheden er afgørende for den enkelte borgers autonomi og samvittighedsfuldhed. I et demokratisk samfund har ytringsfriheden også vigtige praktiske og legitimerende funktioner såsom at sikre politisk pluralisme. Ytringsfriheden er også en afgørende præmis for at acceptere demokratiets flertalsstyre.

Hvis man ikke må give udtryk for kontroversielle tanker og dermed forsøge at påvirke flertallet i en anden retning, kan det ikke retfærdiggøres, at borgerne skal overholde de love, der bliver vedtaget.

Tillader man, at visse meninger er forbudte, mens andre nyder fremme, giver man desuden statsmagten ret til at definere sandheden, hvilket nemt kan misbruges, ligesom lighed for loven sættes ud af kraft, når der skelnes mellem lovlige og ulovlige holdninger.

Alligevel findes der i dansk lovgivning en række indskrænkninger af ytringsfriheden, som er med til at indsnævre samfundsdebatten på baggrund af indholdet af holdningen, snarere end at begrænse sig til at forbyde klare skadevirkninger af ytringer.

En af de indskrænkninger af ytringsfriheden følger af straffelovens § 140, den såkaldte blasfemiparagraf, hvorefter:

»Den, der offentligt driver spot med eller forhåner en religion, straffes med bøde eller fængsel på indtil 4 måneder.«

Siden 1946 har denne bestemmelse dog ikke ført til en eneste domfældelse.

Bestemmelsen har rod i tidligere tiders forestilling om, at religion er samfundets sammenhængskraft, og at kritik af religionen dermed kan underminere den sociale fred. Denne forestilling har vist sig at være uholdbar. Der er ingen overbevisende grund til, at religiøse menneskers overbevisninger bør nyde videre beskyttelse end ateisters, eller at religiøse følelser skal forskånes for kritik, som folk, der følger politiske ideologier og filosofiske overbevisninger, må tåle.

Derfor bør bestemmelsen ophæves, og Liberal Alliance støtter derfor naturligvis også dette lovforslag, vi behandler nu.

Det er i øvrigt værd at bemærke, at Europarådets Parlamentariske Forsamling i anbefaling 1805 fra 2007 har opfordret til, at blasfemibestemmelser, der kriminaliserer forhånelser af religion, ophæves. Ud over Danmark er det i Europa kun Østrig, Finland, Grækenland, Italien, Irland og San Marino, der stadig har blasfemiforbud.

FN's Menneskerettighedskomiteé har i general comment, nr. 34, fra juli 2011 konkluderet, at et forbud mod blasfemi er uforeneligt med artikel 19 i konventionen om borgerlige og politiske rettigheder, der beskytter ytringsfriheden. Det vil derfor være i fuld overensstemmelse med Danmarks internationale forpligtelser at ophæve blasfemiparagraffen.

Kl. 15:17

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak til ordføreren. Den næste ordfører er hr. Tom Behnke, Det Konservative Folkeparti.

Kl. 15:17

(Ordfører)

Tom Behnke (KF):

Som det har været nævnt, er der tale om en genfremsættelse. Det er jo fuldt ud tilladt at genfremsætte forslag, så man kan tage debatten op igen. Men jeg tror også, at forslagstillerne så må være indstillet på, at ordførerne kan risikere at sige det samme, som de har sagt tidligere.

Det vil jeg ikke gøre. Jeg vil bare henvise til, hvad jeg har sagt tidligere, og så kan man jo slå det efter i de grønne hæfter eller på www.folketingstidende.dk og se, hvad det var, vi sagde tidligere. For vi har givet udtryk for, at vi ikke syntes, at det var en god idé, at man ophævede den her bestemmelse.

Vi er til gengæld gået med til, at man lader Straffelovrådet se på det. For selv om vi ikke synes, at der er nogen god grund til, at man ophæver blasfemibestemmelsen, kunne det jo være, at der kom nye argumenter på banen. Det kunne jo være, at Straffelovrådet kom med noget nyt, som vi ikke sådan lige har overvejet eller haft med i vores overvejelser. Derfor synes jeg, at det vil være hensigtsmæssigt, at vi afventer Straffelovrådet og hører, hvad det har at sige. Det kunne være, at der kom noget nyt frem.

Som udgangspunkt er vi stadig væk imod, men vi er også åbne over for de nye argumenter, der måtte komme på banen. De er der ikke i dag, men det kan være, at de kommer.

Kl. 15:18

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Så er der en privatist, hr. Christian Langballe, Dansk Folkeparti.

Kl. 15:19

(Privatist)

Christian Langballe (DF):

Hvem husker ikke de tumultagtige og nogle steder krigslignende scener, som Jyllands-Postens offentliggørelse af Muhammedtegningerne forårsagede – billeder af ophidsede masser af muslimer, der

råbte deres galde ud over Danmark, den danske regering og landets statsminister. Det blev for en tid hverdag.

Det samme gjorde politisk korrekte politikere, der på søndags-skolemanér belærte os om, at de vrede muslimer havde ret til at føle sig krænkede.

De samme scener gentog sig i år, da den i øvrigt dårlige og temmelig smagløse film »Innocence of Muslims« om Muhammeds liv blev lagt ud på nettet.

Ifølge nogle kilder er omkring 100 døde som følge af optøjerne. Kristne fik i hvert fald skylden og blev forfulgt og nogle steder slået ihjel som en følge af filmen. Den kristne kirke i Pakistan, som faktisk blev grundlagt af en dansk missionær, blev brændt ned. Ifølge kilder stormede 5.000 muslimer den 21. september efter fredagsbønnen kirken og satte den og den tilhørende skole i brand.

De europæiske politikeres følgagtighed var pinlig. EU's ikkefolkevalgte udenrigsminister, Catherine Ashton, var ude at markere, at der var tale om religiøst had fra dem, der havde lavet den pågældende film, og opfordrede i øvrigt alle til at respektere alle profeter, som det hed vagt og mærkeligt.

Hun nævnte ikke de uskyldige kristne, der døde som følge af optøjerne, eller den afbrændte kirke i Pakistan. Den slags pinlige sandheder fejles ind under gulvtæppet i EU-sammenhæng.

Hvorom alting er, er årsagen til de evindeligt krænkede muslimer anklagen om blasfemi. Så er det tegninger, der krænker, så er det en bog, så er det en kunstudstilling, så er det en film. Og hver gang er der politikere, der står frem og giver udtryk for deres forståelse for de krænkede følelser.

Man kan så spørge, om der er nogle, der husker noget særligt ved året 1987 i den sammenhæng. Det var året, da kunstværket »Piss Christ« blev udstillet. Kunstværket var et fotografi af et krucifiks nedsænket i kunstnerens urin. Kunstneren ved navn Serrano modtog i øvrigt efterfølgende 15.000 dollar som belønning for sit kunstværk.

Var der vrede? Ja, men en civiliseret vrede, som udelukkende manifesterede sig i protester; ingen afbrændte museer eller forfulgte kunstnere, ingen døde. Det er tankevækkende, hvor stor forskellen på reaktionerne er.

Også her er der tale om blasfemi, og man kan så sandelig sætte spørgsmålstegn ved det smagfulde i kunstværket. Nogle vil finde det ulækkert og stødende. Skal kunstværket forbydes af den grund? Nej, det er jo omkostningerne ved at leve i et frit samfund med ytringsfrihed. Indimellem bliver man krænket, og så må man svare igen med det eneste våben, der i den sammenhæng gælder, nemlig det frie ord.

Derfor: Nej til blasfemiparagraffen. Et kendetegn ved et frit samfund er, at religioner kan kritiseres, at de religiøse følelser kan krænkes. Det betyder ikke, at der er krænkepligt, men at der er krænkeret. En afskaffelse af blasfemiparagraffen er en stadfæstelse af ytringsfriheden.

Lad mig så afslutningsvis komme med en teologisk begrundelse for blasfemiparagraffen. Hvert eneste år til påske bliver vi mindet om, at Vorherre blev dømt og korsfæstet på grund af blasfemi. Årsagen til Jesu korsfæstelse var bl.a. krænkede religiøse følelser og det forhold, at farisæer og skriftkloge anklagede Jesus for at krænke Guds majestæt, altså for blasfemi.

Det følger af langfredagsbudskabet, at hvis Guds egen søn kan udholde anklagen om blasfemi og faktisk led og døde af den, bør vi også kunne tåle blasfemi og krænkelser. Ja, de kristne har faktisk en pligt til at tage blasfemi med ophøjet ro og rimeligt godt humør.

Der er en grund til, at det sammenfattende symbol i kristendommen er et kors. Ja, der findes både rationelle og teologiske begrundelser for at afskaffe blasfemiparagraffen.

Kl. 15:24

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Der er en kort bemærkning fra hr. Joachim B. Olsen, Liberal Alliance.

Kl. 15:24

Joachim B. Olsen (LA):

Det er jo glædeligt at kunne stå her og være enig med Dansk Folkeparti og hr. Christian Langballe, men jeg vil nu alligevel spørge: Hvorfor vil Dansk Folkeparti så forbyde, at man afbrænder dannebrog? Jeg mener, hvis man vil give frihed til, at man kan udtrykke holdninger, forhåne andre religioner – det er en del af det og en frihed til at ytre sig frit, folk bør have – hvorfor må man så ikke have frihed til at afbrænde dannebrog, hvori der jo er et kors, og derfor også er et religiøst symbol?

Kl. 15:24

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Ordføreren.

Kl. 15:24

Christian Langballe (DF):

Jeg er af den mening, at afbrænding af flag er afskyeligt, fordi man jo ikke kunne generer nogle bestemte mennesker, men det er et helt land og en hel nation, som man så at sige afbrænder. Jeg går heller ikke ind for bogafbrændinger. Der er selvfølgelig nogle grænser for mig, men de går ikke ved religionen.

Kl. 15:25

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Der er endnu en kort bemærkning fra hr. Joachim B. Olsen.

Kl. 15:25

Joachim B. Olsen (LA):

Det handler jo om frihed til at ytre sig, frihed til at tåle forhånelse. Det må man acceptere, når man lever i et frit samfund. Så må vi danskere vel også tolerere, om end vi finder det personligt afskyeligt, hvilket jeg også gør, hvis der er nogen, der afbrænder vores flag. Man kunne også argumentere for, og det er der jo også mange der gør, at det at lave tegninger af Muhammed og forhåne ham, og det synes jeg bestemt at man skal have frihed til at gøre, er et angreb mod nationer. Det er der da i hvert fald nogen, der har udlagt det som. Jeg synes, det er noget pjat. Men min pointe er bare, at hvis man giver frihed til den ene, må man også give frihed til den anden.

Kl. 15:26

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Ordføreren.

Kl. 15:26

Christian Langballe (DF):

Vi har jo ikke ment, at de muslimer, der brændte flag af i 2006, hvor der søreme blev brændt en del flag af i Syrien og andre steder, skulle retsforfølges. Det var jo noget, vi tog på vores kappe. Men jeg mener stadig væk, at der er forskel på at brænde flag af og så det, at man kan have et frit og kritisk forhold til religion og diskutere den og også komme med krænkelser. Det mener jeg at der er en afgørende forskel på.

Kl. 15:26

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Der er ikke flere korte bemærkninger. Så er det ordføreren for forslagsstillerne, hr. Søren Espersen, Dansk Folkeparti.

Kl. 15:27

(Ordfører for forslagsstillerne)

Søren Espersen (DF):

Mange tak. Tak for debatten og tak for støtten, som jeg kan forstå der er, fra Enhedslisten og Liberal Alliance.

Jeg vil slutte af med at sige, at jeg i sidste måned blev meget opmuntret af et ritzautelegram, hvor der stod, at paragraffen om blasfemi ikke kommer med i Tunesiens nye forfatning. Det islamiske parti, som er en del af regeringen, har bøjet sig for kritikken, og sammen med det sekulære parti i Tunesien har man aftalt at droppe paragraffen. For den beslutning har Tunesien fået meget ros, også fra dansk side. Herhjemme er det nemlig bredt accepteret, at hvis der overhovedet skal være bare en rimelig mulighed for at få indført ægte demokrati i nogle af de muslimske stater, må og skal det være sådan, at de religiøse love ikke bliver lovgivning. Det er jo i virkeligheden alle de her religiøse love, som martrer den muslimske verden, som hele tiden umuliggør en udvikling af landene, og som ikke mindst umuliggør overgangen til indførelse af ægte demokrati og gør lande til retsstater. Det er ikke tilfældigt, at det er Tunesien, der fører an her. Det er måske i virkeligheden det eneste land af de lande, der har været en del af det arabiske forår, som vil kunne ende med noget, der ligner demokrati. Jeg følger med stor interesse det, der foregår i Tunesien.

Siden Tunesiens markante beslutning har jeg tænkt en del på besynderligheden i, at regeringen her garanteret roser Tunesien for ikke at indføre den religiøse blasfemilov, mens den stædigt holder fast i, at vi i Danmark har denne religiøse lov. Nu har vi så muligheden for at sørge for, at Danmark i den her sag kommer op på samme niveau som Tunesien.

Der er mange her i Folketinget, som har den opfattelse, at blasfemiparagraffen er sekulær lovgivning, som er opfundet med det formål at sikre, at religiøse menneskers følelser ikke bliver krænket. Men det er en fejlagtig opfattelse, for den lov, vi har i øjeblikket, udspringer direkte af en religiøs lov, som oprindeligt var et forbud mod ytringer fremsat med den hensigt at forhåne eller spotte religionernes guddom. Den lov, vi har i dag, kan ikke sidestilles med kætteri, for en sådan anklage kan historisk kun fremsættes mod medlemmer af det samme trossamfund, men såvel troende som ikketroende kan her dømmes for forbuddet mod blasfemi. Forbuddet mod blasfemi er et oldgammelt religiøst dogme i alle tre verdensreligioner. Forbuddet går helt tilbage til den allerældste jødiske ret, Moseloven, og i kristendommen såvel som i islam har et blasfemiforbud, altså bespottelse af Gud, lige fra starten været indskrevet, og overtrædelse betød dødsstraf.

Den kristne tænker Thomas Aquinas var af den opfattelse, at blasfemi var værre end alle andre lovovertrædelser tilsammen, og at kun døden var den rette straf. Det var der ikke megen uenighed om på det tidspunkt, og i tusindvis af kættere måtte på bålet for at have spottet eller talt nedsættende om troslærdomme eller om Gud. Heller ikke for Martin Luther var der nogen slinger i valsen. Blasfemi måtte og skulle medføre henrettelse, mente han, så der kom i denne forbindelse i Danmark ikke nye toner efter afsked med katolicismen. Dødsstraffen for blasfemi fortsatte uanfægtet efter reformationen, hvor gudsbespottelse blev benævnt en forbrydelse mod Gud, og her blev det sådan, at kongen på vegne af den formodedt krænkede Gud skulle foretage afstraffelsen. Der lå faktisk et samfundshensyn i det, for hvis ikke kongen straffede, så var de lutherske præster og befolkningen i øvrigt enige om, at Gud blev så vred, at han ville kaste landet ud i hungersnød, i krig eller i sygdom.

Så hvis nogen til stede her er af den opfattelse, at den blasfemiparagraf, vi har i den danske straffelov, i sit udgangspunkt havde noget at gøre med at beskytte mennesker eller menneskers følelser, må man ændre opfattelse. Blasfemiloven havde sit udspring i og havde udelukkende at gøre med Guds formodedt krænkede følelser, og sådan har det været igennem århundreder.

I dag har blasfemiloven så fået et andet sprogligt indhold og har ud over at være et forbud mod at spotte Gud også fået det indhold, at den beskytter følelser, som medlemmer af et trossamfund måtte ha-

ve, også i forhold til den måde, de dyrker deres gud på, og i forhold til den måde, hvorpå deres troslærdom forgår.

Det er, som det har været nævnt, ikke ofte, at paragraffen fører til dom. Sidste gang, det skete, var i 1938, hvor der blev dømt for omdeling af løbesedler, som forvrængede hellige jødiske skrifter.

Der har herhjemme af og til været tilløb til at afskaffe blasfemiparagraffen. Vi har i Dansk Folkeparti jo altid været parat til at fjerne den, men også det nuværende regeringsparti Socialdemokratiet har, som jeg nævnte tidligere, før bebudet, at man ville have den fjernet. Det var Socialdemokratiets daværende leder hr. Mogens Lykketoft, nuværende formand for Folketinget, der krævede den fjernet. Det fortalte han i et interview, som jeg har citeret i dag, i Kristeligt Dagblad den 14. december, hvor han i øvrigt bebrejdede Venstre, at de ikke ville være med til at fjerne den. Nu sætter begge partier så deres lid til Strafferådet, som skal komme med en beslutning, hvorefter man så politisk i de to partier kan finde ud af, hvad man mener.

Kl. 15:32

Forbuddet mod blasfemi er som nævnt en oldgammel religiøs paragraf og har en meget lang religiøs historie, og jeg gentager, at loven altså i sit udspring intet som helst har at gøre med de mennesker, som måtte føle sig krænket. Blasfemiparagraffen drejer sig alene om at sikre, at Gud ikke bliver krænket, og altså at Gud, forstået i denne henseende som en hvilken som helst metafysisk skikkelse, som en hvilken som helst religiøs gruppe hylder, ikke bliver krænket. Ja, man kan ligefrem sige, at Gud, denne metafysiske skikkelse, i Danmark på den måde har opnået lovgivningsmæssig status og er blevet en juridisk person.

Nu kan ingen selvfølgelig vide, om Gud, denne på en gang metafysiske og juridiske person, også føler sig krænket, al den stund at Gud ikke går rundt og lægger sager an. Det indebærer derfor – det er meget indviklet det her – at nulevende, rent fysisk eksisterende personer, som på grund af deres stærke religiøse tro, har en formodning om, at Gud nok føler sig krænket, må træffe den beslutning at lægge sag an på vegne af denne formodedt krænkede Gud. Det her er ikke ligetil, det er jeg klar over. Det foregår på præcis samme måde som en far, der på vegne af sit umyndige mindreårige barn kan lægge sag an mod barnets krænker, dog med den væsentlige forskel, at barnet her – i modsætning til Gud – trods alt kan forklare, hvori den eventuelle krænkelser består.

Således har den religiøse blasfemiparagraf ironisk nok gjort Gud til et mindreårigt barn og umyndiggjort ham, og det er den samme Gud, som samtidig af de samme religiøse mennesker er at betragte som herre over hele menneskeheden, hele universet, ja, ligefrem herre over straffeloven. Kan det blive mere indviklet? Nej, jeg er enig med Folketingets formand, når han allerede dengang for 10 år siden sagde, at paragraffen burde ophæves, for det er jo ikke ordentligt at lovgive om religiøse følelser, da alle religiøse følelser og mennesker jo er så forskellige og netop har vidt forskellige indbyggede niveauer for, hvornår de dels anser Guds følelser for krænkede, dels anser deres egne følelser for krænkede.

Der er rundtom store og gode tendenser til, at blasfemilovene bliver ophævet. Jeg nævnte Tunesien, og så sent som i dag har jeg læst, at et stort flertal i parlamentet i Nederlandene har vedtaget at ophæve deres lov på området. Der var en hollandsk avis, der på internettet havde en overskrift, som lød: Den almægtige må fra nu af selv forsvare sine følelser. Det syntes jeg var en glimrende måde at beskrive det på: Den almægtige må fra nu af selv forsvare sine egne følelser. Vi sørger stadig væk lidt for det i Danmark. Jeg tror nok, at når Strafferådets undersøgelse kommer, kan det være, at også de store partier, Venstre og Socialdemokratiet, kommer på andre tanker og finder ud af, at den almægtige fra nu af selv må forsvare sine følelser.

Jeg ved godt, at Folketinget på forskellige områder er i gang med et arbejde, som vil kunne ende i en ophævelse af § 140, og jeg kan love, at Dansk Folkeparti i den forbindelse vil medvirke med stor entusiasme. Jeg synes, det er en fuldstændig overflødig lov, og de overflødige love skal vi altså af med. Tak.

Kl. 15:35

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Der er en kort bemærkning. Hr. Joachim B. Olsen.

Kl. 15:35

Joachim B. Olsen (LA):

Det var en rigtig flot tale, som jeg personlig er meget enig i. Men så vil jeg prøve at spørge ordføreren, den anden ordfører for DF: Hvis man vil afskaffe blasfemiparagraffen – og det er godt – hvorfor vil man så indføre en lov, der gør, at hvis man afbrænder det danske flag, så skal man kunne komme 2 år i fængsel? Hvis der er frihed for Loke, så må der vel også være det for Thor.

Kl. 15:36

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Ordføreren.

Kl. 15:36

Søren Espersen (DF):

Der er forbud mod at afbrænde andre flag end dannebrog. Det står der i lovgivningen. Så derfor synes vi, at dannebrog skal ligestilles med andre landes flag – det var da det mindste, vi kunne forlange. I øvrigt er der et enkelt tilfælde, hvor man skal afbrænde dannebrog, og det er, hvis man skaffer sig af med det. Det har jeg læst et sted. Man har ikke lov til bare at lægge det i en container, man skal brænde det, men det er så under ordnede forhold, det er ikke for at håne og chikanere.

Kl. 15:37

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Hr. Joachim B. Olsen, en kort bemærkning.

Kl. 15:37

Joachim B. Olsen (LA):

Dansk Folkeparti stiller her forslag om, at man skal afskaffe blasfemiparagraffen som en del af ytringsfriheden, og det synspunkt deler jeg fuldstændig. Man skal have lov til at ytre sig, herunder også at håne andre religioner. Hvis man tillader det – og det synes jeg som sagt at man skal – så må man da også tillade, at andre mennesker afbrænder dannebrog eller alle mulige andre flag for den sags skyld. Det kan jo også være et led i deres måde at ytre sig på – og så har man stillet et forslag, som giver 2 års fængsel, hvis nogen afbrænder dannebrog. Det her er jo noget meget, meget principielt. Kan hr. Søren Espersen ikke erkende det? Så bliver det lige pludselig op til Dansk Folkeparti at sige: Der skal være frihed til at forhåne religioner, men der skal søreme ikke være frihed til at afbrænde dannebrog, som jo i øvrigt også er et religiøst symbol, idet der indgår et kors i dannebrog.

Kl. 15:38

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Ordføreren.

Kl. 15:38

Søren Espersen (DF):

Det er en beskidt skik, der er opstået, at gå og brænde andre landes flag af. Først var det jo altså Israels flag, så var det USA's, og nu er det også dannebrog, som vi har set blive brændt i forbindelse med Muhammedkrisen.

Det, vi har bedt om, er bare, at det danske flag bliver ligestillet, at det bliver sidestillet med andre landes flag. Der er en enorm symbolik i at brænde et flag af. Det er sådan en slags indirekte krigserklæring. Det er ikke, fordi man holder af det land, hvis flag man brænder af. Hvis jeg f.eks. gik ned til hr. Joachim B. Olsen og hev min handske frem og slaskede den op i hans ansigt, så var der også en symbolik i det. Det er jo ikke særlig voldsomt, det er ikke noget, der er imod straffeloven, og jeg tror ikke, at jeg bliver dømt for det, men jeg ville så ligesom have erklæret krig over for hr. Joachim B. Olsen. Det kunne jeg i øvrigt aldrig finde på.

Kl. 15:38

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Så er der en kort bemærkning fra hr. Ole Birk Olesen, Liberal Alliance.

Kl. 15:39

Ole Birk Olesen (LA):

Nu er der jo forskellige opfattelser af, hvad der er symbolik i, og hvad der ikke er symbolik i. Nogle vil sikkert hævde, at der er symbolik i at forhåne deres gud, at det også en form for symbolik.

Symbolik er jo ikke sådan et trylleord, som hr. Søren Espersen bare kan bruge til at sige, at noget skal være forbudt, og noget andet skal ikke være forbudt, fordi hr. Søren Espersen mener, der er symbolik i det ene, men ikke mener, at der er symbolik i det andet. Symbolik er da mig bekendt ikke noget argument for, at ting skal være forbudt. Skal vi have et symbolikforbud? Er det det, hr. Søren Espersen er ude efter?

Kl. 15:39

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Ordføreren.

Kl. 15:39

Søren Espersen (DF):

Nej, altså, jeg vil sige til hr. Ole Birk Olesen, ligesom jeg sagde til hans partifælle, at det her forslag fra os om dannebrog alene er et spørgsmål om at få sidestillet det med andre landes flag. Vi har nogle regler. Det er simpelt hen flagregler. Vi har også regler for, hvornår flaget skal op og ned, og hvornår det skal hejses, og hvornår det skal tages ned igen. Vi har en hel masse regler for, at dannebrog skal hænge øverst oppe, hvis der er andre landes flag, der kommer med, at de nordiske landes flag kan vises frit, Grønlands og Færøernes flag, selvfølgelig. Det er flagregler, og det er egentlig bare et spørgsmål om at få dannebrog op på siden, at få lighed for dannebrog i forhold til andre lande. Jeg synes, at jeg har svaret på det tre gange nu, det her er en debat om blasfemiparagraffen, og jeg synes, det må være tilstrækkeligt med det her.

Kl. 15:40

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Hr. Ole Birk Olesen.

Kl. 15:40

Ole Birk Olesen (LA):

Jamen vi støtter jo, at blasfemiparagraffen skal afskaffes. Lad os lige slå det fast. Vi kan bare godt identificere en tand hykleri, når vi synes, at vi hører det. Og vi hører en tand hykleri i Dansk Folkepartis forhold til ytringsfrihed, som jo er det store emne her – ytringsfrihed. Dansk Folkeparti har en tendens til at ville tillade ytringer, som Dansk Folkeparti synes er udmærkede, men ikke at ville tillade ytringer, som Dansk Folkeparti ikke synes om. Og angående ligestillingen af dannebrog med udenlandske flag, så kan den jo foregå på to måder: Den kan foregå ved, at man, som hr. Søren Espersen foreslår, også forbyder afbrænding af dannebrog, men den kan også fore-

gå ved, at man tillader afbrænding af andre flag, ligesom det er tilladt af afbrænde dannebrog i dag. Og det er jo den rigtige vej at gå, hvis det er ytringsfriheden, der er ens anliggende. Men er det Dansk Folkepartis anliggende?

Kl. 15:41

Tredje næstformand (Marianne Jelved):
Ordføreren.

Kl. 15:41

Søren Espersen (DF):

Nej. Altså det, som det drejer sig om her for os, er, hvorvidt man kan lovgive om følelser eller ej. Man kan sætte følelser ind i sådan et skema for, hvornår man er mere eller mindre krænket, har fået generet sine følelser og på hvilket niveau. Det er det, vi synes er så enormt svært. Nu kan vi holde os til flagene, sådan som hr. Ole Birk Olesen også gerne vil fortsætte med, og så er det jo sådan, at når jeg ser dannebrog blive brændt i udlandet, så opfatter jeg det faktisk som en eller anden form for det, jeg sagde før til hr. Joachim B. Olsen, nemlig en krigserklæring til Danmark. Det er såmænd ikke, fordi jeg ikke kan sove om natten på grund af krænkede følelser. Det kan jeg sagtens. Jeg har i øvrigt et godt sovehjerte. Jeg synes bare, det er væsentligt at sige, at jeg ser det som en krigserklæring. Jeg ser det som nogle mennesker, der ikke vil Danmark det godt, ligesom når der bliver brændt israelske flag af eller amerikanske flag af, så er det folk, der ikke vil Israel eller USA noget godt. Sådan ser jeg det.

Her er det en helt anden diskussion, en diskussion om, hvor krænket man er på forskellige niveauer. Jeg er sikker på, at hr. Ole Birk Olesen og jeg kan tåle betydelig mere, end andre mennesker kan, hvad angår krænkelser. Så det er det, jeg mener; man kan ikke sætte følelser og krænkede følelser ind i et skema. Det er faktisk mit ærinde at sige det.

Kl. 15:42

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Der er endnu en kort bemærkning. Det er fra fru Pernille Skipper, Enhedslisten.

Kl. 15:42

Pernille Skipper (EL):

Tak. Jeg kunne godt tænke mig at følge lidt i Liberal Alliances udmærkede spor, for jeg er sådan set enig i, at man kan spore en tand hykleri her. Ordføreren siger, at når han ser et flag blev brændt, opfatter han det på en bestemt måde. Det, jeg hører, er, at ordføreren har nogle følelser for det danske flag, og at det så er nogle følelser, det er værd at beskytte, hvorimod det, hvis det handler om ytringer om religion, er nogle følelser, det ikke er værd at beskytte.

Jeg har meget svært ved at se forskellen. Hvis det handler om ytringsfrihed, som vi vel er enige om at vi gerne vil fremme, og man gerne vil ligestille det danske flag med andre nationers flag, skulle man så ikke afskaffe det forbud mod at brænde andre nationers flag? Så er der åbent for symbolik, følelser og ytringer for alle hele vejen rundt.

Kl. 15:43

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Ordføreren.

Kl. 15:43

Søren Espersen (DF):

Jeg har ikke tænkt på at afskaffe den paragraf om, at man ikke må afbrænde andre landes flag i det offentlige rum. Jeg synes, det er en god bestemmelse, for det er på en eller anden måde med til at holde folk i ro i forhold til at udfordre andre lande. Jeg betragter det som en krigerisk handling – det har jeg sagt – når jeg f.eks. ser dannebrog

blive brændt af. Jeg synes også, at sådan må israelere også føle det, når de ser deres flag bliver brændt, og ligeledes amerikanerne, når de ser deres flag bliver brændt.

Jeg synes, det er to forskellige diskussioner. Fru Pernille Skipper kan jo have ret i, at hvis man så afskaffer forbuddet mod at brænde andre landes flag, behøver vi heller ikke gøre det her med dannebrog. Den køber jeg egentlig på en eller en måde. Det er bare for vores vedkommende et spørgsmål om, at vi vil sidestille dannebrog med andre landes flag.

Til det om følelserne: Det er da aldrig rart at se dannebrog blive brændt af, men det betyder jo ikke, at mine følelser i den grad bliver krænket. Jeg synes bare, at det er folk, der vil Danmark det dårligt, der gør det, og det bryder jeg mig ikke om at se.

Kl. 15:44

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Fru Pernille Skipper for en kort bemærkning.

Kl. 15:44

Pernille Skipper (EL):

Jeg har svært ved at forstå det. Jeg vil tro, at hvis man var fortaler for at bevare blasfemiparagraffen, ville man argumentere med, at det handlede om at holde folk i ro for ikke at udfordre andre menneskers religion. Det mener jeg så er i orden. Religioner bør kunne blive udfordret. Landes politikker bør også kunne blive udfordret. Det er en del af demokratiet og ytringsfriheden. Så jeg har svært ved at se modsætningen.

Handler det at afskaffe blasfemiparagraffen ikke også om, at vi skal kunne udfordre religioner og debattere dem åbent i demokratiet? Skal man så ikke også via andre symboler have lov til at udfordre demokratiet og debatten? Der er noget her, der ikke helt holder, men jeg kan høre på ordføreren, at det lyder, som om der er mulighed for, at vi helt afskaffer forbuddet mod at afbrænde nationers flag, og at det kunne være løsningen.

Kl. 15:46

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Ordføreren.

Kl. 15:46

Søren Espersen (DF):

Nej, jeg synes, det er en god bestemmelse at beholde. Vi har som princip i det her land, at vi ikke generer andre lande på den måde, og vi udviser ikke krigeriskhed over for dem, hvilket jeg mener det er. Så jeg mener, at vi skal holde fast i den lovgivning om forbud mod afbrænding af udenlandske flag, vi har. Det, vi så har bedt om, er, at dannebrog bliver værdsat på samme måde i vores land, så det også bliver forbudt at brænde det af.

Kl. 15:46

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Der er ikke flere, der har bedt om ordet, og så er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Retsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det sidste punkt på dagsordenen er:

15) Forespørgsel nr. F 7:

Forespørgsel til justitsministeren om afpresning af erhvervsdrivende i Danmark:

Hvad kan regeringen oplyse om afpresning af erhvervsdrivende i Danmark?

Af Martin Henriksen (DF) og Peter Skaarup (DF).

(Anmeldelse 01.11.2012. Fremme 06.11.2012. Eventuel afstemning udsættes til den 4. december 2012).

Kl. 15:46

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Jeg gør opmærksom på, at afstemning om eventuelle forslag til vedtagelse udsættes til tirsdag den 4. december 2012.

Først er der en begrundelse fra ordføreren for forespørgerne, hr. Martin Henriksen, Dansk Folkeparti.

Kl. 15:47

Begrundelse

(Ordfører for forespørgerne)

Martin Henriksen (DF):

Tak for det. Baggrunden for, at vi har bedt justitsministeren om at komme her i dag, tager sit udgangspunkt i den sag fra Nørrebro, der omhandler Café Viking, og de eksempler, der har været på, at bander og andre kriminelle elementer afkræver beskyttelsespenge. Det synes vi er en så alvorlig problemstilling – vi har jo også set det før igennem årene – at vi mener, at vi skal se på, om vi ikke i Folketinget kan samles om en forstærket indsats imod bander og andre kriminelle, som bruger afpresning som en indtægtskilde. Og det er derfor, vi har bedt justitsministeren om at svare på følgende spørgsmål: Hvad kan regeringen oplyse om afpresning af erhvervsdrivende i Danmark?

Kl. 15:47

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak til ordføreren. Så er det justitsministeren, der besvarer forespørgslen.

Kl. 15:48

Besvarelse

Justitsministeren (Morten Bødskov):

Tak for det, formand. Dagens forespørgselsdebat kommer jo i kølvandet på den seneste tids beretninger om banders afpresning, trusler og krav om beskyttelsespenge. Jeg vil gerne starte med at understrege, at jeg og regeringen i øvrigt ser med meget stor alvor på de beretninger om afpresning af erhvervsdrivende, som vi har hørt på det seneste. Vi hverken vil eller kan eller skal acceptere den slags rå og afstumpede kriminalitet mod lovlige borgere. Det har klart været tilkendegivet flere gange før fra min side, og det er nu understreget for at understrege, at det mener jeg.

Jeg vil gerne understrege, at bekæmpelsen af rocker- og bandekriminaliteten har høj prioritet både for regeringen og for mig som justitsminister. Og det emne, vi behandler i dag, ligger det regeringen meget på sinde at få sat fokus på; vi tager det endog meget alvorligt. Det tror jeg også fremgik, da jeg for 4 uger siden gav en redegørelse for selv samme emne i forbindelse med et åbent samråd i Retsudvalget, som hr. Martin Henriksens kollega i Dansk Folkeparti, hr. Peter Skaarup, havde indkaldt mig til. På det samråd redegjorde jeg detaljeret for dagens emne over for Retsudvalget og dagens to forespørgere. Derfor vil mit indlæg i dag også være kort. Jeg vil rid-

se op, hvad jeg redegjorde for i Retsudvalget om bl.a. politiets viden om afpresning af erhvervsdrivende og indsatsen på området, og jeg vil slutte med et par generelle bemærkninger om indsatsen imod rocker- og bandekriminaliteten.

Til brug for min besvarelse i samrådet for nylig hørte Rigspolitiet udvalgte politikredse om deres viden om sager om afpresning af erhvervsdrivende. Som jeg sagde ved den lejlighed, altså i samrådet i Retsudvalget, viser det generelle billede, at afpresning af erhvervsdrivende synes at være mest udbredt i København. Østjyllands Politi og Nordjyllands Politi oplyste således, at der ikke umiddelbart sås at være registrerede sager om afpresning af erhvervsdrivende, hvor der var stillet krav om beskyttelsespenge. Samtidig havde Fyens Politi oplyst, at der i politikredsen alene sås at versere én enkelt sag om afpresning af en restauratør. Og til brug for min besvarelse i samrådet for ca. 4 uger siden havde Københavns Politi oplyst, at kredsen i 2012 havde identificeret 11 sager om opkrævning eller forsøg på opkrævning af beskyttelsespenge fra erhvervsdrivende. Jeg redegjorde i den forbindelse for, at Københavns Politi generelt har meget stor fokus på spørgsmål om afpresning af erhvervsdrivende. F.eks. har politiet på Nørrebro taget initiativ til at uddele såkaldte action cards i de relevante restaurations- og forretningsmiljøer, der fortæller, hvordan man skal forholde sig ved et forsøg på afpresning. Derudover følger lokalpolitiet op på anmeldelser gennem den såkaldte Din Betjent-ordning og opsøger den forurettede med tilbud om støtte og vejledning.

Jeg skal ikke gentage alle detaljer i dag, men i stedet henvise til min besvarelse af 31. oktober på spørgsmål nr. 1062 fra Retsudvalget. I besvarelsen er der grundigt redegjort for situationen i København og for Københavns Politis, kan man rolig sige, meget målrettede indsats på området.

I samrådet for nylig redegjorde jeg dernæst for de undersøgelser om omfanget af sager om afpresning og lignende, som flere brancheorganisationer har foretaget blandt sine medlemmer. Undersøgelserne viste, at mellem 3 og 4 pct. af de pågældende organisationers medlemmer har oplevet afpresning, krav om beskyttelsespenge eller lignende. Igen vil jeg tillade mig at henvise til min besvarelse af spørgsmål nr. 1062 fra Retsudvalget, hvor der er redegjort nærmere for resultaterne af undersøgelserne.

Mere overordnet vil jeg gerne sige, at hvis man skal forsøge at sammenfatte politiets og branchens erfaringer, er der noget, der tyder på, at afpresning og opkrævning af beskyttelsespenge fra erhvervsdrivende ikke er så udbredt, som man kunne frygte. Der er altså ikke umiddelbart noget, der tyder på, at der er tale om et generelt eller mere systematisk forekommende problem. Når det er sagt, vil jeg sige, at det selvfølgelig er klart, at det er fuldkommen uacceptabelt, at den slags metoder overhovedet forekommer, og derfor skal der også sættes hårdt og resolut ind, hvis problemet skulle vise sig.

Jeg ved da også, at politiet tager anmeldelser i sådanne sager meget alvorligt, ligesom politiet generelt gør en stor indsats mod afpresning i områder, hvor der er mistanke om problemer. Det gav jeg også udtryk for i forbindelse med samrådet, som vi altså afholdt for nylig. Som jeg også sagde ved den lejlighed, er der i den forbindelse stor grund til at rose dem, der i den seneste tid har stået frem og fortalt om afpresning. Det er vigtigt, og det er modigt gjort, og det er jo den eneste vej frem, hvis vi skal have mulighed for at komme det her modbydelige problem til livs.

Helt generelt vil jeg sige, at politiet og anklagemyndigheden yder en stor indsats for bekæmpelse af rocker- og bandekriminaliteten, og tallene på området viser da også, at den massive indsats mod rocker- og bandekriminaliteten bærer frugt, og at det fortsat går den helt rigtige vej. Det gælder bl.a. den seneste kvartalsvise oversigt over indsatsen mod bandekriminalitet, som blev oversendt til Retsudvalget her den 12. november i år. Oversigten viser bl.a., at der i løbet af

tredje kvartal af 2012 er rejst 455 sigtelser, ligesom 60 personer er blevet varetægtsfængslet.

Jeg vil gerne slutte med at sige, at regeringen som bekendt fra start har lagt afgørende vægt på at fastholde de senere års stramme kurs over for rocker- og bandekriminaliteten. Det er bl.a. sket med den brede flerårsaftale om politiets og anklagemyndighedens økonomi, som også forespørgernes parti var med til at indgå her sidste efterår. Som justitsminister er det vigtigt at støtte den massive og meget vigtige indsats på området, og det kan jeg kun håbe at forespørgerne og forespørgernes parti er enige med mig i. Det handler således om at lægge et massivt pres på de kriminelle bander, så vi kan få sat en stopper for deres modbydelige kriminalitet og den kriminalitet, der udspringer af de miljøer, herunder afpresning, krav om beskyttelsespenge og andre afstumpede metoder. Jeg er fortsat af den opfattelse, at den målrettede prioritering, hvor vi fastholder den massive indsats på området, er den rigtige, og den agter jeg selvsagt at fastholde. Tak for ordet.

Kl. 15:54

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak til justitsministeren. Så er det ordføreren for forespørgerne, hr. Martin Henriksen, Dansk Folkeparti.

Kl. 15:54

Forhandling

(Ordfører for forespørgerne)

Martin Henriksen (DF):

Tak for det, og tak til ministeren for redegørelsen. Det er jo rigtigt, som ministeren sagde, at der er blevet stillet flere spørgsmål i Folketinget, og der er sådan set også blevet givet flere svar i Folketinget. Vi afventer stadig væk nogle af svarene, og et af de skriftlige svar, som er givet, giver sådan set et meget godt overblik over de redskaber og initiativer, som politiet har iværksat.

Der har også været indkaldt til samråd, hvor vi har haft lejlighed til at diskutere det her, og Retsudvalget har besøgt Café Viking på Nørrebro, og der er selvfølgelig grund til at rose ejeren af Café Viking for den indsats, hun har gjort. Det er modigt, at man står frem, og det er noget af det, som vi har brug for. Men det ændrer jo ikke ved, at selv om politiet har iværksat en række initiativer, og selv om politiet har en række redskaber til rådighed og har udviklet nye redskaber, så kan vi jo se, at det stadig væk er et problem, og et problem, der har været kendt igennem flere år, og derfor er der behov for, at man løbende kigger på at iværksætte nye initiativer. Det er baggrunden for den forespørgselsdebat, som vi har indkaldt til her i dag.

Jeg vil godt gennemgå nogle af de eksempler, der har været inden for de senere år, sådan at folk og også medlemmerne kan se, at der er behov for, at man gør en forstærket indsats på området. I september 2008 forlangte to personer 10.000 kr. om måneden fra 8 bordeller i København. Gerningsmændene truede de prostituerede med vold og med at rasere bordellet. I 2010 blev en ledende figur i banden Black Cobra idømt fængsel for at opkræve 35.000 kr. i beskyttelsespenge fra en kok på den københavnske vestegn. Et bordel i Ringsted blev afkrævet 10.000 kr. om måneden, og både Bandidos og Hells Angels krævede pengene, og bordellet blev til sidst brændt ned, fordi betalingen ikke faldt.

I august 2011 forlangte en gruppe mænd 10.000 kr. om måneden fra en grillbar i Valby i København, og mændene truede med at brænde stedet ned og med at stikke ild på personalets biler, hvis ikke de fik de penge, som de forlangte. I oktober 2011 forlangte en mand 15.000 kr. om måneden i beskyttelsespenge fra en caféjejer i Valby i København. Han truede med at brænde cafeen ned.

Også folk i tatovørbranchen er ofre for afpresning. I juli fortalte en jysk tatovør til Ritzau, at han årligt måtte betale ¼ mio. kr. i beskyttelsespenge til rockere fra Hells Angels.

Så der er ikke nogen tvivl om, at der er et problem. Ministeren var selv inde på, at der er forskellige handelsforeninger, som har lavet undersøgelser, men jeg kan ikke lade være med at henvise til, hvad Nørrebro Handelsforening sagde, da det kom frem, at der havde været en række afpresningssager på Nørrebro. Det er så Hans Mejlshede, som er formand for Nørrebro Handelsforening, og han sagde som reaktion på, at der var kommet afpresningssager frem:

»Jeg er egentlig overrasket, for i Nørrebro Handelsforening spørger vi regelmæssigt vores medlemmer, og af de cirka 50 medlemmer, vi har, har vi ikke nogle kendte tilfælde.«

Så det synes jeg tyder på, at når en handelsforening på Nørrebro, som jo spørger sine medlemmer, bliver overrasket over, at det finder sted, kunne det godt være et argument for, at vi herinde skulle se, om vi ikke kunne sætte os ned, tale sammen og finde en måde, hvorpå vi kan undersøge omfanget til bunds, for der er helt klart nogle skyggetal på det her område, som trænger til at komme frem i lyset.

Det hører selvfølgelig også med til fortællingen, at vi selvfølgelig med tilfredshed fra Dansk Folkepartis side har noteret os, at en 19-årig person er idømt 8 måneders fængsel for afpresning over for Café Viking, men jeg synes stadig væk, at der er behov for, at man gør en ekstra indsats på det her område, sådan at vi klart viser de bander og andre kriminelle elementer, at den måde at føre en virksomhed på – det er jo en mærkelig form for virksomhed, men det er jo en virksomhed for dem – vil vi simpelt hen ikke finde os i i det danske samfund, og vi vil slå hårdt ned på det, og også meget gerne hårdere, hvis det står til Dansk Folkeparti, end hvad der er tilfældet i dag.

Det er en del af baggrunden for, at jeg på vegne af Venstre, Konservative, Liberal Alliance og Dansk Folkeparti, og det er ikke nødvendigvis i prioriteret rækkefølge, fremsætter følgende:

Forslag til vedtagelse

»Folketinget konstaterer, at indsatsen mod bander og andre kriminelle, der afpresser erhvervsdrivende, er utilstrækkelig.

Folketinget pålægger regeringen at afdække problemets omfang, herunder skyggetallene.

Folketinget pålægger regeringen at indkalde partierne til møde, hvor partierne bl.a. skal drøfte behovet for højere straffe for afpresning og bedre mulighed for udvisning.«

(Forslag til vedtagelse nr. V 13).

Kl. 15:59

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Ja tak. Forslaget til vedtagelse vil indgå i debatten.

Der er ingen korte bemærkninger til ordføreren, så vi går videre i ordførerrækken, og det er hr. Karsten Lauritzen, der er ordfører for Venstre.

Kl. 15:59

(Ordfører)

Karsten Lauritzen (V):

Tillykke til Jane fra Café Viking på Nørrebro. Hun satte fokus på problemet med afpresning i restaurationslivet. Også tillykke til de mange københavnere og beboere på Nørrebro, som efterfølgende troppede op til demonstrationen mod bandekriminalitet og afpresning.

Desværre er der tale om en sag, hvor de gode græder, og hvor de onde griner. De virkelige vindere er dem, der bedriver afpresning. Det seneste halve år har man i hvert fald, hvis man har fulgt nogle af de værtshus- og restaurationsejere i København, der er stået frem, oplevet, at der er sket en eskalering i antallet af sager om afpresning.

Desværre er der kun få, der har haft mod til at stå frem, så det er med andre ord kun toppen af isbjerget, som vi har set.

Det er vanskeligt at få et fuldstændigt overblik over problemets omfang, fordi det er et område, der er præget af mørketal, og de undersøgelser, der er lavet, bl.a. HORESTA's undersøgelse, som jeg også tror ministeren henviste til, har ganske få respondenterne, og derfor er det vanskeligt at få et reelt billede af problemets omfang. Netop derfor er det væsentligt at sætte ind over for og få belyst og vigtigst af alt sat en stopper for den afpresning, som foregår.

Beskyttelsespenge er et fænomen, vi kender til fra de lande, hvor der ikke er tillid til politiet. Vi kender det fra Østeuropa. Vi kender det fra ikke mindst Italien. Mafiaen har i årevis chikaneret erhvervslivet og de handlende i den sydlige del af Italien, og som butiksindehaver har man simpelt hen været nødt til at indregne beskyttelsespenge som en del af de faste udgifter på lige fod med regninger for vand og el. Det er fuldstændig uacceptabelt og noget, vi normalt ikke ser i Danmark.

Det er en situation, som Danmark ikke må komme i, men det er noget, hvor tingene desværre bevæger sig i den forkerte retning efter Venstres opfattelse. Vi er vidner til en udvikling, som, ja, undskyld mig, ikke burde få ministeren til at tale problemet ned, hvilket var det, jeg hørte ministeren forsøgte på at gøre fra Folketingets talerstol, men til i stedet at tage det dybt alvorligt.

Desværre hørte vi jo ikke justitsministeren sige noget om, hvad ministeren vil gøre ud over at påpege, at hvis der skulle komme sager op, tager politiet det alvorligt. I stedet bliver bekymrede politikere belært om, at de ikke skal lege politimester. Jeg synes, at den her sag og lignende sager er for vigtige til, at justitsministeren skal bevæge sig ud i politisk drilleri, han skal i stedet tage den udvikling, som vi ser ske, dybt, dybt alvorligt. Derfor vil jeg også gerne kvittere for, at Dansk Folkeparti har indkaldt til den her forespørgselsdebat i dag.

Danmark skal være et trygt samfund, hvor vi har tillid til hinanden og tillid til, at det er politiet, der løser problemerne, når der er individer, som ikke kan finde ud af at gebærde sig inden for de rammer, fællesskabet har sat op. Der er desværre nogle i vores land, der tror, at det er andre regler, der gælder, at det i bestemte områder af Danmark ikke er dansk lovgivning, der gælder, men at det er den stærkeste, der har ret – at det er bander og andre grupperinger, som bestemmer.

Det er jo ikke, fordi det er ukendt, hvem der inddriver beskyttelsespenge, for det ved alle, der er en del af miljøet på Nørrebro. Problemet er, at der er ingen eller meget få, der tør gå til politiet, og her opstår den parallelle retsopfattelse. Lad mig give to eksempler, som ikke har noget med afpresning at gøre, men som illustrerer den samme tendens.

I maj måned blev fire jyske koncertgæster overfaldet med bl.a. knivstik, fordi de havde forvildet sig ind i Folkets Park. Efterfølgende var det kun den ene gerningsmand, som blev fanget og dømt. Man mener, der var en gruppe på ti, der stod bag, og selvfølgelig er der personer på Nørrebro, der sidder inde med viden om, hvem de øvrige er. Men man går ikke til politiet, man samarbejder ikke med politiet, og det er meget beskæmmende.

Et andet eksempel: I oktober besøgte Folketingets Retsudvalg Nørrebro for at kigge på, hvorvidt københavnerydelen var ved at udvikle sig til et parallelsamfund med afpresning og egen opfattelse af lov og orden, og i den forbindelse var det meningen, at udvalget skulle have holdt møde i Folkets Hus.

Det møde blev imidlertid aflyst med kort varsel og flyttet til en anden lokation, og årsagen, som der skulle lidt detektivarbejde til at finde, var, at husets brugere ikke ønskede, at Folketingets retsordførere opholdt sig i deres hus, og det vel at mærke i en institution, som Københavns Kommune yder et massivt skatteborgerbetalt tilskud til. Men det, der er endnu mere beskæmmende, er, at ingen i Københavns Kommune satte spørgsmålstegn ved, at man bare på den måde

sagde, at Folketingets Retsudvalg ikke var velkommen i deres hus, til trods for at det er de københavnske skatteborgere, der betaler. Det synes jeg er beskæmmende.

Det er jo et billede på den udvikling, som der desværre sker nogle steder i vores land, og det er den parallelle retsopfattelse med, at man ikke respekterer myndigheder, og at politikere ikke er velkomne, der fører til, at afpressere som dem, der er set på Café Viking, desværre får alt for gode kår. Det vil vi i Venstre gerne være med til at modarbejde, og derfor bakker vi op om det forslag til vedtagelse, som Dansk Folkeparti også præsenterede på vores vegne.

Kl. 16:04

Formanden:

Tak til ordføreren. Hr. Ole Hækkerup som socialdemokratisk ordfører.

Kl. 16:04

(Ordfører)

Ole Hækkerup (S):

Tak, formand. Det, vi diskuterer her, er afpresning af erhvervsdrivende i Danmark, og det skal vi som samfund på ingen måde acceptere eller se igennem fingre med. Når Jane fra Café Viking står frem, er det i virkeligheden præcis, hvad et velfungerende samfund har brug for, nemlig det at sige fra – ikke det med at dukke nakken, ikke det med at tænke, at det tager nogle andre sig nok af, eller at sige, at det ikke er mit ansvar. Og jeg tror i virkeligheden, man kan sige om noget af den snak, der nogle gange er om, hvem der er hverdagens helte, at det i hvert fald også handler om folk, der tager et ansvar og også ud over, hvad de lige selv er tvunget til at tage af ansvar.

Bag afpresning står der jo ofte mere end bare en enkelt person; der står en bande, der står noget organiseret netværk, organiseret kriminalitet. Og det skal vi som samfund heller ikke have tålmodighed med. Derfor skal der, ud over de stærke borgere, også et stærkt politiet til at sørge for at bekæmpe afpresning af erhvervsdrivende. Og politiet skal komme efter organiserede bander, der prøver afpresning. Netop indsats mod bander er jo så i øvrigt også noget af det, som vi aftalte, at politiet særligt skal gøre noget ved, da vi lavede den sidste aftale om politiet. Ministeren har så gennemgået, hvad politiet gør i dag, og hvad branchen er ved at kortlægge osv., både med hensyn til hvad de siger om problemet og hvad de siger om omfanget.

For Socialdemokraterne er det afgørende her, at der sættes hårdt og resolut ind. Det er faktisk i virkeligheden, tror jeg man kan sige, det mindste, man kunne kræve fra Folketingets side. Og da Folketingets Retsudvalg var på besøg på Café Viking, tror jeg sådan set også, de fleste mærkede både den der varme og den konsekvens, som ligesom lå i stemningen på stedet. Man kan sige, at den der varme og den der konsekvente indstilling til livet – det er også det der med at sige fra – kommer af den samme muld. Varmen handler om alt det, der er godt og sundt i vores land, og konsekvenser handler om, at det ikke skal rulles tilbage. Borgere, der siger fra, og politi, der konsekvent følger op på anmeldelser, er nøglen til et godt samfund, der bekæmper kriminalitet. Og det gælder også pres på erhvervsdrivende.

På den baggrund skal jeg på vegne af Socialdemokraterne, SF, Det Radikale Venstre og Enhedslisten fremsætte med følgende:

Forslag til vedtagelse

»Folketinget tager på det kraftigste afstand fra afpresning af erhvervsdrivende. Som samfund vil vi ikke acceptere den slags metoder fra organiserede kriminelle, som undergraver vores retssamfund.

Folketinget noterer med tilfredshed, at politiet tager anmeldelser om afpresning meget alvorligt og har fokus på spørgsmålet om afpresning af erhvervsdrivende, ligesom politiet generelt yder en stor indsats mod afpresning i områder, hvor der er mistanke om proble-

mer. Folketinget er dog samtidig opmærksom på, at der er behov for, at lokalsamfund og erhvervsdrivende er involverede.

Folketinget opfordrer regeringen til at fortsætte en generel indsats mod organiseret kriminalitet samt til at have fokus på samarbejde og dialog mellem kommuner, lokalpoliti, lokalmiljøer og forretnings- og restaurationsmiljøer i indsatsen mod afpresning af erhvervsdrivende og på, at politiet skal være i stand til at yde den nødvendige beskyttelse af erhvervsdrivende, der siger fra over for afpresning.« (Forslag til vedtagelse nr. V 14).

Kl. 16:07

Formanden:

Det af hr. Ole Hækkerup oplæste forslag til vedtagelse på fire parti- vegne indgår selvfølgelig i de videre forhandlinger.

Der er to medlemmer, der har bedt om korte bemærkninger. Først er det hr. Karsten Lauritzen.

Kl. 16:08

Karsten Lauritzen (V):

Hr. Ole Hækkerup henviser selv til det besøg, Retsudvalget aflagde hos Jane, ejeren af Café Viking, og det var jo hyggeligt. Der var hjemmebak, og det var en god oplevelse. Men noget af det, der også kom frem, var jo, at værtshusejeren nu er tvunget til at sætte video- overvågning op inde på værtshuset simpelt hen af frygt for, at det kan gentage sig. Det koster mange penge, og det tror jeg også at Jane var inde på.

Hvordan har hr. Ole Hækkerup det egentlig med, at vi her har en udgift, som nu bliver lagt over på værtshusejeren? Hvordan har hr. Ole Hækkerup det med den udvikling, der ligesom er, hvor ejeren af Café Viking tilsyneladende ikke stoler nok på politiet og myndighe- derne til, at hun helt tør overlade det til dem? Nej, hun bliver også nødt til at beskytte sig selv. Synes hr. Ole Hækkerup ikke, at det er en faretruende udvikling?

Kl. 16:08

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 16:09

Ole Hækkerup (S):

Hver gang folk er tvunget til at investere i eksempelvis kameraer til videoovervågning, fordi de frygter kriminalitet – og det kan være på Café Viking, men det kunne sådan set også være alle mulige steder – så synes jeg da, at det grundlæggende er urimeligt.

Så må jeg nu sige, at mit indtryk af Retsudvalgets besøg på Nør- rebro og på Café Viking faktisk var – sådan virkede det på mig – at politiet gjorde en stor indsats for at være opsøgende. Det virkede og- så på mig, som om Jane på Café Viking og andre, vi snakkede med, syntes, at politiet gjorde meget for at komme ud og for at være opsø- gende og for at udfylde sin rolle i den her sag, sådan at borgere, der er stærke og siger fra, ikke skal stå alene. Det virkede på mig helt klart, som om politiet gjorde det rigtig godt i den forbindelse.

Kl. 16:09

Formanden:

Hr. Karsten Lauritzen.

Kl. 16:09

Karsten Lauritzen (V):

Det, jeg tror der er uenighed om, er, om det her bare er en opgave, man skal overlade til politiet, eller om det handler en grundlæggende udvikling i vores samfund, f.eks. i dele af København. Vi ser det på Christiania, vi ser det på Nørrebro. Vi har jo i Venstre fuld tillid til politiet og til, at de tager de henvendelser, de får, alvorligt, men for- leden dag var der f.eks. nogle, der kastede maling på cafeen, og det

er jo udtryk for, at de ikke respekterer vores love og regler og ikke respekterer politiet.

Hvis vi skal gå imod den kedelige udvikling, som jo også rammer Café Viking, tror jeg, at politiet har brug for en hjælpende hånd fra lovgivers side, men jeg kan bare forstå på det forslag til vedtagelse, som hr. Ole Hækkerup læste op på vegne af regeringspartierne og re- geringens støtteparti, Enhedslisten, at man ikke vil noget. Man låner sig op ad politiet, myndighederne, og siger, at alt er fryd og gam- men. Det synes jeg egentlig ikke at man kan være bekendt i lyset af den samfundsudvikling, som vi ser, og som hr. Ole Hækkerup jo og- så selv anerkender er der.

Kl. 16:10

Formanden:

Hr. Ole Hækkerup.

Kl. 16:10

Ole Hækkerup (S):

Hr. Karsten Lauritzen siger, at politiet har brug for en hjælpende hånd, og det skulle så hænge sammen med det forslag til vedtagelse, som bl.a. Venstre har fremsat i dag. Jeg er ikke sikker på, at jeg helt kan følge logikken. Nu skal jeg ikke forsøge at genkalde mig den nøjagtige tekst i det forslag til vedtagelse, som hr. Martin Henriksen læste op, men det er ikke min vurdering, og så vidt jeg kunne forstå justitsministeren heller ikke politiets vurdering, at det er problemer med strafferammer eller med, hvilke kompetencer politiet har, der sætter begrænsninger for at følge op på det her.

Jeg vil gerne understrege, at jeg synes, at det er utrolig vigtigt, at politiet tager hver eneste anmeldelse alvorligt og følger op på hver eneste anmeldelse. Men der er også forskel på – undskyld mig – de tilfælde, hvor en borger henvender sig og anmelder en forbrydelse, som påvirker ikke bare borgeren selv, men hele samfundet, og så an- meldelse af en forbrydelse af, lad os være ærlige, lidt mindre betydn- ingsfuld karakter som f.eks. tyveri af cykellygter. Det her er virke- lig afgørende, for at vi kan blive ved med at være et civiliseret sam- fund.

Kl. 16:12

Formanden:

Hr. Martin Henriksen for en kort bemærkning.

Kl. 16:12

Martin Henriksen (DF):

Nu har der jo lige været en debat om afskaffelse af blasfemiparagraf- fen, og der henviste hr. Ole Hækkerup til et ekspertudvalg. Så har vi en debat her om afpresning og beskyttelsespenge, og så kom jeg til at tænke på lidt af det samme, for der henviser hr. Ole Hækkerup til, hvad politiet så måtte mene om det. Det er selvfølgelig fair nok at lytte til, hvad forskellige eksperter siger, og det er også helt på sin plads at lytte til, hvad politiet mener, men jeg synes også, at det ville være rart at høre, hvad hr. Ole Hækkerup politisk mener om det. Jeg synes, det forslag til vedtagelse, som er kommet på vegne af Social- demokratiet, regeringspartierne og Enhedslisten, er uambitiøst. Der var ikke rigtig noget i det, der peger fremad, og jeg synes, vi bliver nødt til at konstatere, at de her problemer jo ikke er forsvundet. Til trods for at der er iværksat flere initiativer fra politiets side, og at der er en lang række redskaber til rådighed, er det et problem, der er der, og det er alvorligt, og derfor er der også behov for, at man politisk sætter sig ned og diskuterer, hvad man kan gøre. I det forslag til ved- tagelse er der jo ikke sådan nogle færdige forslag, men der er et be- skedent ønske om, at partierne i Folketinget sætter sig ned, indkalder justitsministeren og diskuterer, om der f.eks. er behov for højere straffe, om der er behov for at lægge mere vægt på udvisning i for- hold til dem, der ikke er danske statsborgere. Jeg synes, det er mær-

keligt, at man ikke engang vil tage det til sig, men i stedet kommer med et forslag til vedtagelse, som er lidt uambitiøst.

Kunne den socialdemokratiske ordfører ikke strække sig lidt længere, end hvad vi har set indtil videre?

Kl. 16:13

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 16:13

Ole Hækkerup (S):

Det skal hr. Martin Henriksen ikke sidde og vente forgæves på. Jeg kan frygte, at han har haft tankerne et andet sted, da jeg læste min ordførertale op, for jeg synes, jeg var meget tydelig omkring, hvad det er for et værdigrundlag, vi har. Og når hr. Martin Henriksen selv sammenligner med den forrige debat om blasfemi, synes jeg, det er helt afgørende, at man siger: Det her er mit værdigrundlag. Så kan det da være fair nok nogle gange, hvis der er noget, der skal undersøges. Så skal vi i øvrigt ikke bruge tid på forrige debat.

Det på mig lød, som om noget i tonen i den vedtagelse, som hr. Martin Henriksen lagde op til, i virkeligheden udtrykte en eller anden grad af mistillid til politiet, som om det her ikke var godt nok, som om det ikke blev bekæmpet godt nok. Der er jeg simpelt hen uenig. Det er det ene. Det andet er så, at når hr. Martin Henriksen siger, at noget af det, vi lagde op til i vedtagelsen, eksempelvis var en skærpet udvisning af udlændinge, der laver afpresning, er det jo rigtigt, for for udvisning har vi normalt en trappemodel, men lige præcis når det gælder afpresning, har vi ikke en trappemodel, hvor man skal gå ind og vurdere folks tilknytning til Danmark, før der kan ske udvisning. Så på det punkt må man simpelt hen sige, at jeg tror, juraen er foran hr. Martin Henriksen og de andre i den blå opposition.

Kl. 16:14

Formanden:

Hr. Martin Henriksen.

Kl. 16:14

Martin Henriksen (DF):

Det kunne være interessant at sætte sig ned og kigge på, hvilke straffe der typisk er. Vi kan selv finde nogle af straffene frem, jeg har også refereret til en straf på 8 måneder, der blev givet, men man kan også finde andre sager frem, sætte sig ned, altså en kreds af partierne i Folketinget, og kigge på det, kigge på, hvor mange der rent faktisk er blevet dømt til udvisning. For en ting er, hvad der står i lovtæksten, noget andet er, en gang imellem, hvad der rent faktisk sker ude i virkelighedens verden. Det kunne da være relevant at sætte sig ned og finde ud af de her ting, kende omfanget og diskutere, om man kunne gøre mere. I vores forslag til vedtagelse skrev vi bl.a., at Folketinget pålægger regeringen at afdække problemets omfang, herunder skyggetallene. Jeg kan ikke forstå, at man skulle have noget imod at stemme for. I min ordførertale refererede jeg formanden for Nørrebro Handelsforening, der sagde, at det kom bag på ham, at der var så mange medlemmer, der var blevet udsat for afpresning. Det taler trods alt for, at der skal en undersøgelse til, der så at sige lige går et spadestik dybere end det, vi har kendskab til nu. Jeg forstår simpelt hen ikke, hvorfor man fra Socialdemokratiets side ikke vil være med til det, men i stedet for bare kommer med et forslag til vedtagelse, der sådan set siger, at det, der sker nu, er tilstrækkeligt, når det åbenlyst ikke er tilstrækkeligt. Det har slet ikke noget at gøre med at ytre mistillid til politiets indsats.

Kl. 16:15

Formanden:

Ordføreren.

Ole Hækkerup (S):

Der er flere ting i det, hr. Martin Henriksen siger, som jeg er ikke enig i. For det første, som ministeren allerede har oplyst, har branchen jo taget initiativ til at prøve at afdække skyggetallene. Det er det ene. Det andet er så, at ordføreren siger, at man i den her handelsstandsforening ikke kender problemet. Men det kunne jo godt være – jeg skal ikke gøre mig til dommer over det – at sagen var, at de 50 medlemmer, der var i handelsstandsforeningen, lige præcis var nogle af dem, der ikke havde været udsat for afpresning, hvorfor handelsstandsforeningen blev overrasket. Det, der er vigtigt for mig, er, at det ikke overrasker politiet. Det, vi lige præcis så, da vi var ude på Nørrebro, vil jeg sige til hr. Martin Henriksen, var, at politiet var med rundt, de var med rundt, da vi var ovre at besøge Café Viking, de lavede en hel gennemgang af projektet »Din Betjent«, hvor de kom ud og var opsøgende. Det var det, der gjorde, at de havde fingeren på pulsen, det var det, der gjorde, at de præcis kunne sige, hvor stort omfanget af det her problem er, det var det, der gjorde, at de kunne sige, hvad det er, de gør for at skride ind over for det. Den politiindsats støtter jeg varmt, for det betyder, at man kan komme efter dem, der forsøger at pille ved noget grundlæggende i vores vedtagelse, hvor vi siger: Ja, det er godt med stærke borgere, ja, det er fremragende med et stærkt politi, men det skal være et helt samfund, der bakker op om de helt grundlæggende værdier, som et retssamfund som Danmark skal bygge på.

Kl. 16:16

Formanden:

Tak til den socialdemokratiske ordfører. Der er ikke nogen radikal ordfører til stede. Så er det fru Karina Lorentzen Dehnhardt som SF's ordfører, der nu har ordet.

Kl. 16:17

(Ordfører)

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

Jeg har lovet endnu en gang at tale på den radikale ordførers vegne. Afpresning er ulovligt – punktum. Det kræver en politiindsats, og det kræver en retsforfølgelse, og i nogle tilfælde kræver det også udvisning. Det kan ske, og det sker. Vi er jo så heldige, at i den meget omtalte sag om Café Viking er det faktisk sådan, at gerningsmanden er blevet stillet til ansvar.

Jeg har den holdning, at ingen erhvervsdrivende skal føle sig magtesløse og bare skal se på, mens banditter flår dem for deres surt optjente penge. Det kan vi på ingen måde tolerere. Men jeg må sige, at sagen er kommet meget i fokus efter Café Viking, som Retsudvalget jo også besøgte. Det var i øvrigt et rigtig godt besøg, og jeg synes, at det efterlod et indtryk af en meget tilfreds Jane, som roste politiet og kommunen for deres indsats, som var rigtig glad for, at der var blevet handlet hurtigt, og som i øvrigt var meget overvældet over den opbakning fra danskerne, som hun har fået over alt.

Jeg vil godt rose Jane for hendes mod. Det er personer som hende, der gør, at sådan noget her bliver opdaget. Det værste, der kan ske, er, at folk holder mund. Vi har simpelt hen behov for, at civilsamfundet klart siger fra. Det har Jane gjort.

Brancheforeningen på område har lavet deres egen undersøgelse, og den viser jo, at det her problem heldigvis ikke er så omfattende, som man kunne frygte. 3-4 pct. af medlemmerne har oplevet det her. Vi kunne selvfølgelig godt have været mere tilfredse, hvis tallet var 0 pct., men det betyder, at det her måske ikke er så omfattende, som man kunne have troet. Det er ikke et kæmpestort og formentlig heller ikke et organiseret kriminalitetsproblem.

Jeg er rigtig glad for, at politiet fremover forebyggende tager en snak med restauratørerne, når de alligevel er ude på bevillingskon-

trol. Når de kommer rundt, vil de simpelt hen spørge ind til det her. Og det betyder jo, at vi meget hurtigt vil kunne opfange nye eksempler og reagere på det. Det synes jeg er fuldt ud fornuftigt, og det kan jeg selvfølgelig støtte.

Jeg tror, at vi kan sige, at der bliver taget hånd om det her problem i dag, og jeg ser ikke noget behov for endnu en stor og omfattende undersøgelse eller en ændring i politiets indsats. Jeg synes, at vi fik det klare indtryk fra besøget på Café Viking, at der bliver taget hånd om det her, og at man ser med ganske stor alvor på det.

Kl. 16:20

Formanden:

Der er et par medlemmer, der ønsker korte bemærkninger. Først hr. Karsten Lauritzen.

Kl. 16:20

Karsten Lauritzen (V):

Jeg kan forstå, at SF og SF's ordfører ligesom justitsministeren synes, at det jo er noget problem, når de her sager dukker op, men at det ikke er udtryk for nogen tendens. Man kan nærmest forstå, at sådan har det nok altid været. Man efterlader et indtryk af, at SF i hvert fald ikke anerkender, at der er nogen mørketal. Det er ærgerligt, for hvis man tager ud på Nørrebro og snakker med folk, tror jeg, de fleste vil sige, at det er der et eller andet sted. Jeg tror, at Naser Khader – vores tidligere kollega – skrev et blogindlæg om, at da hans far havde butik på Nørrebro, foregik det også. Så det er lidt ærgerligt, men lad det ligge.

Det, jeg godt vil spørge SF's ordfører om, er: Mener man overhovedet ikke, at der er behov for andet end det, der står i regeringspartierne forslag til vedtagelse? Altså, kunne man ikke forestille sig, at der kunne komme noget ud af, at Folketingets partier satte sig rundt om et bord og sagde: Hvordan løser vi nu det her? Hvordan kan vi reagere ud over med politi? Er der andre ting, vi kan gøre, for at forhindre den her tendens?

Kl. 16:21

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 16:21

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

Jeg tror, at der er mørketal på en lang række områder, når man taler om kriminalitet, men jeg har ingen grund til at tro, at folk ikke svarer på en spørgeskemaundersøgelse om, hvorvidt de har været udsat for afpresning, af angst for at komme ud med de oplysninger. Her er det netop meget omkostningsfrit i forhold til at kunne anmelde noget.

Så jeg tror sådan set – selvfølgelig skal man være varsom med at konkludere endeligt – at vi godt med rimelig sandsynlighed kan konkludere, at der ikke er noget kæmpestort problem på dette område. Der er et lillebitte problem, og det er skam alvorligt nok.

Jeg synes faktisk, at der ikke er et behov for, at vi tager yderligere drøftelser af det her. Jeg synes, at eksemplet med Jane viser os, at der netop bliver taget hånd om det her. Jane var meget tilfreds, da vi sammen med Retsudvalget var på besøg. Hun var rigtig glad for politiets og kommunens håndtering. Så det viser jo bare, at systemet fungerer.

Jeg tror ikke, vi skal blæse den her sag op og skabe større utryghed omkring det her, end det er nødvendigt.

Kl. 16:22

Formanden:

Hr. Karsten Lauritzen.

Kl. 16:22

Karsten Lauritzen (V):

Jamen der er så bare en uenighed. I Venstre mener vi ikke, at det er et lillebitte problem, altså. Politiet efterforsker i øjeblikket mindst 11 sager om afpresning af erhvervsfolk, har justitsministeren svaret Folketinget. Det siger noget om, at det ikke kun er Café Viking. Ja, Jane stillede sig frem, medierne kom, showet gik i gang. Og det er fint, tillykke til Jane, sagde jeg i min ordførertale, men jeg tror, at problemet er større, og jeg synes, at det er ærgerligt, at SF ikke vil være med til reelt at afdække, hvor stort et problem det her er.

Altså, så er der nogle brancheorganisationer, der har lavet en undersøgelse, hvor man har spurgt om afpresning, og der er 6 pct. af respondenterne, tror jeg, der svarer, at de på et tidspunkt har været udsat for afpresning. Det er faktisk også ganske mange. Jeg ved, at i hvert fald socialdemokrater i Borgerrepræsentationen har været ude at kritisere, at man ikke i større omfang vil afdække det.

Derfor vil jeg godt igen høre SF's ordfører: Hvorfor er det, at SF's ordfører ikke vil være med til at have en lidt større afdækning af, hvor stort det her problem er? Hvad kan der ske ved det? Så vil man få yderligere sikkerhed for, hvad problemet er, og så vil man så kunne agere politisk. Hvorfor vil SF ikke være med til det?

Kl. 16:24

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 16:24

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

Jamen jeg synes jo netop, at eksemplet med Jane og Café Viking viser, at systemet fungerer. Jane har anmeldt det, og der er blevet taget hånd om det på fornemste vis – damen er glad. Og hun var oven i købet så glad og så tilfreds med behandlingen, at hun havde over-skud til at ønske for gerningsmanden, at han ikke skulle i fængsel, men have samfundstjeneste. Jeg tror ikke, at der er noget større problem på det her område.

Vi har en undersøgelse fra brancheorganisationerne, som jo nok vil være de nærmeste til at kunne undersøge det her til bunds, og den viser, at der ikke er noget stort problem her. Jeg er enig med Venstres ordfører i, at afpresning, når det sker, er et problem. Det er der ikke nogen erhvervsdrivende der skal finde sig i, men jeg synes, at eksemplet viser, at når de så anmelder sager, så står myndighederne i kø for at hjælpe dem, og det sker ganske effektivt. Og det lykkes faktisk også at få folk stillet til ansvar for de her ting.

Kl. 16:25

Formanden:

Hr. Martin Henriksen for en kort bemærkning.

Kl. 16:25

Martin Henriksen (DF):

Tak. Jeg synes altså, det er bekymrende, når SF's retsordfører forsøger at fremstille det her, som om der ikke er et problem, nemlig når fru Karina Lorentzen Dehnhardt siger, at det her formentlig ikke er en del af den organiserede kriminalitet – og nu kan det godt være, at det, jeg her siger, ikke svarer fuldstændig ordret til det, der blev sagt, men det var noget i den retning. I de seks eksempler, som jeg remsede op i min ordførertale, var der ud af de seks tre eksempler, hvor det var bander eller rockere, der stod bag, bl.a. Black Cobra, Hells Angels og Bandidos. I det tilfælde med Café Viking fremgår det jo, at det var et bandemiljø omkring Mjølnerparken, der var involveret i det, nemlig en indvandrerbande, der hedder Brothers, hvor der var en person, der var involveret i det. Så jeg forstår slet ikke, hvordan man fra Folketingets talerstol kan stå og sige, at det formentlig ikke er en del af den organiserede kriminalitet. Det må jeg sige, det for-

står jeg virkelig ikke. Ordføreren går tilmed så vidt som til at sige, at der ikke er behov for yderligere drøftelser. Kunne ordføreren ikke genoverveje den udtalelse – måske var den slet ikke overvejet i første omgang – for selvfølgelig er der da behov for yderligere drøftelser af et så alvorligt problem, og selvfølgelig er der da elementer af organiseret kriminalitet, der er med ind over. Kunne det ikke være befriende, hvis vi fandt ud af omfanget af det, så vi rent faktisk kunne reagere på det politisk?

Kl. 16:26

Formanden:
Ordføreren.

Kl. 16:26

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

Vi ved jo godt, at disse bander kaster sig over alt, hvad der kan tjenes penge på, hvad enten det så er prostitution, afpresning, vold, eller hvad det nu kan være. Det er mangespektret i forhold til, hvad man gerne vil tjene pengene på. Men det synes jeg sådan set også vi har meget godt fat om. Der er gjort ualmindelig mange indsats, både i vores regeringsperiode og i den tidligere regerings periode, som lige præcis tager hånd om det her problem med bander. Så der tror jeg sådan set at vi er meget godt kørende. Jeg vil ikke anfægte, at det her er et problem, for det synes jeg faktisk det er. Jeg mener ikke, at der er nogen erhvervsdrivende, der skal finde sig i at blive afpresset. Men jeg mener samtidig også, at vi faktisk har et system med politi og andre myndigheder, som reagerer, når det her sker, og de reagerer effektivt, og de reagerer hurtigt. Og det synes jeg egentlig er tilfredsstillende.

Kl. 16:27

Formanden:
Hr. Martin Henriksen.

Kl. 16:27

Martin Henriksen (DF):

Man kan jo ikke løse et problem, hvis man ikke anerkender, at problemet eksisterer. Og jeg tror da godt, vi kan tillade os at være så skrækkelige, at vi kan sige, at der er mennesker, der er involveret i den organiserede kriminalitet, som har at gøre med afpresning, og som kræver beskyttelsespenge af forskellige virksomheder. Altså, det er noget, der finder sted. Så jeg kan simpelt hen ikke forstå, hvorfor ordføreren kan finde på at sige, at det formentlig ikke er en del af den organiserede kriminalitet, og at der ikke er behov for, at vi får nogle yderligere drøftelser af det. Så er jeg sådan set enig i, at det var en udmærket tur, vi havde til Nørrebro, og jeg er også enig i, at politiet gør en god indsats. Men det ændrer jo ikke ved, at når Retsudvalget tager ud på Nørrebro, så er vi fuldstændig pakket ind i politifolk. Når vi går ned ad gaden på Nørrebro, kan vi se, at der er to salatfade bag ved os, og der er to salatfade foran os; vi er omringet af politifolk.

Når man spørger politiledelsen, hvordan de selv synes de klarer det, siger politiledelsen, at de klarer det fantastisk godt. Men derfor kunne det jo godt være, at vi fra politisk side sagde – samtidig med at vi anerkender politibetjentenes indsats, for det gør vi fra Dansk Folkepartis side i høj grad – at der er behov for, at vi drøfter videre, og der er behov for, at vi kigger på f.eks. at skærpe straffene eller kigger på udvisningsbestemmelserne, eller hvad det nu kan være. Der er ikke behov for, at vi siger: Vi gider ikke at drøfte det mere.

Så jeg synes ærlig talt, at Socialistisk Folkepartis ordfører skulle genoverveje det, hun sagde i sin ordførertale. For jeg synes, det var lidt tyndt.

Kl. 16:28

Formanden:
Ordføreren.

Kl. 16:28

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

Nu er det jo lige præcis sådan, at det ikke er fra politiledelsens mund, vi har hørt det her med, at det her er håndteret fantastisk godt. Det havde vi faktisk fra den borger ude på Nørrebro, som kom i klemme, nemlig Jane. Hun siger, at hun var stærkt tilfreds med politiets og kommunens indsats. Den havde været hurtig. Hun havde følt sig hørt, hun havde følt sig set. Der blev reageret. Og hendes gerningsmand er nu faktisk også blevet stillet til ansvar for det. Så det her har ikke noget at gøre med, at politiledelsen bare siger, at der ikke er noget problem, at man ikke vil gøre noget, og at alt er i den skønneste orden. Jeg synes, at det her er det fremmeste eksempel på, at tingene fungerer, når myndighederne spiller godt sammen, og vi har faktisk haft en borger, som er kommet godt ud af det på den anden side.

Kl. 16:29

Formanden:

Tak til SF's ordfører. Fru Pernille Skipper som ordfører for Enhedslisten.

Kl. 16:29

(Ordfører)

Pernille Skipper (EL):

Jeg tror, at vi alle sammen her i Folketingssalen er meget enige om, at afpresning og krav om beskyttelsespenge er et meget alvorligt problem. Selv når det er i få tilfælde, bare et enkelt tilfælde, er det undergravende for vores demokrati. Det er undergravende for retsstaten, at der findes rockere, bander, organiserede kriminelle, som mener, at de kan danne deres egne parallelle retshåndhævelsessystemer og kræve, at mennesker skal betale penge for at opholde sig i et område og have en forretning i et område.

Jeg kan jo forstå på flere af de redegørelser, som justitsministeren har fremlagt, at politiet gør en stor indsats, men jeg vil også sige, at politiet ikke kan gøre det alene. Politiet kan ikke stå imod alene. Lokalområdet, dvs. kommunerne, sågar de enkelte naboer, de andre forretningsdrivende i et område, skal stå sammen om at sige fra, hvis det reelt skal være muligt at kunne sige fra uden konsekvenser, hvis det skal have en virkning. Der er ikke nogen, der må stå alene med det her problem, der er ikke nogen, som kun – i gåseøjne – må få opbakning fra politiet.

Det er vigtigt for at komme problemerne til livs, at vi alle sammen bakker op om, at rockere og bander, der forsøger at overtage et område som deres eget, ikke slipper af sted med det. Men det er også vigtigt i de tilfælde, at enkeltpersoner vælger at sige fra og stille sig frem, at der er stor opbakning.

Det gælder ikke mindst Jane fra Café Viking, som er blevet omtalt flere gange i dag og tidligere. Hun sagde ikke kun fra, hun stillede sig sågar frem i nationale medier for at opfordre andre til at gøre det samme, og hun fik en enorm opbakning. Det tror jeg er medvirkende til, at der måske er andre, som også tør stille sig frem i fremtiden og sige fra. Der kan være en positiv spiral, så at sige, hvis så mange som muligt i lokalområdet bakker op om en afstandtagen. Jeg tror sådan set kun, at det er rockerne og banderne selv, der ikke er ufattelig imponerede over Jane. Alle andre i Danmark har vist stor opbakning. Jeg tror sådan set kun, det er dem, der ikke er imponerede over den opbakning, hun fik.

Ud over et stort sammenhold er det rigtig vigtigt, at politiet har tilstrækkelig med ressourcer og muligheder for at beskytte dem, der siger fra. Det skal være sådan, at politiet kan yde en ekstra beskyt-

tende indsats, når det er nødvendigt. Det gælder f.eks. behovet for at kunne stå ved en forretning i en periode, hvis der er en forretningsdrivende, der har sagt fra.

Summa summarum er vi i Enhedslisten glade for det forslag til vedtagelse, som regeringspartierne har været villige til at foreslå sammen med os. Den påpeger netop, hvor vigtigt det er, at vi ikke kun ensidigt fokuserer på en strafferetstilgang, men at vi holder et vågent øje med, at der også er de bedste muligheder for, at nærområdet kan bakke op. Vi er glade for, som vi netop også påpeger er utrolig vigtigt, at politiet har alle tænkelige ressourcer til at beskytte og bakke op om beslutningen om at sige fra, når nogen vælger at stå frem og sige fra.

Kl. 16:34

Formanden:

Tak til ordføreren. Hr. Ole Birk Olesen er, som jeg forstår det, ordfører for Liberal Alliance.

Kl. 16:34

(Ordfører)

Ole Birk Olesen (LA):

Jeg skal holde den her ordførtale på vegne af hr. Simon Emil Ammitzbøll, der desværre er forhindret i at deltage i dag.

Det er alment kendt, at Liberal Alliance gerne vil straffe hårdere, når det gælder vold, voldtægt, overgreb mod børn og trusler. Som bl.a. afpresningen mod Café Viking viser, kan afpresning mod erhvervsdrivende i hvert fald falde ind under et af de her punkter.

I Liberal Alliance mener vi ikke, at det er rimeligt, at man skal være bange for at gå på arbejde, eller at man som erhvervsdrivende konsekvent må se sig over skulderen, fordi man modtager trusler fra kriminelle personer. Derfor ser vi også i Liberal Alliance med stor tilfredshed på, at der i forgårs blev afsagt dom over den person, der stod bag afpresningen af Café Viking på Nørrebro – særligt, fordi det ikke er særlig ofte, at der faktisk bliver afsagt dom i de her sager.

Eksemplet med Café Viking står desværre nok ikke alene, og derfor mener vi i Liberal Alliance, at det må være på sin plads at få afdækket problemets omfang og drøfte med Folketingets øvrige partier, om der er behov for højere straffe for afpresning.

Kl. 16:35

Formanden:

Tak til ordføreren. Hr. Tom Behnke som Konservatives ordfører.

Kl. 16:35

(Ordfører)

Tom Behnke (KF):

Afpresning af erhvervsdrivende er et problem. Problemet fylder ganske vist ikke voldsomt meget i politiets statistik, men det skyldes jo, at en hel del af dem, der bliver afpresset, ikke tør andet end at betale. De betaler for at få fred, for at få ro, for at kunne drive deres forretning videre, og de er bange for repressalierne, hvis de anmelder det. Men det, man bare skal huske, er, at afpresningen først stopper den dag, hvor man siger fra, for er der først nogle kriminelle, der har fundet ud af, at de uden videre kan hente guld det pågældende sted, vil de blive ved med at gøre det. Derfor er det vigtigt, at man som erhvervsdrivende, der bliver udsat for forsøg på afpresning, siger fra – at man ikke vil finde sig i det, at man anmelder det til politiet, at der kan blive gjort noget ved det.

Café Viking sagde stop. Indehaveren ville ikke finde sig i det. Hun gik til politiet, og hun gik også til offentligheden, for det er et ganske alvorligt problem. Og hvis det ikke bliver stoppet, vil ikke bare den erhvervsdrivende blive udsat for mere og mere afpresning, men andre vil også blive udsat for afpresning, for de kriminelle skal nok hurtigt finde ud af at udvide markedet og finde flere og flere, som de kan presse penge af. Derfor er det utrolig vigtigt, at det bli-

ver anmeldt, og jeg tror, at den offentlighed, der har været omkring det, og den opbakning, der har været til Café Viking og ejeren, har vist, at når der kommer fokus på et problem, kan man også sende det klare signal til alle mulig andre, at det godt kan betale sig at sige fra. Det nytter noget at sige fra, det giver mening at sige fra, og politiet tager det her problem meget alvorligt. Anmeldelsen her blev jo behandlet ganske prompte. Man fandt ud af, hvem gerningsmanden var, og gerningsmanden er allerede blevet dømt. Det er faktisk en sag, der er gået ganske hurtigt gennem retssystemet, og det er imponerende og godt, og det skal både politi og domstole have ros for, for det er vigtigt at statuere, at man simpelt hen ikke vil finde sig i det her.

Spørgsmålet er, hvad omfanget af det her egentlig er. Jeg tror, at det, at politiet sådan rent statistisk, sagsmængdemæssigt ikke har så voldsomt mange sager, garanteret er udtryk for, at der er mange, som ikke tør anmelde det. Når jeg taler med erhvervsdrivende og med handlende, der kommer i områderne, får jeg i hvert fald det indtryk, at det her problem er af et større omfang end det, vi kan se af politiets statistikker. Derfor er det vigtigt, at vi på en eller anden måde prøver – og det er så det, vores og de øvrige borgerlige partiers forslag til vedtagelse lægger op til – så vidt det overhovedet er muligt, at få afdækket, hvad omfanget er, og også at vi på en eller anden måde kan komme lidt tættere på, hvad skyggetallene er, for at finde ud af omfanget af det. Der jo nogle, der prøver at gøre det her til slet ikke at være et problem. Jeg tror på, at det er et problem. Jeg tror på, det er et problem, fordi mange ikke tør andet end at betale. De er bange for, hvad der sker, hvis de ikke gør det. Så det er vigtigt, at vi får så præcis en afdækning af problemets reelle omfang som muligt.

Det er også vigtigt, at vi har fokus på den her type kriminalitet. Altså, alene det, at der er en erhvervsdrivende, der har sagt fra, at det har været til debat også i medierne, at Folketinget tager sig af det her og bekymrer sig om det, at vi diskuterer det, og at der bliver sat fokus på det her, kan være med til at sende det klare signal, at vi simpelt hen ikke vil finde os i den type kriminell adfærd i Danmark. Det skal man lade være med at gøre. Det, at der bliver sagt klart fra, kan i sig selv have en effekt, og jeg mener, at denne forespørgselsdebat er et ganske glimrende eksempel på, at der er mulighed for at kunne sige fra.

Vi har også været med til at formulere, at vi godt kunne tænke os at få set på straffniveauet. Nu har vi jo set én afgørelse, men hvad er straffniveauet i øvrigt? Spørgsmålet er, om der er så mange sager, at man overhovedet kan tale om et straffniveau, men det ville være rart at få det afdækket og prøve at høre f.eks. Rigsadvokaten, om man kan få et indtryk af, hvad straffniveauet typisk er i den her type sager. Der er ingen tvivl om, at straffen også skal være markant og hård, sådan at de, der begår denne type kriminalitet, kan se, at det simpelt hen ikke kan betale sig at gøre det.

Vi støtter forslaget til vedtagelse, som vi selv er medforlagsstiller på, og takker for, at Dansk Folkeparti har rejst denne debat. Det er en meget væsentlig og relevant debat.

Kl. 16:40

Formanden:

Tak til ordføreren. Justitsministeren.

Kl. 16:40

Justitsministeren (Morten Bødskov):

Som sagt er det regeringens opfattelse, at de steder, hvor der måtte forekomme afpresning, skal der sættes ind over for det. Dem, der står bag det, er personer, der skal forfølges. De skal straffes for det, og vi skal alle sammen skulder ved skulder tage stærkest muligt afstand fra det fænomen, som vi står over for.

Er der et problem? Ja, det er der. Er det et problem, som betyder, at København er Napoli? Nej, det er det heldigvis ikke. Gør politiet noget ved det? Det håber jeg at jeg har forsikret alle om. Fortjener

dem, der er stået frem, et skulderklap? Det gør de bestemt. Hvorfor gør de det? Det gør de, fordi det er den bedste vej til at få skabt fokus på det her problem, i det omfang det måtte være der. For står folk frem og fortæller om modbydelighederne, er det med til at sætte fokus på dels problemet, dels hvem der står bag, og det giver os alle sammen bedre muligheder for at håndtere det her.

Jeg synes, at vi skylder at sætte lidt mere fokus på politiets indsats her i dag. Jeg synes ikke, at vi kan gå fra den her debat i dag uden at have givet politiet den ros, de fortjener for den meget massive indsats, som de gør. Københavns Politi har været genstand for debatten også her i dag, og jeg synes, at det bør understreges, at Københavns Politi gør en meget stor indsats målrettet de miljøer, hvor der er problemer. Det gælder både i deres efterforskningsmæssige indsats, og det gælder i den operative indsats, de gør, hvor der er fokus på problemerne med afpresning.

Hvad gør Københavns Politi? De har selvfølgelig en grundig efterforskning af alle afpresningslignende forhold. Proaktivt henvender de sig og forhører sig hos restaurations- og forretningslivet i udsatte boligområder. Hvorfor? Ja, for at afdække mørketal, som der også har været debat om. De udleverer action cards i de områder, hvor det her fænomen kunne finde sted eller har fundet sted, og her er kontaktnumre til politiets ressourcepersoner inden for det her område angivet. Der sker en monitorering af området, og der foretages en analyse af alle anmeldte forhold, således at man har det med i planlægningen af arbejdet.

Det er klart, at man tager de her sager alvorligt. Man har fokus på problemet i den indsats, som i øvrigt finder sted i de særlig udsatte boligområder. Man har en orientering og en briefing af de operative enheder, selvfølgelig med stærk fokus på lokalpolitiet, Din Betjent, operativ bandesektion og specialpatruljer, om mulige forhold om afpresning. Der er en tæt kommunikation med forretnings- og restaurationsmiljøet om støtte og opbakning til at foretage anmeldelse af afpresning til politiet. Det er bare nogle af de initiativer, som politiet har iværksat. Så jeg synes ikke, at vi kan forlade debatten her i dag uden rent faktisk at rose politiet for den meget fornemme indsats, de gør.

Derfor skal det også være mine afsluttende bemærkninger. Dem, der har stået frem her, særlig ejeren af Café Viking, som har foranlediget debatten, fortjener et stort skulderklap for det, hun har gjort. Det har sat fokus på et problem. Det har gjort, at politiet også kan fokusere deres indsats på området yderligere. Jeg synes også, at det er glædeligt at konstatere, at der jo faktisk er en person, der er blevet dømt for det her. Hr. Tom Behnke roste også meget rigtigt systemet for hurtigt og effektivt at have fået fat i den pågældende person. Det synes jeg også fortjener ros.

Så er der et problem? Det er der, men som sagt er København ikke Napoli. Har politiet fokus på det? Det har de. Går de målrettet til værks? Det gør de. Fortjener dem, der står frem og fortæller om det her, et skulderklap? Ja, det er regeringens klare opfattelse, at de gør det.

Når man lytter lidt til debatten, kan man godt få den opfattelse, at der ikke sker noget. Nu har jeg så forsøgt at beskrive, hvad politiet rent faktisk gør, også proaktivt. Virkeligheden er jo den, at med den her regering, der nu er kommet til, har indsatsen over for det her spørgsmål, som relaterer sig til rocker- og bandegrupperinger, aldrig nogen sinde været mere målrettet, mere fokuseret og mere prioriteret, end den er på nuværende tidspunkt. Der er jeg glad for, at de to partier, som har været særlig aktive i spørgsmålet i dag, også er med i aftalen om politiets økonomi, hvor vi jo bl.a. har valgt at fokusere særlig på rocker- og bandekriminalitet og på, at indsatsen herimod skal forstærkes.

KI. 16:45

Formanden:

Der er to medlemmer, der har bedt om korte bemærkninger. Hr. Martin Henriksen først.

KI. 16:45

Martin Henriksen (DF):

Der er mange, der bliver rost, politiet bliver rost, og det roser vi også gerne fra Dansk Folkepartis side, ejeren at Café Viking bliver rost, og hende roser vi også meget gerne fra Dansk Folkeparti side. Jeg kan ikke love, at vi også roser regeringspartierne. Jeg synes ikke, at der er så meget grund til det.

Jeg kunne godt tænke mig at høre, om justitsministeren er enig med Socialistisk Folkepartis retsordfører, der sagde, at det her fænomen, afpresning, formentlig ikke er en del af den organiserede kriminalitet. Jeg mener, at der er rigtig meget, der tyder på, at det er en del af den organiserede kriminalitet.

KI. 16:45

Formanden:

Justitsministeren.

KI. 16:45

Justitsministeren (Morten Bødskov):

Jeg har ikke kendskab til de enkelte sager, som der er læst op, i detaljer, men altså min generelle og vores velsagtens fælles generelle viden om rocker- og bandemedlemmer og grupperingernes kreativitet ud i det kriminelle miljø er vel den, at de er rimelig kreative, så det kan da bestemt ikke afvises, at der er nogle, der står bag det her. Men altså, min pointe er bare den, at uanset hvem der står bag, så er indsatsen målrettet og prompte, og den skal komme kontant, og jeg synes jo, at i det konkrete eksempel med den afpresning, som har fundet sted i forbindelse med Café Viking, så har det også vist sig, at indsatsen rent faktisk har virket, i og med at man har fundet frem til ham, må man forstå, som stod bag.

KI. 16:46

Formanden:

Hr. Martin Henriksen.

KI. 16:46

Martin Henriksen (DF):

Det, der også har været fremme om den sag, var jo, at det var en person, der er tilknyttet det bandemiljø, der er omkring Mjølnerparken. Derfor vil jeg bare gerne have et klart svar, om hvorvidt justitsministeren er enig med Socialistisk Folkepartis ordfører i, at det her formentlig ikke er en del af den organiserede kriminalitet. Det kunne jeg godt tænke mig klart svar på. Jeg kunne også godt tænke mig at vide, om ikke justitsministeren har den opfattelse, at der er en del, der tyder på, at de bagmænd, der er på det her område, er en del af den organiserede kriminalitet.

KI. 16:47

Formanden:

Justitsministeren.

KI. 16:47

Justitsministeren (Morten Bødskov):

Uden lige præcis at kunne huske, hvad vores kollega fra SF har sagt, kunne jeg forestille mig, at det, hun kunne have sagt, var, at omfanget af det her problem, som vi kan se på politiets redegørelse, ikke tyder på, at vi står med et voldsomt organiseret fænomen, men der kan være tale om nogle lokale tosser, som meget vel kan have tilknytning til bandemiljøet, og det skal der gribes ind over for. Det gør vi jo ad en hel række veje, og der er pointen bare den, at med den her

regering er indsatsen over for rocker- og bandemiljøet på et niveau, som aldrig nogen sinde er set tidligere.

Kl. 16:47

Formanden:

Hr. Karsten Lauritzen for en kort bemærkning.

Kl. 16:47

Karsten Lauritzen (V):

Jeg skal bare høre, om justitsministeren mener, at det her er et stiggende problem, eller at det er på det niveau, det altid har været på?

Kl. 16:47

Formanden:

Justitsministeren.

Kl. 16:48

Justitsministeren (Morten Bødskov):

Jeg har ikke nogen forudsætninger for at sige, hvordan det har været tidligere. Jeg har redegjort for, hvad politiet sådan har taget af aktuel temperatur på problemets omfang. Det har jeg redegjort for nu her igen og igen efter at have været i samråd om samme emne et par gange. Det er helt fint, men jeg tror bare, at det er værd at understrege, at forsøger man at tegne et billede af, at København skulle være Napoli, er man altså på galt spor. Det er at blæse det her op til et niveau, hvor det i hvert fald ikke hører hjemme.

Der er problemer, og dem tager vi fat på. Det gør vi fra politisk side, ved at vi har lavet en god aftale om politiet, som som sagt skærper indsatsen over for rocker- og bandemiljøet. Politiet er meget, meget aktive på området. Alle dem, der vil stå frem, skal motiveres til at stå frem. Får vi fat i dem, der står bag, så falder straffen prompte og kontant. Med hensyn til diskussionen om mørketal vil jeg sige, at de meget vel kan være der, men hvordan får man dem frem? Ja, det gør man jo bl.a. ved at være til stede i miljøerne og ved at være i dialog med bl.a. restaurationsmiljøet for at få folk til at anmelde, således at man kan få fat i dem, der står bag.

Kl. 16:49

Formanden:

Hr. Karsten Lauritzen.

Kl. 16:49

Karsten Lauritzen (V):

Det var et langt svar. Det var sådan set et ret simpelt spørgsmål, hvor jeg spurgte, om ministeren mente, at det var et faldende eller et stiggende problem, eller om det var status quo, altså sådan som det altid har været. Det kan jeg forstå at ministeren helst ikke vil forholde sig til, og det synes jeg jo er lidt tankevekkende.

Jeg spurgte, fordi SF's ordfører og SF mener, at det er et lillebitte problem. Vi er bare nogle partier, der synes, at selv om der kan være få sager, kan man ikke udelukke, at der er alvorlige skyggetal. Og principielt er hver evig eneste sag – og der er som sagt 11 nu, som politiet efterforsker, kan jeg forstå på det svar, ministeren har givet – en kedelig tendens. Så ville det bare være rart at høre justitsministeren sige, hvad ministerens vurdering er, altså om det her er et område, der er i vækst eller i fald.

Kl. 16:50

Formanden:

Justitsministeren.

Kl. 16:50

Justitsministeren (Morten Bødskov):

Altså, jeg vil sige, at om der er 10, 11, 12, 15, 25, 30 tilfælde, skal hvert eneste tilfælde tages alvorligt, og det bliver det. Og den indsats, der er nu, er højt prioriteret. Regeringen har sikret, at fokus på

den kriminalitet, som bliver begået af rockere og bander, er løftet til et helt nyt niveau, og det synes jeg da også at de partier, som er med i aftalen, bør anerkende. Jeg respekterer selvfølgelig til fulde, at man ønsker en debat om det her, og det er helt fint. Jeg vil bare ikke forlade talerstolen, uden at der ikke er skabt mistillid til indsatsen. For både dem, der står frem og fortæller om problemet, og politiet, som er til stede helt ude i de her lokale miljøer, hvor der kan forekomme de her fænomener, fortjener al den ros, som de overhovedet kan få – i hvert fald fra mig og fra regeringen.

Kl. 16:51

Formanden:

Så siger jeg tak til justitsministeren. Så har ordføreren for forespørgslerne, hr. Martin Henriksen fra Dansk Folkeparti, bedt om ordet til anden omgang.

Kl. 16:51

(Ordfører for forespørgslerne)

Martin Henriksen (DF):

Tak for det. Jeg vil starte med at sige tak til Venstre, Konservative og Liberal Alliance for samarbejdet om forslaget til vedtagelse. Desværre har jeg lidt svært ved at sige tak til regeringspartierne, for efter Dansk Folkepartis opfattelse er det altså indlysende, at indsatsen ikke er god nok. Det er langt fra tilfredsstillende, at regeringspartierne nøjes med at stille sig tilfreds med den nuværende indsats. Der bliver selvfølgelig gjort et godt stykke arbejde fra politiets side og fra andres side, men der kan gøres mere. Det synes jeg er ret indlysende.

Det var et uambitiøst forslag til vedtagelse, der kom fra regeringspartierne og Enhedslisten. Det rakte jo ikke fremad, der var ikke nogen tilløb til at iværksætte yderligere initiativer på området. Der var ingenting i det, og det synes jeg er skuffende. Hvad der virkelig kom bag på mig, var, at Socialistisk Folkepartis ordfører sagde noget i stil med, at afpresning og fænomenet beskyttelsespenge formentlig ikke var en del af organiseret kriminalitet. Det synes jeg er skræmmende, for man kan jo ikke løse et problem, hvis ikke man erkender, at problemet eksisterer.

Mange af de sager, som vi også har drøftet her i dag, viser jo, at der er bander, at der er rockergrupperinger, som er involveret i afpresning og beskyttelsespenge, og det tyder jo rigtig meget på, at det i et eller andet omfang er en del af den organiserede kriminalitet. Det synes jeg ville klæde regeringen og regeringspartierne, at man i højere grad anerkendte det.

Jeg synes, det er tankevekkende, at man fremlægger et forslag til vedtagelse, som ikke rækker fremad, man konstaterer bare, at man er tilfreds med den nuværende indsats. Socialistisk Folkepartis ordfører sagde også, at der ikke var behov for yderligere drøftelser. Men der er selvfølgelig behov for yderligere drøftelser, for vi kan jo ikke tage nye politiske initiativer, hvis ikke vi sætter os ned og diskuterer, hvilke initiativer vi skal tage.

Så hvis vi skal gøre noget, der rækker lidt fremad, og vi ikke bare stiller os tilfreds med den indsats, som på mange måder kan være udmærket, men som ikke er nok, bliver vi nødt til at sætte os ned og diskutere, så vi kan finde frem til de løsninger, som mest effektivt bekæmper de kriminelle, der kræver beskyttelsespenge.

Derfor håber jeg også, at vi på et tidspunkt får lejlighed til at få taget den her debat i Folketingssalen igen, og at de partier, som nu sidder på flertallet, så vil være indstillet på at diskutere, hvad vi kan gøre fremadrettet, og kigge på noget med højere straffe, kigge på udvisningsbestemmelserne for at se, om der er noget, vi kan gøre der, i stedet for bare at sige, at det, der sker nu, er godt nok. Jeg synes, erfaringen viser, at man altid kan gøre det lidt bedre.

Kl. 16:53

Kl. 16:56

Formanden:

Hr. Ole Hækkerup for en kort bemærkning.

Kl. 16:53

Ole Hækkerup (S):

Tak. Jeg har kigget på det forslag til vedtagelse, som bl.a. hr. Martin Henriksen står bag, og jeg kan i det læse:

»Folketinget konstaterer, at indsatsen mod bander og andre kriminelle, der afpresser erhvervsdrivende, er utilstrækkelig.«

Vi er jo enige om, at det i vid udstrækning er politiet, der står for den indsats. Hvem ellers? kunne man sige. Det er et retssamfund. Nu skal jeg bare forstå det rigtigt. Mener Dansk Folkeparti, at politiets indsats er utilstrækkelig?

Kl. 16:54

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 16:54

Martin Henriksen (DF):

Jeg mener, at man selvfølgelig kan gøre mere. Herunder kan politiet også løbende blive bedre til at gøre mere for at finde frem til de bagmænd, for at finde frem til dem, der står for det her. Jeg synes ærlig talt, at det ville være mærkeligt, hvis jeg fra Folketingets talerstol skulle stå og sige, at der ikke kan gøres mere, og at alt, hvad der bliver gjort på det her område, er fuldt ud tilstrækkeligt. Det mener jeg faktisk ville være forkert.

Jeg kan jo godt, samtidig med at jeg har det synspunkt, også stå på mål for et synspunkt, der går på, at vi sådan set har tillid til, at politiet gør rigtig meget, at politiet selvfølgelig gør, hvad de kan, men det fratager jo ikke os det politiske ansvar. Det fratager ikke justitsministeren det politiske ansvar eller hr. Ole Hækkerup det politiske ansvar. For vi skal da hele tiden presse på. Vi siger f.eks. i vores forslag til vedtagelse, at vi ønsker en undersøgelse, som også går ind og kigger på, hvilke skyggetal der er på området, for jeg tror ikke, at alle de sager, der er om afpresning og beskyttelsespenge, kommer frem i lyset. Men det vil hr. Ole Hækkerup jo ikke bakke op om. Hvis vi kunne få flere af de skyggetal frem i lyset, kunne vi også politisk give politiet en bedre mulighed for at gøre mere på området. Det er der, hvor det politiske ansvar kommer ind, og det er der, hvor jeg mener at hr. Ole Hækkerup sammen med justitsministeren svigter sit politiske ansvar.

Kl. 16:55

Formanden:

Hr. Ole Hækkerup.

Kl. 16:55

Ole Hækkerup (S):

Dansk Folkeparti er med i aftalen om politiet og anklagemyndighedens økonomi, en 4-årig aftale med regeringspartierne, Venstre og De Konservative. Det er her, vi har aftalt, hvilken indsats der skal laves mod bander, mod rockere. Vi opretter en ny taskforce osv. for netop at skærpe indsatsen.

På den baggrund led jeg af den opfattelse, at både hr. Martin Henriksens parti og mit parti bakker politiet op. Så spørger jeg bare: Hvad er det egentlig, hr. Martin Henriksen mener med, at der står, at indsatsen mod bander og andre kriminelle er utilstrækkelig? Det er meget svært at læse som andet end for det første, at man ikke bakker op om politiet, og for det andet, at man selv, fordi man har indgået forlig, har ansvar for den indsats, politiet yder.

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 16:56

Martin Henriksen (DF):

Jeg synes altså, at det er ærgerligt, at en politisk drøftelse, der tager sit udgangspunkt i, at erhvervsdrivende bliver afpresset af bander og andre mennesker ulovligt, lige pludselig skal til at være en konkurrence om, hvem der har mest tillid eller mistillid til politiet.

Det er jo slet ikke det, debatten handler om. Og jeg synes ærlig talt, at det er ret afslørende for hr. Ole Hækkerup, at han forsøger at få debatten til at handle om, hvem der har mest tillid eller mistillid til politiet. Altså, er det en konkurrence?

Jeg tror da, at de fleste partier herinde har stor tillid til de politifolk, især til de menige politibetjente, som gør en fremragende indsats for at hjælpe borgerne. Og det faktum, at Dansk Folkeparti er med i en 4-årig politiaftale, gør jo ikke, at Dansk Folkeparti i de 4 år, hvor den aftale løber, ikke har tænkt sig at diskutere, hvordan vi kan gøre det bedre.

Det ville da være mærkeligt, hvis det var sådan, at hver gang vi lavede en aftale i Folketinget, så satte vi os ned og sagde: Den aftale løber de næste 4 år, og derfor har vi ikke tænkt os at tage nogle nye politiske initiativer, der sigter på, hvordan vi kan gøre det bedre på det her område, vi diskuterer i dag.

Det ville da være meget, meget mærkeligt. Men altså, det ville betyde, at så kunne vi alle sammen tage tidligt hjem hver dag, og det kan selvfølgelig være, at der er nogen, der ønsker det. Men undskyld mig, det ville være en mærkelig måde at drive politik på.

Kl. 16:57

Formanden:

Der er ikke flere, der har bedt om ordet, så tak til ordføreren.

Der er en chance for, at nogle kan komme hjem nu. Forhandlingen er nemlig sluttet.

Afstemning om de fremsatte forslag til vedtagelse vil som nævnt først finde sted på tirsdag.

Kl. 16:57

Meddelelser fra formanden**Formanden:**

Der er ikke mere at foretage i dette møde.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, fredag den 30. november 2012, kl. 10.00.

Jeg henviser til den dagsorden, der fremgår af Folketingets hjemmeside.

Mødet er hævet. (Kl. 16:58).